

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ
ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
Τμήμα Μελετών

Αρ. Πρωτ.: 4514
Αθήνα, 14/10/2015

Προς: Πίνακας Αποδεκτών (μέσω
ηλεκτρονικού ταχυδρομείου)

Ταχ. Δ/ση: Λεωφόρος Κηφισίας 7
Τ.Κ. – Πόλη: 115 23 Αθήνα
Πληροφορίες: Ε. Σαββίδη
Μ. Καλογρίδου
Χ Ζαράρη
Γ. Κυρίτσης
Μ. Μουτσοπούλου
Μ. Παναγοηλιοπούλου
Τηλέφωνο: 213 2124 737, 732, 734, 738, 740, 743
eMail: eaadhsy@eaadhsy.gr
Τηλ. Κέντρο: 213 2124 700
Fax: 213 2124 777
Ιστότοπος: www.hsppa.gr www.eaadhsy.gr

ΘΕΜΑ: Αποτελέσματα διαβούλευσης για την ενσωμάτωση στην ελληνική έννομη τάξη των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ για τις δημόσιες συμβάσεις

Α. Η πολιτική στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων και η αναθεώρηση των σχετικών οδηγιών εντάχθηκε σε συνολικό πρόγραμμα με σκοπό τον ριζικό εκσυγχρονισμό των δημοσίων συμβάσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, συμβάλλοντας στην υλοποίηση των στόχων της στρατηγικής “Ευρώπη 2020” για έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη. Η μεταρρύθμιση της νομοθεσίας σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο αποτέλεσε μία από τις δώδεκα δράσεις προτεραιότητας της πράξης για την ενιαία αγορά που δημοσιεύθηκε τον Απρίλιο του 2011. Στο πλαίσιο αυτό, υιοθετήθηκαν, τον Ιανουάριο του 2014, και δημοσιεύθηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στις 28/3/2014, οι τρεις νέες οδηγίες:

- 2014/24/ΕΕ (L94), για τις δημόσιες συμβάσεις (στον κλασικό τομέα) προς αντικατάσταση της οδηγίας 2004/18/ΕΚ και
- 2014/25/ΕΕ (L94), για τις συμβάσεις που συνάπτονται από φορείς στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών (ΟΚΩ) προς αντικατάσταση της οδηγίας 2004/17/ΕΚ.
- 2014/23/ΕΕ (L94), για την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης έργων και υπηρεσιών (για πρώτη φορά χωριστή οδηγία για τις παραχωρήσεις).

Οι οδηγίες τέθηκαν σε ισχύ στις 17 Απριλίου 2014.

Στα κράτη μέλη δόθηκε προθεσμία 24 μηνών για την ενσωμάτωση των διατάξεων των νέων οδηγιών στο εθνικό δίκαιο, ενώ ειδικά για τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων με ηλεκτρονικά μέσα τα κράτη μέλη διαθέτουν 30 μήνες επιπλέον. Τούτο συνεπάγεται ότι η Ελλάδα υποχρεούται να εναρμονίσει τις ρυθμίσεις της εσωτερικής της έννομης τάξης με αυτές των νέων Οδηγιών της Ε.Ε. μέχρι την 18η Απριλίου 2016.

Β. Κομβικός και κεφαλαιώδους σημασίας ως προς τη διαδικασία ενσωμάτωσης στην εθνική

έννομη τάξη των εν λόγω Οδηγιών είναι ο ρόλος της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (στο εξής Αρχή), η οποία, δυνάμει του άρθρου 2 παρ. 2 περ. (β) του ν. 4013/2011 (Α/204), έχει καταστεί αρμόδια και φέρει την ευθύνη για την εισήγηση ρυθμίσεων προς την Κυβέρνηση και τη Βουλή αναφορικά με την ενσωμάτωση του ευρωπαϊκού δικαίου στην εθνική έννομη τάξη στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων. Προς το σκοπό αυτό και προκειμένου πρωτίστως να τηρηθεί η ως άνω ορισθείσα προθεσμία ενσωμάτωσης των παραπάνω Οδηγιών, η Αρχή ορίστηκε ως σημείο επαφής για το έργο της ενσωμάτωσης των οδηγιών με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Γ. Δεδομένης της πολυπλοκότητας πολλών εκ των νέων ρυθμίσεων των Οδηγιών, καθώς και της παροχής ευρείας διακριτικής ευχέρειας στα κράτη μέλη για την ενσωμάτωση ή/και τον τρόπο αυτής, διαπιστώθηκε καταρχήν η ανάγκη για ουσιαστική ενσωμάτωση η οποία να εκτείνεται, στο μέτρο του δυνατού, πέραν της απλής επανάληψης των διατάξεων των οδηγιών, με διαβούλευση και προτάσεις εκ μέρους όλων των εμπλεκόμενων φορέων. Με το δεδομένο αυτό, αποφασίσθηκε η διενέργεια ευρείας, ουσιαστικής και σε ένα αρχικό στάδιο διαβούλευσης για τις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ, προκειμένου να σταθμιστούν τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα κάθε επιλογής και ενδεχομένως να ανευρεθούν και λύσεις στις όποιες αγκυλώσεις. Στην απόφαση όμως αυτή οδήγησε και ένα άλλο χαρακτηριστικό των νέων οδηγιών, η ύπαρξη περισσότερων επιλογών στα κράτη μέλη, η οποία οφείλεται ιδίως στην θεώρηση των δημοσίων συμβάσεων ως ενός αγορακεντρικού εργαλείου που πρέπει να χρησιμοποιηθεί στο πλαίσιο της στρατηγικής “Ευρώπη 2020” για την επίτευξη έξυπνης, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης, παράλληλα με τη διασφάλιση της πλέον αποδοτικής χρήσης των δημόσιων πόρων, την διευκόλυνση της συμμετοχής των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) στις δημόσιες συμβάσεις και την αξιοποίηση των τελευταίων για την επίτευξη κοινών κοινωνικών στόχων (στρατηγική χρήση δημοσίων συμβάσεων).

Δ. Στο πλαίσιο αυτό, διενεργήθηκε, με πρωτοβουλία της Αρχής, μία νέα, μη θεσμοθετημένη - **πρωτοποριακή ως προς την ενσωμάτωση μίας οδηγίας** - διαδικασία ανοικτής δημόσιας διαβούλευσης, επιδιώκοντας να καταστεί κατά το δυνατόν πιο ευέλικτη, να θέσει τα βασικά ζητήματα σε ένα χρονικό στάδιο πριν την οριστική σύνταξη των πράξεων ενσωμάτωσης και να εκταθεί πριν και πέραν της θεσμοθετημένης διαδικασίας διαβούλευσης του ν. 4048/2012, η οποία θα ακολουθήσει μετά την οριστικοποίηση από την Κυβέρνηση των σχεδίων των πράξεων ενσωμάτωσης (δεδομένου ότι η πείρα έχει δείξει ότι στο χρονικό σημείο που συνήθως διενεργείται η διαδικασία αυτή, ήτοι λίγο πριν την κατάθεση των νομοσχεδίων στη Βουλή, δεν υπάρχει επαρκής χρόνος να ενσωματωθούν βασικές στρατηγικές επιλογές του κράτους/κυβέρνησης). Σημειωτέον ότι η διαβούλευση περιορίστηκε αυστηρά στις επιλογές που παρέχουν οι νέες οδηγίες στα κράτη μέλη και σε καμία περίπτωση στις υποχρεώσεις που επιβάλλονται. Ωστόσο σε ορισμένες περιπτώσεις τέθηκαν ερωτήσεις σχετικά με τα μέτρα που ενδείκνυται ή πρέπει να ληφθούν από το κράτος ώστε να μπορούν να εφαρμοστούν οι υποχρεώσεις που επιβάλλονται από τις οδηγίες (εφαρμοστικά μέτρα, τα οποία μπορεί να αφορούν είτε ρυθμίσεις ουσίας, είτε, ιδίως, ρυθμίσεις θεμάτων αρμοδιότητας δημοσίων φορέων ή διαδικαστικές ρυθμίσεις).

Με σκοπό τη συμμετοχή όσο το δυνατόν μεγαλύτερου αριθμού δημόσιων και ιδιωτικών φορέων και την κατάθεση των απόψεων και των προτάσεών τους αρμοδίως, συντάχθηκαν σχετικά έγγραφα διαβούλευσης, τα οποία αφορούσαν συνολικά σε δεκατέσσερις (14) θεματικές ενότητες¹ και απευθύνθηκαν σε

1 Η διαβούλευση αφορούσε στις κάτωθι δεκατέσσερις (14) θεματικές ενότητες: 1. "Γενικά θέματα τρόπου και μεθοδολογίας ενσωμάτωσης", 2. "Καθορισμός Κεντρικών Κυβερνητικών Αρχών (Παράρτημα Ι Οδηγίας 2014/24/ΕΕ - Καθορισμός επαγγελματικών και εμπορικών Μητρώων (Παράρτημα ΧΙ Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)", 3. "Υπεργολαβία", 4. "Συμπλήρωση/Διευκρίνιση πληροφοριών - Ευρωπαϊκό ενιαίο έγγραφο προμήθειας (ΕΕΕΠ) - Αποδεικτικά μέσα, - Επιγραμμικό Αποθετήριο πιστοποιητικών (e-Certis) - Επίσημοι κατάλογοι οικονομικών φορέων", 5. "Κοινωνικές, Περιβαλλοντικές και εργατικές παράμετροι, το νέο ειδικό καθεστώς για τις κοινωνικές, υγειονομικές, εκπαιδευτικές, πολιτιστικές και άλλες υπηρεσίες", 6. "ΚΑΑ - Διασυνοριακή ανάθεση συμβάσεων - Υποδιαίρεση συμβάσεων σε τμήματα", 7. "Κριτήρια ανάθεσης - κοστολόγηση κύκλου ζωής", 8. "Ηλεκτρονικές επικοινωνίες - Ηλεκτρονικοί κατάλογοι - Ηλεκτρονική διαβίβαση/αποστολή γνωστοποιήσεων - Ηλεκτρονική πρόσβαση σε έγγραφα του διαγωνισμού", 9. "Διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων. Δυναμικά Συστήματα Αγορών. Ηλεκτρονικοί πλειστηριασμοί, Ηλεκτρονικοί κατάλογοι. Συμφωνίες πλαίσιο", 10. "Σύγκρουση συμφερόντων. Λόγοι αποκλεισμού. Πάγιοι όροι συμμετοχής

στοχευμένους αποδέκτες (δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς) που είτε ήταν αρμόδιοι/ενδιαφερόμενοι για συγκεκριμένα ζητήματα που άπτονται των οδηγιών (π.χ. θέματα εργατικής, περιβαλλοντικής νομοθεσίας), είτε εμπλέκονταν με οιονδήποτε τρόπο στη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων (π.χ. αναθέτουσες αρχές, κεντρικές αναθέτουσες αρχές, οικονομικοί φορείς και ενώσεις αυτών). Σημειωτέον ότι κατεβλήθη ιδιαίτερη προσπάθεια από την Αρχή να ανευρεθεί και να αποτυπωθεί το σύνολο των εμπλεκόμενων δημόσιων και ιδιωτικών φορέων, προς τους οποίους θα στόχευε η διαβούλευση, αποστέλλοντας τους τα σχετικά έγγραφα διαβούλευσης (είτε ειδικά είτε γενικά). Μάλιστα, στο πλαίσιο της διαβούλευσης, σε περίπτωση που οι αποδέκτες των εγγράφων διαβούλευσης θεωρούσαν ότι πρέπει αυτά (όλα ή κάποια εξ αυτών) να απευθυνθούν σε κάποιον επιπλέον ειδικότερο αρμόδιο/εμπλεκόμενο φορέα/υπηρεσία, τους ζητήθηκε από την Αρχή, είτε να τα διαβιβάζουν οι ίδιοι, είτε να αποστέλλουν σχετική ειδοποίηση με τα στοιχεία επικοινωνίας του φορέα αυτού στην ηλεκτρονική διεύθυνση odigies@eaadhsy.gr, ώστε η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. να τον περιλάμβανε στη λίστα αποδεκτών.

Προκειμένου να επιτευχθεί η ευρύτερη και ουσιαστικότερη δυνατή διαβούλευση, αλλά και για λόγους διαφάνειας, τα ως άνω έγγραφα διαβούλευσης, τα οποία απευθύνονταν στο ευρύ κοινό, αναρτήθηκαν και στην ιστοσελίδα της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής δημοσίων Συμβάσεων (www.eaadhsy.gr και www.hsppa.gr), ταυτόχρονα δε η διαβούλευση για τις σχετικές θεματικές ενότητες διενεργήθηκε μέσω της διαδικτυακής πύλης της ανοικτής διακυβέρνησης (www.opengov.gr).

Η ως άνω περιγραφόμενη διαδικασία της δημόσιας διαβούλευσης ξεκίνησε κατά το τρίτο δεκαήμερο του Μαρτίου 2015 και ολοκληρώθηκε, για το σύνολο των εγγράφων διαβούλευσης, στα τέλη Ιουνίου 2015. Σημειωτέον ότι, η προθεσμία για την αποστολή απαντήσεων σε καθένα από τα έγγραφα της διαβούλευσης ορίστηκε από 20 έως και 50 περίπου ημέρες (δεδομένου ότι, για το ήμισυ περίπου εκ του συνόλου των εγγράφων της διαβούλευσης δόθηκε παράταση από την Αρχή στην ημερομηνία λήξης της δημόσιας διαβούλευσης, κατόπιν σχετικών αιτημάτων που υποβλήθηκαν, προκειμένου να υπάρξει μεγαλύτερη ανταπόκριση και συμμετοχή).

Ε. Στο κάλεσμα της δημόσιας διαβούλευσης για την ενσωμάτωση των νέων οδηγιών ανταποκρίθηκαν συνολικά πενήντα δύο (52) φορείς - φυσικά και νομικά πρόσωπα - προερχόμενοι τόσο από το δημόσιο όσο και από τον ιδιωτικό τομέα, οι οποίοι απάντησαν αποστέλλοντας σχόλια είτε στο www.opengov.gr είτε ηλεκτρονικά στο e-mail που είχε ορίσει η Αρχή (odigies@eaadhsy.gr) ή αποστέλλοντας έντυπα σχόλια απευθείας στα γραφεία της Αρχής. Οι απαντήσεις προήλθαν κυρίως από δημόσιους φορείς (σχεδόν το 60% των απαντήσεων προήλθαν από αναθέτουσες αρχές, καθώς και από κάποιους αναθέτοντες φορείς), από ενώσεις οικονομικών φορέων (ιδιώτες) και από εταιρίες, στη δε διαδικτυακή πύλη της ανοικτής διακυβέρνησης διατυπώθηκαν τόσο επώνυμα όσο και ανώνυμα σχόλια ιδιωτών. Σημειωτέον ότι, σε ορισμένες θεματικές ενότητες της διαβούλευσης ανταποκρίθηκαν μόνο συγκεκριμένες(-η) κατηγορίες(-α) φορέων (πχ. στη θεματική ενότητα “Σύγκρουση συμφερόντων – Λόγοι αποκλεισμού - Πάγιοι όροι συμμετοχής ενώσεων οικονομικών φορέων” απάντησαν μόνο 5 αναθέτοντες φορείς), ως εκ τούτου σε κάποιες περιπτώσεις διατυπώθηκαν απόψεις/κατατέθηκαν προτάσεις που αντικατοπτρίζουν μονομερώς τη θέση κάποιων εκ των εμπλεκόμενων με τα σχετικά θέματα δημοσίων ή/και ιδιωτικών φορέων. Επισημαίνεται, επίσης, ότι υπήρξαν αρκετές απαντήσεις που απεστάλησαν μετά τη λήξη της προθεσμίας διαβούλευσης που είχε τεθεί, οι οποίες, ωστόσο, συνοδεύόμενες από σχετική αναφορά εκπρόθεσμης υποβολής, ελήφθησαν υπόψη από την Αρχή για τη διαμόρφωση της πρότασής της για την ενσωμάτωση των οδηγιών.

ενώσεων οικονομικών φορέων”, 11. “Ονοματολογίες, Σήματα, Εκθέσεις δοκιμών, Πιστοποιήσεις και λοιπά αποδεικτικά μέσα, Διοικητική συνεργασία Κρατών Μελών”, 12. “Εφαρμογή του δικαίου του ανταγωνισμού και των κανόνων κρατικών ενισχύσεων στο πλαίσιο ενσωμάτωσης των νέων οδηγιών για τις δημόσιες συμβάσεις”, 13. “Θέματα συμβάσεων δυνάμει διεθνών κανόνων και συμβάσεων στους τομείς της άμυνας/ασφάλειας στις νέες οδηγίες για τις δημόσιες συμβάσεις”, 14. “Προστασία δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας κατά τις διαδικασίες ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ”.

Στο παρόν επισυνάπτεται πίνακας όπου αναφέρονται αναλυτικά οι φορείς που συμμετείχαν στη διαβούλευση ανά κατηγορία, στη συνέχεια δε αναφέρονται τα αποτελέσματα της διαβούλευσης στο σύνολό τους και συνοψίζονται – ανά ερώτηση - τα βασικά σημεία που εθίγησαν στις απαντήσεις από τα ενδιαφερόμενα μέρη.

ΣΤ. Μετά το πέρας της διαβούλευσης, οι διατυπωθείσες απόψεις/θέσεις/προτάσεις αποτέλεσαν αντικείμενο επεξεργασίας από την Αρχή, προκειμένου να υιοθετηθούν οι πλέον κατάλληλες για την Ελλάδα ρυθμίσεις, οι οποίες αφενός να ανταποκρίνονται στις ανάγκες και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του εθνικού θεσμικού πλαισίου και αφετέρου να συμβάλλουν σε αποδοτικότερες και πιο διαφανείς δημόσιες συμβάσεις, υπηρετώντας ταυτόχρονα την ανάγκη για μεγαλύτερη ευελιξία και απλοποίηση των διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης, αλλά και για εξοικονόμηση δημόσιων πόρων. Ειδικότερα επισημαίνεται ότι, μολονότι η διαβούλευση δεν είχε την αναμενόμενη ευρεία και καθολική ανταπόκριση, ειδικά σε περιπτώσεις εμπλεκόμενων με ορισμένες θεματικές ενότητες δημόσιων και ιδιωτικών φορέων προς τους οποίους στόχευε η διαβούλευση, είναι σαφές ότι οι δοθείσες απαντήσεις στο σύνολό τους συνέδραμαν στην καταγραφή και προσπάθεια εξισορρόπησης των διαφόρων επιχειρημάτων και στην πληροφόρηση των αρμόδιων κυβερνητικών οργάνων για τις συνιστώμενες επιλογές/λύσεις ως προς τις ρυθμίσεις που θα υιοθετηθούν στην εθνική έννομη τάξη. Σημειώνεται ότι, κατόπιν της συλλογής και επεξεργασίας των σχολίων της διαβούλευσης και λαμβάνοντας υπόψη τις απόψεις/προτάσεις που διατυπώθηκαν σε αυτήν, η Αρχή παρέδωσε τον Ιούλιο 2015 στη νομοπαρασκευαστική επιτροπή που συστάθηκε για την αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου που διέπει τις δημόσιες συμβάσεις (στο έργο της οποίας εμπίπτει και η ενσωμάτωση των νέων Οδηγιών), πρώτο σχέδιο ενσωμάτωσης των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ, μαζί με στατιστικούς πίνακες συνοπτικής αναφοράς των απόψεων / σχολίων που διατυπώθηκαν στη διαβούλευση ανά θεματική ενότητα.

Ζ. Κατόπιν των ανωτέρω, ευχαριστούμε θερμά όσους ανταποκρίθηκαν στη διαβούλευση και συμμετείχαν με την κατάθεση απόψεων, προτάσεων και παρατηρήσεων, συμβάλλοντας στην προσπάθεια ουσιαστικής ενσωμάτωσης στο εθνικό δίκαιο των νέων Οδηγιών για τις δημόσιες συμβάσεις.

Ο Πρόεδρος

Δημήτριος Ράικος

ΦΟΡΕΙΣ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΝ ΣΤΗ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΩΝ ΟΔΗΓΙΩΝ 2014/24/ΕΕ ΚΑΙ 2014/25/ΕΕ

Α/Α	ΔΗΜΟΣΙΟΙ ΦΟΡΕΙΣ (Α.Α.)	ΕΝΩΣΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ	ΙΔΙΩΤΕΣ (ΕΤΑΙΡΙΕΣ)	ΑΝΑΘΕΤΟΝΤΕΣ ΦΟΡΕΙΣ	ΕΠΩΝΥΜΑ/ΑΝΩΝΥΜΑ ΣΧΟΛΙΑ opengov.gr
1.	Υπουργείο Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού (πρώην Υπουργείο Ναυτιλίας και Αιγαίου), Δ/ση Προμηθειών και Εποπτείας Αποθηκών, Τμήμα 2ο	Πανελλήνιος Σύνδεσμος Τεχνικών Εταιριών (ΣΑΤΕ)	ΔΕΚΤΗΣ Σύμβουλοι Μηχανικοί ΕΠΕ	Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού (Δ.Ε.Η.) Α.Ε.	Κ. Καρλής
2.	Υπουργείο Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης (Ε.Υ.Θ.Υ.)	Πανελλήνια Ένωση Διπλωματούχων Μηχανικών Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (ΠΕΔΜΕΔΕ)	Εφημερίς Δημοπρασιών και Πλειστηριασμών	Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Α.Δ.Μ.Η.Ε.) Α.Ε.	Ελένη
3.	Υπουργείο Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, Εθνική Αρχή Συντονισμού (Ε.Α.Σ.)	Σύνδεσμος Ελληνικών Εταιριών – Γραφείων Μελετών (ΣΕΓΜ)		Ελληνικά Πετρέλαια (ΕΛ.Π.Ε.) Α.Ε.	P. Somalis
4.	Υπουργείο Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, Δ/ση Παλαιάς Αμυνας-Πολιτικής Σχεδίασης Εκτάκτου Ανάγκης και Θαλάσσιων Κρατικών Μεταφορών (ΠΑΜ-ΠΣΕΑ και ΘΚΜ)	Σύνδεσμος Τεχνικών Εταιριών Ανωτέρων Τάξεων (ΣΤΕΑΤ)		Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε.) Α.Ε.	E. Koulouridi
5.	Υπουργείο Οικονομικών, Γ.Γ. Πληροφοριακών Συστημάτων και Διοικητ. Υποστήριξης, Γ.Δ. Οικονομικών Υπηρεσιών, Δ/ση Προμηθειών, Διαχείρισης Υλικού και Υποδομών	Πανελλήνια Ένωση Συνδέσμων Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (ΠΕΣΕΔΕ)		Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών "Ελ. Βενιζέλος" (Δ.Α.Α.) Α.Ε.	Γρηγόρης Κυριάκου
6.	Υπουργείο Οικονομικών, Κεντρική Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων (ΚΕΜΚΕ)	Σύνδεσμος Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ)		Εταιρία Παροχής Αερίου (Ε.Π.Α.) Αττικής Α.Ε.	Άρης Γκορόγιας
7.	Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Αυτοτελές Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σχέσεων	Ένωση Εργοληπτών Δασοτεχνικών Έργων και Πρασίνου			efthymisk
8.	Υπουργείο Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας (πρώην Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων), Γ.Δ. Οικονομικών Υπηρεσιών, Δ/ση Προμηθειών, Διαχείρισης Υλικού και Υποδομών	Ελληνική Ένωση Εργαστηρίων (Ε.Ε.Ε.)			Μαρία Ζάππα
9.	Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Δ/ση Προμηθειών, Μέριμνας και Τεχνικών Έργων				Θανάσης Πετμεζάς
10.	Υπουργείο Δικαιοσύνης (Κ.Υ. ΥΔΔΑΔ), Δ/ση Οικονομικών Υπηρεσιών				Αθανάσιος Γαβρίλης
11.	Γενικό Επιτελείο Εθνικής Άμυνας (ΓΕΕΘΑ), Γ' Κλάδος				Κωστής Καγγελίδης
12.	Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, Γενική Διεύθυνση Αμυντικών Εξοπλισμών και Επενδύσεων (ΥΠΕΘΑ – ΓΔΑΑΕ)				
13.	Αρχηγείο Πυροσβεστικού Σώματος				
14.	Γενικό Επιτελείο Στρατού (Γ.Ε.Σ.) – Δ/ση Υποστήριξης Διοικητικής Μέριμνας				
15.	Ελληνική Αστυνομία (ΕΛ.ΑΣ.)				
16.	Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών				
17.	Εθνικό Σύστημα Υποδομών Ποιότητας (Ε.Σ.Υ.Π.) – Ελληνικός Οργανισμός Τυποποίησης (ΕΛ.Ο.Τ.) Α.Ε.				
18.	Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ) Πανεπιστημίου Κρήτης, ως προεδρεύων της Συνόδου Επιτροπών Ερευνών Πανεπιστημίων				
19.	Δήμος Ιεράπετρας				
20.	Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων (ΜΟΚΕ) του Κέντρου Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου (ΚΔΕΟΔ)				
21.	Κέντρο Είσπραξης Ασφαλιστικών Εισφορών (ΚΕΑΟ) του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΙΚΑ)				
22.	Οργανισμός Πνευματικής Ιδιοκτησίας (Ο.Π.Ι.)				
23.	Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης- Γραφείο Γενικού Γραμματέα				
24.	Υπουργείο Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας – Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας – Γ.Δ. Εφαρμογής Κανονισμών, Υποδομών και Ελέγχου		5		
25.	Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης- Ειδική Υπηρεσία για την Κοινωνική Ένταξη και την Κοινωνική Οικονομία				

II. Θεματικές διαβούλευσης

1. Γενικά θέματα τρόπου και μεθοδολογίας ενσωμάτωσης

1. Ενσωμάτωση των τριών οδηγιών:

α) σε ένα ενιαίο νομοθετικό κείμενο ή

β) σε δύο χωριστά (π.χ. 2014/24 και 2014/25 μαζί και 2014/23 χωριστά) κείμενα ή

γ) σε τρία χωριστά κείμενα, ένα για κάθε οδηγία.

Απαντήσεις : Στην ανωτέρω ερώτηση ελήφθησαν απαντήσεις από 9 φορείς (3 δημόσιοι φορείς – αναθέτουσες αρχές (α.α.) / 3 αναθέτοντες φορείς / 3 ενώσεις οικονομικών φορέων). Άπαντες πρόκριναν την επιλογή γ, ήτοι ενσωμάτωση των τριών οδηγιών σε τρία ξεχωριστά κείμενα, ένα για κάθε οδηγία. Οι τρεις ενώσεις οικονομικών φορέων που δραστηριοποιούνται στο χώρο των δημοσίων έργων ζήτησαν να διατηρηθεί ως διακριτό νομοθέτημα ο Κώδικας Δημοσίων Έργων και διατυπώθηκαν, επιπλέον, γενικές προτάσεις για τις συμβάσεις δημοσίων έργων. Τέλος 8 αναθέτοντες φορείς, συμπεριλαμβανομένων των 3 που απάντησαν στα ερωτήματα της συγκεκριμένης θεματικής, επισημαίνουν τη διαχρονική ειδική και διακριτή αντιμετώπιση του ευρωπαϊκού νομοθέτη για τους φορείς που δραστηριοποιούνται στους λεγόμενους εξαιρούμενους τομείς και ζητούν την ενσωμάτωση της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ σε ιδιαίτερο νομοθετικό κείμενο και κατά τα λοιπά να συνεχίσουν να λειτουργούν αυτόνομα με τους δικούς τους εσωτερικούς κανονισμούς, τις δικές τους επιτροπές αξιολόγησης, τα δικά τους όργανα για την εκδίκαση των προδικαστικών προσφυγών και τα δικά τους ηλεκτρονικά συστήματα προμηθειών.

2 : Σε περίπτωση που στο (1) επιλεγεί η ενσωμάτωση των τριών οδηγιών σε ένα ενιαίο κείμενο ή σε δύο (επιλογές α/β):

(α) ενσωμάτωση κοινών διατάξεων των τριών/δύο οδηγιών σε ενοποιημένα κεφάλαια και χρήση χωριστών κεφαλαίων για τις μη κοινές διατάξεις ή

(β) ενσωμάτωση του συνόλου των διατάξεων κάθε οδηγίας σε χωριστά κεφάλαια (ανά οδηγία), χωρίς ενοποίηση των κοινών τους διατάξεων

Απαντήσεις : Στην εν λόγω ερώτηση δόθηκαν απαντήσεις από τρεις αναθέτοντες φορείς, οι οποίοι ανταποκρίθηκαν στην ερώτηση παρόλο που στην προηγούμενη είχαν απορρίψει την υπό κρίση επιλογή . Άπαντες πρόκριναν την επιλογή β, ήτοι ενσωμάτωση του συνόλου των διατάξεων κάθε οδηγίας σε χωριστά κεφάλαια, χωρίς ενοποίηση των κοινών τους διατάξεων.

3 : Σε περίπτωση που στο (1) επιλεγεί η ενσωμάτωση των τριών οδηγιών σε τρία χωριστά νομοθετικά κείμενα (γ), αναφορικά με τις κοινές ρυθμίσεις (εθνικές και οδηγιών):

(α) επανάληψή τους σε κάθε νομοθετικό κείμενο ή

(β) παραπομπή των δύο κειμένων στο πρώτο εκδοθέν.

Απαντήσεις : Οκτώ φορείς, εκ των οποίων 3 αναθέτουσες αρχές, 3 αναθέτοντες φορείς και 2 ενώσεις οικονομικών φορέων, απάντησαν στην ερώτηση, προκρίνοντας, άπαντες την επιλογή α.

4 : (α) συμπερίληψη στην (ις) πράξη(εις) ενσωμάτωσης και επιπλέον διατάξεων ενσωμάτωσης των οικονομικών οδηγιών 89/665/ΕΟΚ και 92/13/ΕΟΚ ως ισχύουν ή

β) χωριστά νομοθετικά κείμενα για τις ουσιαστικές και τις δικονομικές διατάξεις.

Απαντήσεις : Το σύνολο των φορέων που απάντησαν στην ερώτηση ήταν επτά. Την επιλογή (α) προτίμησαν τρεις αναθέτοντες φορείς, την επιλογή (β) δυο αναθέτουσες αρχές και δύο ενώσεις οικονομικών φορέων.

5 : (α) συμπερίληψη στην(ις) πράξη(εις) ενσωμάτωσης και βασικών διατάξεων εθνικού δικαίου για τις δημόσιες συμβάσεις ή (β) ύπαρξη, πέραν των πράξεων ενσωμάτωσης και επιπλέον χωριστών νομοθετικών κείμενων με τις βασικές διατάξεις εθνικού δικαίου για τις δημόσιες συμβάσεις.

Απαντήσεις : Στην ανωτέρω ερώτηση ελήφθησαν απαντήσεις από πέντε φορείς, εκ των οποίων τρεις αναθέτουσες αρχές και δυο ενώσεις οικονομικών φορέων. Οι δύο ενώσεις οικονομικών φορέων επέλεξαν ρητά το (α). Οι τρεις αναθέτοντες φορείς δήλωσαν ότι πρέπει να διέπονται από διακριτό σε σχέση με τον κλασικό τομέα νομοθετικό κείμενο καθώς είναι αδιαμφισβήτητες οι ιδιαιτερότητες των διαγωνισμών των εξαιρούμενων φορέων που δεν επιτρέπουν την ίδια αντιμετώπιση με αυτούς του στενού δημόσιου τομέα, όπως άλλωστε αναδεικνύεται και από την αυτοτέλεια της οδηγίας 2014/25/ΕΕ.

6 : Σε περίπτωση που στο (5) επιλεγεί η συμπερίληψη στην(ις) πράξη(εις) ενσωμάτωσης και βασικών διατάξεων εθνικού δικαίου (α), παρακαλώ προσδιορίστε:

α) τις προς συμπερίληψη διατάξεις/θέματα (π.χ. διατάξεις σχετικές με τις συμβάσεις κάτω από τα κατώφλια, τα ΕΣΗΔΗΣ-ΚΗΜΔΗΣ, την προπαρασκευή και διενέργεια διαδικασιών σύναψης συμβάσεων, τα όργανα διαγωνισμών) και β) τα λεπτομερειακά και τεχνικά θέματα προς ρύθμιση με δευτερογενή νομοθεσία (π.δ., ΥΑ)

Απαντήσεις : Οι πέντε απαντήσεις που δόθηκαν προήλθαν από τρεις αναθέτουσες αρχές και δυο ενώσεις οικονομικών φορέων. Η μια αναθέτουσα αρχή αναφέρει τα εξής εθνικά νομοθετήματα, τα οποία δέον να συμπεριληφθούν στην(στις) πράξη(εις) ενσωμάτωσης : πδ 118, ν. 3669, 3316, 4155, άρθρο 25 ν. 3614, αρ. 28 ν. 4314, ν. 4281. Οι τρεις αναθέτοντες φορείς δεν απάντησαν στην ουσία της ερώτησης, δήλωσαν δε, ότι στους αναθέτοντες φορείς και και ιδίως στις α.ε. πρέπει να δίδεται η δυνατότητα και ευελιξία με δικές τους εταιρικές διαδικασίες και πράξει να διαμορφώνουν και αποφασίζουν για τα λοιπά ζητήματα πλην αυτών της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ. Δεν συμφωνούν με τον καθορισμό ενιαίων διαγωνιστικών διαδικασιών, αφού δεν συνάδει με την εταιρική αυτονομία βάσει της οποίας τα εταιρικά όργανα εξυπηρετούν τα συμφέροντα της εταιρίας και των μετόχων της.

7 : Ενσωμάτωση των τριών οδηγιών:

(α) με αντικατάσταση και προσθήκη μερών/τίτλων/κεφαλαίων του Μέρους Β' του ν. 4281/2014 ή (β) με σύνταξη νέου ειδικού νομοθετήματος (στη θέση του ν. 4281/2014), το οποίο θα ρυθμίζει αποκλειστικά θέματα δημοσίων συμβάσεων

Απαντήσεις : Στην συγκεκριμένη ερώτηση ελήφθησαν απαντήσεις από πέντε φορείς, εκ των οποίων τρεις αναθέτουσες αρχές και δυο ενώσεις οικονομικών φορέων. Άπαντες προέκριναν την επιλογή (β). Περαιτέρω, σχολίασαν και 3 αναθέτοντες φορείς, χωρίς, ωστόσο, να προκρίνουν μια από τις δυο επιλογές, αλλά προτείνοντας νέο νομοθετικό κείμενο μόνο για την Οδηγία 2014/25/ΕΕ και όχι ενιαίο κείμενο όπως ο ν. 4281/2014.

8 : Στην/ις πράξη/εις ενσωμάτωσης: α) συμμόρφωση με την σειρά των διατάξεων (άρθρων) των οδηγιών (δομή, διάρθρωση) ή β) απόκλιση από την σειρά διατάξεων (άρθρων) των οδηγιών

Απαντήσεις : Επτά απαντήσεις δόθηκαν συνολικά στην εν λόγω ερώτηση' οι δυο προήλθαν από αναθέτουσες αρχές, οι τρεις από αναθέτοντες φορείς και δυο από ενώσεις οικονομικών φορέων. Οι αναθέτοντες φορείς και οι ενώσεις οικονομικών φορέων προέκριναν την επιλογή (α), ενώ την επιλογή (β) προέκριναν οι αναθέτουσες αρχές.

9 : Σε περίπτωση που στα (4) ή/και (5) έχει επιλεγεί η συμπερίληψη στην(ις) πράξη(εις) ενσωμάτωσης και οικονομικών διατάξεων ή/και βασικών διατάξεων εθνικού δικαίου (επιλογές α), στην/ις πράξη/εις

ενσωμάτωσης:

(α) παρεμβολή των επιπλέον δικονομικών διατάξεων ή λοιπών διατάξεων του εθνικού δικαίου στη σειρά των διατάξεων των οδηγιών ή

(β) ένταξη αυτών σε χωριστό/ά κεφάλαια από το κεφάλαιο των διατάξεων της οδηγίας, ακόμη και αν από πλευράς περιεχομένου συνέχονται μεταξύ τους.

Απαντήσεις : Δόθηκαν πέντε απαντήσεις στην εν λόγω ερώτηση, η μια εκ των οποίων προήλθε από αναθέτουσα αρχή, οι τρεις από αναθέτοντες φορείς και η μια από ένωση οικονομικών φορέων. Την επιλογή (α) πρόκρινε μόνο η αναθέτουσα αρχή, ενώ οι λοιποί την επιλογή (β).

10: Κρίνεται σκόπιμο ως χρονικό σημείο ενσωμάτωσης και έναρξης ισχύος των διατάξεων των νέων οδηγιών:

(α) να αποτελέσει η 18η Απριλίου 2016 (λήξη προθεσμίας ενσωμάτωσης για τα κράτη μέλη) ή

(β) νωρίτερα, προσδιορίστε το χρονικό αυτό σημείο.

Απαντήσεις : Συνολικά απάντησαν οκτώ φορείς, εκ των οποίων τρεις αναθέτουσες αρχές, τρεις αναθέτοντες φορείς και δυο ενώσεις οικονομικών φορέων. Από αυτούς, δυο αναθέτουσες αρχές, μια ένωση οικονομικών φορέων και δυο αναθέτοντες φορείς, έκριναν ότι χρονικό σημείο ενσωμάτωσης και έναρξης ισχύος των διατάξεων των νέων οδηγιών πρέπει να αποτελέσει η 18η Απριλίου, ενώ προγενέστερο χρονικό σημείο επέλεξαν μια αναθέτουσα αρχή και μια ένωση οικονομικών φορέων.

11: Οι επιλογές που παρέχουν οι διατάξεις των οδηγιών στο κράτος μέλος (το Κράτος μέλος μπορεί να....) κατά την ενσωμάτωση:

(α) να οριστούν ως επιλογές για τις αναθέτουσες αρχές (η αναθέτουσα αρχή μπορεί να...) ή

(β) να προτιμηθεί από το νομοθέτη της ενσωμάτωσης η μία ή η άλλη.

Απαντήσεις : Επτά φορείς απάντησαν στην ερώτηση. Από αυτούς οι δυο είναι αναθέτουσες αρχές, οι τρεις αναθέτοντες φορείς και τρεις ενώσεις οικονομικών φορέων. Την επιλογή (α) πρόκριναν δυο αναθέτουσες αρχές, μια ένωση οικονομικών φορέων και τρεις αναθέτοντες φορείς, ενώ την επιλογή (β) μια ένωση οικονομικών φορέων.

2. Καθορισμός Κεντρικών Κυβερνητικών Αρχών (Παράρτημα I Οδηγίας 2014/24/ΕΕ 2. Καθορισμός επαγγελματικών και εμπορικών Μητρώων (Παράρτημα XI Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)

ΘΕΜΑ 1: Επικαιροποίηση του Παραρτήματος I (Κεντρικές Κρατικές Αρχές) οδηγίας 2014/24/ΕΕ

1 : α) Κρίνετε σκόπιμο να ληφθεί υπόψη για το προσδιορισμό των κεντρικών αρχών το άρθρο 14 παρ. 1 ν. 4270/2014 και ειδικότερα η περ. στ αυτού για την "κεντρική διοίκηση" ; θεωρείτε ότι η έννοια της κεντρικής κρατικής αρχής προδιορίζεται καλύτερα από άλλον ορισμό του αρ 14 παρ.1 πχ του υποτομέα της κεντρικής κυβέρνησης ή από συνδυασμό ορισμών;

(αρ 2 παρ 1, αρ 4 περ β και γ και αρ 6 παρ 7 οδ 2014/24/ΕΕ)

β) στην περίπτωση που η απάντηση στο α είναι αρνητική i) έχετε υπόψη σας άλλους σχετικούς ορισμούς σε νομοθετική κανονιστική πράξη που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για τον προσδιορισμό των κεντρικών κρατικών αρχών στις δημόσιες συμβάσεις; ii) στην περίπτωση που η απάντηση στο β i είναι αρνητική μπορείτε να προσδιορίσετε το είδος των αρχών που emπίπτουν στις κεντρικές κρατικές αρχές παραθέτοντας σχετική αιτιολόγηση;

Απαντήσεις : Στις ανωτέρω επιλογές ελήφθησαν απαντήσεις από 2 δημόσιους φορείς (ένα Υπουργείο και ένα συλλογικό όργανο δημοσίων φορέων). Αμφότεροι επέλεξαν την επιλογή α. Ο ένας φορέας, μάλιστα, προτείνει να παραμείνουν στο παράρτημα μόνο η κεντρική Διοίκηση ή το Δημόσιο ή Κράτος, δεδομένου ότι η συντριπτική πλειοψηφία των ν.π.δ.δ. του κράτους δεν εντάχθηκε ποτέ στο παράρτημα και η συντριπτική πλειοψηφία των κρατών μελών της ΕΕ έχει περιλάβει στο Παράρτημα μόνο την Κεντρική Διοίκηση π.χ. Υπουργεία

Προτάσεις Επικαιροποίησης - υποβολή πρότασης με τις αρχές που πρέπει να περιέχει το παράρτημα I - ονομαστικά με την ισχύουσα ονομασία τους μετά τις ενδεχόμενες διοικητικές αναδιοργανώσεις - , επισημαίνοντας τους φορείς αρμοδιότητας του Υπουργείου στο οποίο ανήκετε, και ει δυνατόν την γενική κατηγορία στην οποία emπίπτουν.

Απαντήσεις : Στην πρόταση επικαιροποίησης δόθηκε απάντηση από έναν φορέα, ο οποίος προτείνει την επικαιροποίηση της ονομασίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής με τη διαγραφή τους και αντ' αυτού να καταχωρηθεί το Υπουργείο Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού.

ΘΕΜΑ 2 : Επικαιροποίηση του Παραρτήματος XI (Μητρώα) οδηγίας 2014/24/ΕΕ

Ερωτήσεις : α) Μπορείτε να προτείνετε επιπλέον του Παραρτήματος XI Επαγγελματικά ή Εμπορικά Μητρώα τα οποία θα μπορούσαν να ενταχθούν στο Παράρτημα αυτό. Αναφέρατε τους αρμόδιους φορείς τήρησής τους και τις διατάξεις που διέπουν την λειτουργία τους.

(αρ 58 παρ 2 οδ 2014/24/ΕΕ)

β) τα προτεινόμενα από εσάς Μητρώα πληρούν τους αναγκαίους όρους εξασφάλισης της καταλληλότητας για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας από τους αντίστοιχους οικονομικούς φορείς, όπως απαιτείται από την παρ. 2 του αρ. 58 "κριτήρια επιλογής" της οδηγίας 2014/24 ώστε οι αναθέτουσες αρχές να έχουν τη δυνατότητα να απαιτούν την εγγραφή των υποψηφίων στα Μητρώα;

Απάντηση : Ένας μόνο δημόσιος φορέας απάντησε ότι δεν έχει να προτείνει άλλα μητρώα πλην των αναφερόμενων στο Παράρτημα. Κατά τ' άλλα δεν δόθηκαν περισσότερες απαντήσεις.

3. Υπεργολαβία

1: Η αναφορά στην προσφορά του τμήματος της σύμβασης που προτίθενται οι υποψήφιοι να αναθέσουν με τη μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους, καθώς και των υπεργολάβων που προτείνουν:

(α) να αποτελέσει υποχρέωση των υποψηφίων που θα επιβάλλεται μέσω της πράξης ενσωμάτωσης των Οδηγιών ή

(β) να εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια των εκάστοτε αναθετουσών αρχών/αναθετόντων φορέων να απαιτούν ή όχι τη συγκεκριμένη αναφορά στα έγγραφα της σύμβασης, εκτιμώντας ad hoc, το είδος της υπό ανάθεσης σύμβασης και τις ειδικές κάθε φορά περιστάσεις και απαιτήσεις αυτής.

(άρθρα 71 παρ. 2, 25, 63 οδηγίας 2014/24/ΕΕ και άρθρα 37, 79 και 88 παρ. 2 οδηγίας 2014/25/ΕΕ).

Απαντήσεις: Συνολικά υποβλήθηκαν 10 απαντήσεις.

Την επιλογή (α) πρόκριναν 4 φορείς: 1 αναθέτουσα αρχή, 1 ένωση οικονομικών φορέων και 2 σχολιαστές στο www.opengov.gr.

Οι περισσότεροι, ωστόσο, (6 φορείς) προέκριναν την επιλογή (β): 1 αναθέτουσα αρχή, 2 αναθέτοντες φορείς και 3 ενώσεις οικονομικών φορέων.

2: Στην περίπτωση που τμήμα της σύμβασης ανατίθεται σε υπεργολάβο, η πληρωμή της αμοιβής του να πραγματοποιείται: (α) απευθείας στον υπεργολάβο, κατόπιν αιτήσεως του, ήτοι η αναθέτουσα αρχή/αναθέτων φορέας να μεταφέρει τις οφειλόμενες πληρωμές απευθείας στον υπεργολάβο για τις υπηρεσίες, τις προμήθειες ή τα έργα που παρείχε στον οικονομικό φορέα στον οποίο ανατέθηκε η σύμβαση (κύριο εργολάβο), ή

(β) από τον κύριο εργολάβο στο πλαίσιο της μεταξύ τους συμβατικής σχέσης, χωρίς να παρεμβάλλεται η αναθέτουσα αρχή/αναθέτων φορέας.

(Άρθρα 71 παρ. 3 και 88 παρ. 3 των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ & 2014/25/ΕΕ αντίστοιχα).

Απαντήσεις: Συνολικά υποβλήθηκαν 11 απαντήσεις.

Την επιλογή (α) πρόκρινε 2 ενώσεις οικονομικών φορέων

Η πλειονότητα, (10 φορείς) προέκρινε την επιλογή (β) και ειδικότερα:

3 αναθέτουσες αρχές, 3 αναθέτοντες φορείς, 2 ενώσεις οικονομικών φορέων και 2 σχολιαστές στο www.opengov.gr.

3: Σε περίπτωση που στο (2) επιλεγεί το (α), στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων σας: (i) ποια ιδίως ζητήματα κρίνετε ότι ενδέχεται να ανακύψουν με την υιοθέτηση της εν λόγω επιλογής, ιδίως ως προς τη μορφή της τριγωνικής σχέσης που δημιουργείται μεταξύ αναθέτουσας αρχής/αναθέτοντα φορέα, κύριου εργολάβου και υπεργολάβου, λαμβάνοντας υπόψη τις υφιστάμενες διατάξεις τόσο του δικαίου των δημοσίων συμβάσεων όσο και του Αστικού Κώδικα και ιδίως του Ενοχικού Δικαίου. (βλ. και 13) (ii) με το ισχύον καθεστώς δημοσιονομικών διατάξεων είναι δυνατή μία τέτοια απευθείας πληρωμή; Αν όχι τι απαιτείται (νομοθετικά/υλικά) για να καταστεί εφικτή; [με χρήση ελεύθερου κειμένου] (βλ. και 13)

(Άρθρα 71 παρ. 3 και 88 παρ. 3 των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ & 2014/25/ΕΕ αντίστοιχα).

Απαντήσεις: Στη ανωτέρω επιλογή οι περισσότεροι φορείς (2 αναθέτουσες αρχές, 3 αναθέτοντες φορείς, 2 ενώσεις οικονομικών φορέων) απάντησαν ότι λόγω της προηγούμενης επιλογής τους 2 (β) δεν απαιτείται απάντηση στη συγκεκριμένη ερώτηση.

Περαιτέρω, 2 αναθέτοντες φορείς ενημερώνουν για ακολουθούμενη πρακτική σε συμβάσεις παροχής υπηρεσιών καθαριότητας όπου όρος στη σύμβαση προβλέπει δήλωση του Αναδόχου ότι εκχωρεί το δικαίωμα στον αναθέτοντα φορέα να δεσμεύει ποσά για την κάλυψη αμοιβών εργαζομένων στην περίπτωση που τεκμηριωμένα καθυστερεί την καταβολή δεδουλευμένων.

Τέλος 1 ένωση οικονομικών φορέων και 1 σχολιαστής στο www.opengov.gr διατυπώνουν παρατηρήσεις και προβληματισμούς αναφορικά με

- το ζήτημα της ευθύνης όπως ορίζεται στον Αστικό Κώδικα (ευθύνη προστήσαντος για πταίσματα ή και για

νομικά ελαττώματα). Ανάγκη θέσπισης νέου θεσμικού πλαισίου κατά παρέκκλιση των ισχυουσών διατάξεων.

- τη μετατροπή της υπεργολαβίας σε “κοινοπραξία” εκτέλεσης έργου

4. Σε περίπτωση που στο (2) επιλεγεί το (α), η απευθείας πληρωμή του υπεργολάβου:

(α) να αποτελέσει υποχρέωση των αναθετουσών αρχών/αναθετόντων φορέων που θα επιβληθεί μέσω της πράξης ενσωμάτωσης των Οδηγιών ή

(β) να εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια των αναθετουσών αρχών/αναθετόντων φορέων ώστε να εκτιμούν ad hoc, το είδος της υπό ανάθεσης σύμβασης και τις ειδικές κάθε φορά περιστάσεις και απαιτήσεις αυτής.

(Άρθρα 71 παρ. 3 και 88 παρ. 3 των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ & 2014/25/ΕΕ αντίστοιχα)

Απαντήσεις: Στη ανωτέρω επιλογή υπήρξε μόνο μία απάντηση από 1 ένωση οικονομικών φορέων, η οποία πρόκρινε την επιλογή (α) και 1 σχολιαστής στο www.opengov.gr διατύπωσε παρατηρήσεις.

5: Σε περίπτωση που στο (2) επιλεγεί το (α) δηλ. η απευθείας πληρωμή του υπεργολάβου, και ανεξάρτητα από την απάντηση στην (4), παρακαλείσθε να προτείνετε τα σχετικά μέτρα εφαρμογής (πχ πρέπει να έχει προηγηθεί η οριστική παραλαβή του τμήματος της σύμβασης που έχει ανατεθεί με υπεργολαβία από την αναθέτουσα αρχή; στην περίπτωση που ο κύριος εργολάβος/ανάδοχος δεν υποβάλει στην αναθέτουσα αρχή το συγκεκριμένο τμήμα της υπεργολαβίας, δύναται ο υπεργολάβος να ζητήσει την παραλαβή του απευθείας από την αναθέτουσα αρχή ;

(Άρθρα 71 παρ. 3 και 88 παρ. 3 των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ & 2014/25/ΕΕ αντίστοιχα)

Απαντήσεις: Στη ανωτέρω επιλογή, 1 ένωση οικονομικών φορέων και 1 σχολιαστής στο www.opengov.gr διατύπωσαν παρατηρήσεις, χωρίς να προκρίνουν κάποια από τις δύο επιλογές. Οι παρατηρήσεις αφορούσαν την περίπτωση που το τμήμα που αναλαμβάνει να εκτελέσει ο υπεργολάβος είναι διακριτό και αυτοτελές οπότε η πληρωμή του θα μπορούσε να συναρτηθεί με την οριστική παραλαβή του συγκεκριμένου τμήματος.

6: Σε περίπτωση που στο (2) επιλεγεί το (α), δηλ. η απευθείας πληρωμή του υπεργολάβου και ανεξάρτητα από την απάντηση στην επιλογή (4), τα μέτρα που θα προβλέπουν την απευθείας πληρωμή του υπεργολάβου: (α) να προβλέπουν και μηχανισμούς που να επιτρέπουν στον κύριο εργολάβο να εγείρει αντιρρήσεις ως προς τυχόν αδικαιολόγητες πληρωμές του υπεργολάβου ή (β) να μην προβλέπεται τέτοια δυνατότητα.

(Άρθρα 71 παρ. 3 και 88 παρ. 3 των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ & 2014/25/ΕΕ αντίστοιχα).

Απαντήσεις: Στη ανωτέρω επιλογή, 1 ένωση οικονομικών φορέων και 1 σχολιαστής στο www.opengov.gr προκρίνουν τη δυνατότητα του κυρίου εργολάβου να εγείρει αντιρρήσεις.

7: Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης στο (6α) να διευκρινιστεί το είδος των αντιρρήσεων και να προτείνετε μηχανισμούς που θεωρείτε κατάλληλους για την έγερση των σχετικών αντιρρήσεων εκ μέρους του κύριου εργολάβου (βλ. και 13) [με χρήση ελεύθερου κειμένου].

(Άρθρα 71 παρ. 3 και 88 παρ. 3 των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ & 2014/25/ΕΕ αντίστοιχα)

Απαντήσεις: Στη ανωτέρω ερώτηση, 1 σχολιαστής στο www.opengov.gr ο οποίος θεωρεί αρκετή την υποχρέωση γνωστοποίησης στον κύριο εργολάβο της αίτησης του υπεργολάβου για πληρωμή. Τίθεται ο προβληματισμός αν η απόρριψη του αιτήματος του υπεργολάβου ή των αντιρρήσεων του κυρίου εργολάβου από την αναθέτουσα αρχή τυγχάνουν της προσωρινής δικαστικής προστασίας (ν. 38886/2010).

8: Η υποχρέωση ενημέρωσης που υπέχει ο κύριος εργολάβος ως προς τα στοιχεία των υπεργολάβων του:
(α) να περιορίζεται μόνο στην περίπτωση δημοσίων συμβάσεων έργων-υπηρεσιών, όπως αναφέρονται στα άρθρα 71 παρ.5 υποπαρ. 1 και 88 παρ. 5 υποπ. 5 των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ & 2014/25/ΕΕ αντίστοιχα ή
(β) να επεκταθεί και σε άλλα είδη συμβάσεων (π.χ. συμβάσεις προμηθειών, υπηρεσιών πλην των ως άνω υπό α) ή
(γ) να επεκταθεί και σε άλλες περιπτώσεις υπεργολάβων (π.χ. στους υπεργολάβους του υπεργολάβου του κυρίου εργολάβου και ούτω καθεξής στην αλυσίδα της υπεργολαβίας).

Απαντήσεις: Συνολικά υποβλήθηκαν 9 απαντήσεις.

Την επιλογή (α) πρόκριναν οι περισσότεροι (6) φορείς και ειδικότερα: 1 αναθέτουσα αρχή, 3 αναθέτοντες φορείς και 2 ενώσεις οικονομικών φορέων.

Την επιλογή (β) επέλεξαν 1 αναθέτουσα αρχή, 1 αναθέτων φορέας, 1 ένωση οικονομικών φορέων και 1 σχολιαστής στο www.opengov.gr.

Τέλος, την επιλογή (γ) επέλεξαν 2 ενώσεις οικονομικών φορέων και 1 σχολιαστής στο www.opengov.gr.

9: Για την τήρηση, κατά την εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων, εκ μέρους των υπεργολάβων, των ισχυουσών υποχρεώσεων, στους τομείς του περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, που έχουν θεσπιστεί με το ενωσιακό δίκαιο, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις:

(α) να επιβληθούν και στους υπεργολάβους (πλην του κύριου εργολάβου) ενδεδειγμένα μέτρα (πχ. i) σε περίπτωση που προβλέπεται από κοινού ευθύνη κυρίου εργολάβου και υπεργολάβου, εφαρμογή των ανωτέρω υποχρεώσεων εκ μέρους και του υπεργολάβου ή ii) η επαλήθευση της συνδρομής τυχόν λόγων αποκλεισμού και στο πρόσωπο του υπεργολάβου πέρα από τον κύριο εργολάβο) ή

(β) να μην επιβληθούν αντίστοιχες υποχρεώσεις και στους υπεργολάβους.

(Άρθρα 57 παρ 4α, 71 παρ. 6 και Παράρτημα Χ οδηγίας 2014/24/ΕΕ και αρ. 80 παρ 3., 88 παρ. 6 και Παράρτημα XIV οδηγίας 2014/25/ΕΕ)

Απαντήσεις: Συνολικά υποβλήθηκαν 9 απαντήσεις.

Την επιλογή (α i & ii) πρόκριναν οι περισσότεροι (6) φορείς και ειδικότερα: 1 αναθέτουσα αρχή, 2 αναθέτοντες φορείς, 2 ενώσεις οικονομικών φορέων και 1 σχολιαστής στο www.opengov.gr.

Μία αναθέτουσα αρχή πρόκρινε την επιλογή (α-ii), ενώ την επιλογή (β) επέλεξαν ένας αναθέτων φορέας και μία ένωση οικονομικών φορέων.

10: Σε περίπτωση που στο 9 επιλεγεί το (α – ii), η επαλήθευση της συνδρομής των λόγων αποκλεισμού στο πρόσωπο του υπεργολάβου: (

α) να αποτελέσει υποχρέωσή τους που θα επιβληθεί μέσω της πράξης ενσωμάτωσης των Οδηγιών ή

(β) να εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια των αναθετουσών αρχών/αναθετόντων φορέων να εκτιμούν ad hoc εάν θα προβλέπουν στα έγγραφα της σύμβασης την επαλήθευση της συνδρομής λόγων αποκλεισμού στο πρόσωπο του υπεργολάβου, συνεκτιμώντας το είδος της υπό ανάθεση σύμβασης και τις ειδικές κάθε φορά περιστάσεις και απαιτήσεις αυτής.

(Άρθρα 57 παρ 4α, 71 παρ. 6 και Παράρτημα Χ οδηγίας 2014/24/ΕΕ και αρ. 80 παρ 3., 88 παρ. 6 και Παράρτημα XIV οδηγίας 2014/25/ΕΕ)

Απαντήσεις: Συνολικά υποβλήθηκαν 7 απαντήσεις.

Την επιλογή (α) πρόκριναν (3) φορείς και ειδικότερα: 2 ενώσεις οικονομικών φορέων και 1 σχολιαστής στο www.opengov.gr, ενώ την επιλογή (β) επέλεξαν (4) φορείς: 2 αναθέτουσες αρχές και 2 αναθέτοντες φορείς.

11: Σε περίπτωση που είτε καταστεί υποχρεωτική η επαλήθευση αυτή, είτε επιλεγεί από αναθέτουσα αρχή/ αναθέτοντα φορέα ad hoc, και ανεξάρτητα από την απάντηση στην 10, προκύψουν μη υποχρεωτικοί

(δυνητικοί) λόγοι αποκλεισμού, η αντικατάσταση του υπεργολάβου: (α) να αποτελεί υποχρέωση των αναθετουσών αρχών/αναθετόντων φορέων που θα επιβληθεί μέσω της πράξης ενσωμάτωσης των Οδηγιών, ή (β) να εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια των αναθετουσών αρχών/αναθετόντων φορέων να εκτιμούν τις ειδικές κάθε φορά περιστάσεις, προβλέποντας στα έγγραφα της σύμβασης τη σχετική υποχρέωση αντικατάστασής του.

(Άρθρα 71 παρ. 6 υποπ. β. εδ. β και 88 παρ. 6 υποπ. β. εδ. β των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ & 2014/25/ΕΕ αντίστοιχα)

Απαντήσεις: Συνολικά υποβλήθηκαν 8 απαντήσεις.

Την επιλογή (α) πρόκριναν 1 ένωση οικονομικών φορέων και 1 σχολιαστής στο www.opengov.gr, ενώ την επιλογή (β) επέλεξαν (6) φορείς και ειδικότερα: : 2 αναθέτουσες αρχές 3 αναθέτοντες φορείς και 1 ένωση οικονομικών φορέων

12: Ως προς τη δυνατότητα θέσπισης στο εθνικό δίκαιο αυστηρότερων κανόνων περί ευθύνης του υπεργολάβου ή περαιτέρω ρυθμίσεων σχετικά με τις απευθείας πληρωμές στους υπεργολάβους, χωρίς αυτοί να υποχρεούνται να το ζητούν, ήτοι να υποβάλουν σχετική αίτηση

(α) Θεωρείτε σκόπιμη ή/και απαραίτητη την επιβολή αυστηρότερων κανόνων ευθύνης ή περαιτέρω ρυθμίσεων σχετικά με τις απευθείας πληρωμές στους υπεργολάβους ή

(β) κρίνετε ότι οι ρυθμίσεις ως προς την ευθύνη που περιλαμβάνονται στις διατάξεις των αρ. 71 παρ. 1-6 και 88 παρ. 1-6 των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ & 2014/25/ΕΕ αντίστοιχα, δύναται να εφαρμοστούν χωρίς περαιτέρω ρύθμιση της σχέσης υπεργολάβου – αναθέτουσας αρχής/ αναθέτοντος φορέα; Σε περίπτωση που επιλεγεί το (α) παρακαλείσθε να παραθέσετε σχετική τεκμηρίωση ως προς τη σκοπιμότητα, τη χρησιμότητα και την αποτελεσματικότητα της εν λόγω επιλογής για τις αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς και εν συνεχεία να προτείνετε ενδεικτικά πιο αυστηρούς κανόνες ευθύνης και περαιτέρω ρυθμίσεις ως προς τις απευθείας πληρωμές στους υπεργολάβους.

(Άρθρα 71 παρ.7 και 88 παρ. 7 των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ & 2014/25/ΕΕ αντίστοιχα)

Απαντήσεις: Συνολικά υποβλήθηκαν 7 απαντήσεις.

Την επιλογή (α) πρόκρινε μόνο 1 ένωση οικονομικών φορέων, ενώ την επιλογή (β) επέλεξαν (6) φορείς και ειδικότερα: 2 αναθέτουσες αρχές 3 αναθέτοντες φορείς και 2 ενώσεις οικονομικών φορέων. 1 σχολιαστής στο www.opengov.gr, επισημαίνει ότι η απευθείας ευθύνη του υπεργολάβου προϋποθέτει νομοθέτηση εξαίρεσης από τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα για την ευθύνη του προστήσαντος για πταίσματα του προστηθέντος.

13: Σε περίπτωση που έχουν επιλεγεί τα (2α) ή/και (8β) ή/και (8γ) ή /και (9α) παρακαλείσθε να προτείνετε τυχόν ειδικότερους όρους εφαρμογής των μέτρων αυτών.

(Άρθρα 71 παρ. 8 εδ. β & παρ. 3 εδ. β και παρ. 5 3η υποπ. εδ β. και και 88 παρ. 8 των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ & 2014/25/ΕΕ)

Απαντήσεις: Συνολικά υποβλήθηκαν 3 απαντήσεις-σχόλια.

Ειδικότερα 1 ένωση οικονομικών φορέων και 2 σχολιαστές στο www.opengov.gr διατύπωσαν σχόλια- παρατηρήσεις ανακεφαλαιώνοντας προηγούμενες απαντήσεις – σχόλια.

4. 1. Συμπλήρωση/Διευκρίνιση πληροφοριών, 2. Ευρωπαϊκό ενιαίο έγγραφο προμήθειας (ΕΕΕΠ), 3. Αποδεικτικά μέσα, 4. Επιγραμμικό Αποθετήριο πιστοποιητικών (e-Certis), 5. Επίσημοι κατάλογοι οικονομικών φορέων

ΘΕΜΑ 1 : Συμπληρωματικές πληροφορίες που υποβάλλονται από τους οικονομικούς φορείς

α : να προβλεφθεί η δυνατότητα των αναθετουσών αρχών/αναθετόντων φορέων να ζητούν από τους ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς να υποβάλλουν, να συμπληρώνουν, να αποσαφηνίζουν ή να ολοκληρώνουν τις πληροφορίες που είναι ή εμφανίζονται ελλιπείς ή λανθασμένες ή όταν λείπουν συγκεκριμένα έγγραφα, εντός εύλογης προθεσμίας και υπό την προϋπόθεση ότι τα σχετικά αιτήματα υποβάλλονται τηρουμένων απολύτως των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας [Σε περίπτωση επιλογής του (α), παρακαλώ αναφέρετε συνοπτικά τις προτάσεις σας περί:
• της ύπαρξης μηχανισμών για την διασφάλιση της τήρησης των αρχών της ίσης μεταχείρισης των υποψηφίων και της διαφάνειας της διαδικασίας και
• της εύλογης προθεσμίας για προσκόμιση των επιπλέον πληροφοριών από τους οικονομικούς φορείς] ή

Απαντήσεις : Την ανωτέρω επιλογή πρόκριναν 6 φορείς : 2 αναθέτοντες φορείς, 2 δημόσιοι φορείς και 2 ενώσεις οικονομικών φορέων. Σημειώνεται ότι οι 2 ενώσεις οικονομικών φορέων επέλεξαν την επιλογή α μόνο για περιπτώσεις συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών.

β : να περιοριστεί η κατά τα ανωτέρω δυνατότητα των αναθετουσών αρχών/αναθετόντων φορέων, μόνο σε περιπτώσεις που η έλλειψη ή άλλα σφάλματα είναι εμφανή και όχι απλώς προφανή (π.χ. μόνο διευκρίνιση υποβληθέντων και όχι για συμπλήρωση με νέα έγγραφα/πληροφορίες) ή

Απαντήσεις : Την επιλογή β πρόκριναν 6 φορείς, εκ των οποίων 3 σχολιαστές στο www.opengov.gr, 1 εταιρία, 1 ένωση οικονομικών φορέων και 1 δημόσιος φορέας.

γ : να απαγορευθεί τελείως μία τέτοια δυνατότητα των αναθετουσών αρχών/αναθετόντων φορέων;

(αρ. 56 παρ. 3 οδ. 2014/24/ΕΕ και 76 παρ. 4 οδ. 2014/25/ΕΕ)

Απαντήσεις : Την συγκεκριμένη επιλογή πρόκριναν 2 ενώσεις οικονομικών φορέων, μόνο όμως για συμβάσεις δημοσίων έργων, όπου υπάρχουν ενιαίοι τύποι διακηρύξεων.

ΘΕΜΑ 2: Διαβούλευση επί σχεδίου Κανονισμού για το τυποποιημένο έντυπο ΕΕΕΠ :

Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, της σπουδαιότητας και της δεσμευτικότητας για όλες τις αναθέτουσες αρχές του εργαλείου του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Προμήθειας κρίνεται σκόπιμη η από μέρος σας υποβολή τυχόν παρατηρήσεων επί του σχεδίου Κανονισμού για την ολοκλήρωση της κατάρτισης του εν λόγω Εγγράφου . Το προς διαβούλευση σχέδιο Κανονισμού το οποίο έχει αποσταλεί από την Επιτροπή περιλαμβάνεται στο Παράρτημα Β του παρόντος [στην ελληνική γλώσσα]. Κατόπιν των παρατηρήσεων των κρατών-μελών και ιδίως του αιτήματος των περισσότερων εξ' αυτών για μεγαλύτερη απλοποίηση του ΕΕΕΠ, η Επιτροπή απέστειλε νεότερη-πιο απλοποιημένη έκδοση (προς το παρόν μόνο στα αγγλικά), η οποία επίσης έχει περιληφθεί στο Παράρτημα Β του παρόντος.

(αρ. 59 οδ. 2014/24/ΕΕ και αρ. 80 παρ. 3 οδ. 2014/25/ΕΕ)

Απαντήσεις : Στην ανωτέρω ερώτηση απάντησαν 6 φορείς, εκ των οποίων ένας σχολιαστής στο www.opengov.gr, ένας ιδιώτης/εταιρία, 3 ενώσεις οικονομικών φορέων και ένας αναθέτων φορέας. Όλοι έκριναν το βήμα θετικό ενώ μία ένωση οικονομικών φορέων πρότεινε να συσχετισθεί με την ενημερότητα πτυχίου των δημοσίων έργων.

ΘΕΜΑ 3 : Αναβολή υποχρέωσης παροχής ΕΕΕΠ αποκλειστικά σε ηλεκτρονική μορφή :

Παρακαλείσθε να απαντήσετε αν θεωρείτε ότι η Ελλάδα πρέπει να αναβάλει την υποχρέωσης παροχής ΕΕΕΠ αποκλειστικά σε ηλεκτρονική μορφή μέχρι τις 18 Απριλίου 2018 ή όχι, αναφέροντας συνοπτικά τους λόγους.

(αρ. 59 παρ. 2 δεύτερο εδάφιο, 90 παρ 3. οδ. 2014/24/ΕΕ και αρ. 80 παρ. 3 οδ. 2014/25/ΕΕ)

Απαντήσεις : Από τους 9 φορείς που απάντησαν, οι 7 (ένας σχολιαστής στο www.opengov.gr, ένας ιδιώτης/εταιρία, 3 ενώσεις οικονομικών φορέων, 2 αναθέτουσες αρχές, έκριναν ότι η Ελλάδα πρέπει να αναβάλει την υποχρέωση παροχής ΕΕΕΠ αποκλειστικά σε ηλεκτρονική μορφή μέχρι τις 18 Απριλίου 2018. Δύο αναθέτοντες φορείς εξαρτούν την απάντηση από την δυνατότητα πρόσβασης σε ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων.

Θέμα 4 : Υφιστάμενες βάσεις δεδομένων οικονομικών φορέων για την επαλήθευση πληροφοριών του ΕΕΕΠ. :

Οι υφιστάμενες βάσεις δεδομένων που λειτουργούν στην Ελλάδα και περιέχουν πληροφορίες σχετικές με καταστάσεις των οικονομικών φορέων, οι οποίες συνεπάγονται λόγους αποκλεισμού ή με στοιχεία που συνδέονται με κριτήρια ποιοτικής επιλογής των υποψηφίων (π.χ. Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ., Γ.Ε.ΜΗ., Μ.Ε.ΕΠ., Μητρώο Μελετητών και Γραφείων Μελετητών, TAXIS, ΦΕΚ, διάφορα ΟΠΣ -ΙΚΑ/ΕΣΠΑ, κα βάσεις ή μητρώα ή αποθετήρια εγγράφων ή συστήματα προς ή εικονικοί φάκελοι επιχειρήσεων):

α : μπορούν να χρησιμοποιούνται ελεύθερα/υπό όρους από όλες τις αναθέτουσες αρχές/ αναθέτοντες φορείς για τους σκοπούς του άρθρου 59 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ;
(αρ. 59 παρ. 5, 6 οδ. 2014/24/ΕΕ και αρ. 80 παρ. 3 οδ. 2014/25/ΕΕ και αιτιολογικές σκέψεις 84 οδ. 2014/24/ΕΕ και 92 οδηγίας 201/25/ΕΕ)

Απαντήσεις : Στην εν λόγω ερώτηση απάντησαν 5 φορείς εκ των οποίων οι 4 (σχολιαστής στο www.opengov.gr, ένας ιδιώτης και 2 ενώσεις οικονομικών φορέων) θεωρούν ότι μπορούν να χρησιμοποιούνται ελεύθερα/υπό όρους από όλες τις αναθέτουσες αρχές/ αναθέτοντες φορείς για τους σκοπούς του άρθρου 59 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, ενώ 1 δημόσιος φορέας απαντά ότι δε μπορούν προς το παρόν να χρησιμοποιούνται ελεύθερα στο σύνολό τους από όλες τις αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς.

β : μπορούν να χρησιμοποιούνται υπό τους ίδιους όρους από τις αναθέτουσες αρχές/ αναθέτοντες φορείς των άλλων κρατών μελών;

Απαντήσεις : Στην ερώτηση β απάντησαν 4 φορείς (σχολιαστής στο www.opengov.gr, ένας ιδιώτης και 2 ενώσεις οικονομικών φορέων). Όλοι έκριναν ότι μπορούν να χρησιμοποιούνται υπό τους ίδιους όρους από τις αναθέτουσες αρχές/ αναθέτοντες φορείς των άλλων κρατών μελών

γ : οι υφιστάμενες βάσεις δεδομένων διαλειτουργούν μεταξύ τους;

Απαντήσεις : Και οι 5 φορείς που απάντησαν στην τρίτη ερώτηση (σχολιαστής στο www.opengov.gr, ένας ιδιώτης, 2 ενώσεις οικονομικών φορέων και ένας δημόσιος φορέας), έδωσαν αρνητική απάντηση.

δ : ποιος είναι ο κατάλληλος/ αρμόδιος (δημόσιος) φορέας στην Ελλάδα για την τήρηση της νέας υποχρέωσης των κρατών μελών να ενημερώνουν το e-Certis και να κοινοποιούν κάθε σχετική πληροφορία όταν το ζητήσει οποιοδήποτε άλλο κράτος μέλος αναφορικά με τις εν λόγω υφιστάμενες βάσεις δεδομένων που τηρούνται και λειτουργούν στην χώρα; Παρακαλούμε αναφέρατε τις σχετικές διατάξεις

που θεσπίζουν την εν λόγω αρμοδιότητα.

Απαντήσεις : Στην εν λόγω ερώτηση δόθηκαν 5 απαντήσεις. 2 ενώσεις οικονομικών φορέων πρότειναν ως κατάλληλο/αρμόδιο φορέα στην Ελλάδα για τήρηση της νέας υποχρέωσης των κρατών μελών να ενημερώνουν το e-Certis και να κοινοποιούν κάθε σχετική πληροφορία όταν το ζητήσει οποιοδήποτε άλλο κράτος μέλος, το ΜΕΕΠ, ΤΕΕ, ΓΕΜΗ, ΓΕΩΤΕΕ, ΓΕΜΗ, Επιμελητήρια ανάλογα με το είδος της σύμβασης, 1 δημόσιος φορέας πρότεινε τη σύσταση νέου φορέα, 1 ανώνυμος σχολιαστής στο opengov και 1 ένωση οικονομικών φορέων πρότειναν την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

ΘΕΜΑ 5: Αναβολή της εφαρμογής του περιορισμού αναθετουσών αρχών να μη ζητούν έγγραφα που είναι ακόμη ενημερωμένα, τα οποία έχουν ήδη στην κατοχή τους από προηγούμενες διαδικασίες :

Παρακαλείσθε να απαντήσετε αν θεωρείτε ότι η Ελλάδα πρέπει να αναβάλει την εφαρμογή του παραπάνω περιορισμού μέχρι τις 18 Απριλίου 2018 ή όχι, αναφέροντας συνοπτικά τους λόγους.
(Άρθρα 59 παρ. 5 υποπ. 2, 90 παρ 5 οδ. 2014/24/ΕΕ και αρ. 80 παρ. 3 οδ. 2014/25/ΕΕ)

Απαντήσεις : Από τις 11 απαντήσεις που δόθηκαν οι 9 (1 ανώνυμος σχολιαστής opengov, 1 ιδιώτης/εταιρία, 3 ενώσεις οικονομικών φορέων, 1 αναθέτων φορέας, 3 δημόσιοι φορείς / αναθέτουσες αρχές) κινούνται στην κατεύθυνση αναβολής της εφαρμογής του σχετικού περιορισμού μέχρι 18 Απριλίου 2018.

ΘΕΜΑ 6: Αποδεικτικά μέσα περί μη ύπαρξης λόγων αποκλεισμού ή περί πλήρωσης κριτηρίων επιλογής στο πρόσωπο του οικονομικού φορέα.

α : Στο πλαίσιο αυτό, καθώς και των αρμοδιοτήτων σας, παρακαλούμε:
(α) να εξειδικεύσετε τα πιστοποιητικά, αναφέροντας και τις εκδούσες αυτών αρχές στην ελληνική επικράτεια, όπως ισχύουν σήμερα, με τα οποία αποδεικνύεται η μη ύπαρξη των κάτωθι λόγων αποκλεισμού:

- του αρ. 57 παρ. 1 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ (καταδίκες για συγκεκριμένα ποινικά αδικήματα)
 - του αρ. 57 παρ. 2 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ (αθέτηση υποχρεώσεων που αφορούν την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης)
 - του αρ. 57 παρ. 4 περίπτωση β' της οδηγίας 2014/24/ΕΕ (κήρυξη σε πτώχευση, προπτωχευτικές και πτωχευτικές διαδικασίες, παύση δραστηριοτήτων, αναγκαστική διαχείριση, πτωχευτικό συμβιβασμό και άλλες ανάλογες καταστάσεις)
- (Άρθρα 57 παρ 1, 2, και 4, 58, 60 και 62 και Παράρτημα XII οδ. 2014/24/ΕΕ και αρ. 78, 80 παρ. 3 και 81 οδ. 2014/25/ΕΕ)

Απαντήσεις : Στο εν λόγω σκέλος της ερώτησης απάντησαν 9 φορείς (1 σχόλιο στο www.opengov.gr, 1 ιδιώτης/εταιρία, 3 ενώσεις οικονομικών φορέων, 2 αναθέτοντες φορείς, 2 αναθέτουσες αρχές) αναφέροντας τα πιστοποιητικά και τις εκδούσες αρχές.

(β) να προτείνετε τα ενδεδειγμένα και κατάλληλα, κατά την άποψή σας, αποδεικτικά μέσα, αναφέροντας και τις εκδούσες αυτών αρχές στην ελληνική επικράτεια, για την απόδειξη της μη ύπαρξης των υπόλοιπων λόγων αποκλεισμού (του αρ. 57 παρ. 4 περιπτώσεις α' και γ' έως θ') ήτοι:

- αθέτηση των ισχυουσών υποχρεώσεων που προβλέπονται στο άρθρο 18 παρ. 2 (ήτοι στους τομείς του περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, που έχουν θεσπισθεί με το ενωσιακό δίκαιο, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο παράρτημα Χ),
- διάπραξη σοβαρού επαγγελματικού παραπτώματος, το οποίο θέτει εν αμφιβόλω την ακεραιότητά του οικονομικού φορέα,

- σύναψη συμφωνιών με άλλους οικονομικούς φορείς με στόχο τη στρέβλωση του ανταγωνισμού,
 - σύγκρουση συμφερόντων κατά την έννοια του άρθρου 54 η οποία δεν μπορεί να επανορθωθεί με άλλα, λιγότερο παρεμβατικά μέσα,
 - στρέβλωση του ανταγωνισμού από την πρότερη συμμετοχή των οικονομικών φορέων κατά την προετοιμασία της διαδικασίας προμήθειας, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 41, η οποία δεν μπορεί να επανορθωθεί με άλλα, λιγότερο παρεμβατικά μέσα
 - επίδειξη σοβαρής ή επαναλαμβανόμενης πλημμέλειας κατά την εκτέλεση ουσιώδους απαίτησης στο πλαίσιο προηγούμενης δημόσιας σύμβασης, προηγούμενης σύμβασης με αναθέτουσα αρχή ή προηγούμενης σύμβασης παραχώρησης που είχε ως αποτέλεσμα την πρόωρη καταγγελία της προηγούμενης σύμβασης, αποζημιώσεις ή άλλες παρόμοιες κυρώσεις,
 - κρίση περί ενοχής για σοβαρές, ψευδείς δηλώσεις κατά την παροχή των πληροφοριών που απαιτούνται για την εξακρίβωση της απουσίας των λόγων αποκλεισμού ή την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής, απόκρυψη αυτών των πληροφοριών ή αδυναμία προσκόμισης των δικαιολογητικών που απαιτούνται κατ' εφαρμογή του άρθρου 59,
 - προσπάθεια επηρεασμού με αθέμιτο τρόπο της διαδικασίας λήψης αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής, απόκτησης εμπιστευτικών πληροφοριών που ενδέχεται να του αποφέρουν αθέμιτο πλεονέκτημα στη διαδικασία ανάθεσης ή παροχή εξ αμελείας παραπλανητικών πληροφοριών που ενδέχεται να επηρεάσουν ουσιωδώς τις αποφάσεις που αφορούν τον αποκλεισμό, την ή την ανάθεση.
- (Άρθρα 57 παρ 4 , 58, 60 και 62 και Παράρτημα XII οδ. 2014/24/ΕΕ και αρ. 78, 80 παρ. 3 και 81 οδ. 2014/25/ΕΕ)

Απαντήσεις : Στο συγκεκριμένο σκέλος της ερώτησης έδωσαν απάντηση 8 φορείς (1 σχόλιο στο www.opengov.gr, 3 ενώσεις οικονομικών φορέων, 2 αναθέτοντες φορείς, 2 αναθέτουσες αρχές). Οι απαντήσεις που ελήφθησαν συνοψίζονται στα κάτωθι:

Προτεινόμενο αποδεικτικό μέσο για την αθέτηση των ισχυουσών υποχρεώσεων του εργατικού δικαίου, συλλογικών συμβάσεων πιστοποιητικό από την Επιθεώρηση Εργασίας.

Για την διάπραξη σοβαρού επαγγελματικού παραπτώματος, κρίνεται ότι αρκούν οι βεβαιώσεις από το οικείο επιμελητήριο ή την επαγγελματική ένωση, για τις δε εργοληπτικές επιχειρήσεις ειδικότερα να απαιτείται η κατάθεση βεβαίωσης μη πειθαρχικού ή επαγγελματικού παραπτώματος που εκδίδεται από τις Εργοληπτικές Οργανώσεις, ενώ για τα στελέχη των εργοληπτικών επιχειρήσεων να απαιτείται η κατάθεση πιστοποιητικού για μη βαρύ επαγγελματικό παράπτωμα που σήμερα εκδίδεται από το ΤΕΕ.

Για την κρίση περί ενοχής για σοβαρές, ψευδείς δηλώσεις κατά την παροχή των πληροφοριών που απαιτούνται για την εξακρίβωση της απουσίας των λόγων αποκλεισμού ή την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής, απόκρυψη αυτών των πληροφοριών ή αδυναμία προσκόμισης των δικαιολογητικών που απαιτούνται κατ' εφαρμογή του άρθρου 59, προτείνεται να αρκεί μία υπεύθυνη δήλωση του οικονομικού φορέα.

γ : να προτείνετε τα ενδεδειγμένα και κατάλληλα, κατά την άποψή σας, αποδεικτικά μέσα, αναφέροντας και τις εκδούσες αυτών αρχές στην ελληνική επικράτεια, για την απόδειξη της καταλληλότητας για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας (αρ. 58 παρ. 2 και Παράρτημα XI).

Σε περίπτωση που στην Ελλάδα δεν εκδίδονται πιστοποιητικά/βεβαιώσεις/έγγραφα ή τα εκδιδόμενα δεν καλύπτουν όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες για το σύνολο των παραπάνω περιπτώσεων, παρακαλούμε να το αναφέρετε.

(Άρθρα 58 παρ. 2, 60 και Παράρτημα XI οδ 2014/24/ΕΕ)

Απαντήσεις : Στην ως άνω ερώτηση απάντησαν 8 φορείς (1 σχόλιο στο www.opengov.gr , 3 ενώσεις οικονομικών φορέων, 2 αναθέτοντες φορείς, 2 αναθέτουσες αρχές), προτείνοντας

- για τις εργοληπτικές επιχειρήσεις βεβαίωση εγγραφής στο ΜΕΕΠ, βεβαίωση εγγραφής σε μια εργοληπτική οργάνωση ,

Για τους λοιπούς οικονομικούς φορείς

- η άδεια άσκησης επαγγέλματος ή η έναρξη δραστηριότητας από την αρμόδια ΔΟΥ
- η εγγραφή στα επαγγελματικά επιμελητήρια
- πιστοποιητικά που εκδίδονται από τους οργανισμούς πιστοποίησης (ISO) καθώς και βεβαιώσεις καλής εκτέλεσης που εκδίδουν οι αναθέτουσες αρχές/ φορείς,

δ : να προτείνετε, τον αρμόδιο φορέα, που κατά την άποψή σας, βάσει των θεσμοθετημένων αρμοδιοτήτων του ή/και των πληροφοριών/στοιχείων/δεδομένων που τηρεί, αποτελεί τον καταλληλότερο φορέα να αναλάβει την υποχρέωση να παρέχει στη διάθεση των άλλων κρατών μελών, εφόσον το ζητούν, πληροφορίες σχετικά με τα αποδεικτικά μέσα για την απόδειξη για ύπαρξη λόγων αποκλεισμού , για την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής των υποψηφίων και για τη συμμόρφωση με ποιοτικά και περιβαλλοντικά πρότυπα.

(Άρθρα 57, 62 παρ 1, 2, 58 οδ. 2014/24/ΕΕ και 78, 80 παρ. 1 & 3, 81 παρ 1,2 οδ. 2014/25/ΕΕ)

Απαντήσεις : 9 απαντήσεις δόθηκαν στην ερώτηση (δ) (1 ανώνυμος σχολιαστής οργεον, 1 ιδιώτης/εταιρία, 3 ενώσεις οικονομικών φορέων, 2 αναθέτοντες φορείς, 2 αναθέτουσες αρχές). Από αυτούς, οι 3 απαντούν ότι θα έπρεπε πιθανώς να λειτουργεί ένα δημόσιο κέντρο πιστοποιήσεων που θα αναλάβει την υποχρέωση να παρέχει στη διάθεση των άλλων κρατών μελών (3 σχόλια), 4 φορείς προτείνουν την ΕΑΑΔΗΣΥ, ένας φορέας προτείνει την Γ.Γ.Ε. ή εναλλακτικά να συσταθεί Ειδική Αρχή επί τούτου και ένας την αρχή που τηρεί το ΜΕΕΠ.

ΘΕΜΑ 7: Επικαιροποίηση πληροφοριών επιγραμμικού αποθετηρίου πιστοποιητικών (e-Certis)

(Άρθρα 61, 90 οδηγίας 2014/24/ΕΕ και αρ. 80 παρ. 3 οδηγίας 2014/25/ΕΕ)

α : ποια η διαδικασία και ο αρμόδιος (δημόσιος) φορέας για την επικαιροποίηση των πληροφοριών που σχετίζονται με την Ελλάδα του e-Certis σήμερα; Παρακαλούμε αναφέρατε τις σχετικές διατάξεις.

Απαντήσεις : ελήφθησαν απαντήσεις από 3 ενώσεις οικονομικών φορέων. Αναφορικά με τη διαδικασία επικαιροποίησης των πληροφοριών του επιγραμμικού αποθετηρίου πιστοποιητικών δεν δόθηκε καμία απάντηση. Αναφορικά με τον αρμόδιο φορέα επικαιροποίησης οι 2 απάντησαν το ΜΕΕΠ για τις συμβάσεις δημοσίων έργων και ένας την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

β : Παρακαλούμε περιγράψτε τον τρόπο/σύστημα/διαδικασία συλλογής των απαιτούμενων πληροφοριών σχετικά με τα πιστοποιητικά και τις λοιπές μορφές εγγράφων, συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας συνεργασίας με τις εκδούσες αυτών αρχές/φορείς, που εφαρμόζονται από τον αρμόδιο φορέα επικαιροποίησης του e-Certis. Περιγράψτε τον τρόπο διασφάλισης της επικαιροποίησης των σχετικών πληροφοριών

Απαντήσεις : Δεν δόθηκε απάντηση στην εν λόγω ερώτηση.

γ : στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων σας, έχουν διαπιστωθεί προβλήματα κατά τις παραπάνω διαδικασίες; Παρακαλούμε περιγράψτε τα και υποβάλατε συνοπτικά προτάσεις για την βελτίωση/εξορθολογισμό αυτών.

Απαντήσεις : Στο συγκεκριμένο σκέλος της ερώτησης έδωσε απάντηση μια ένωση οικονομικών φορέων. Κρίνει ότι η λειτουργία του ΜΕΕΠ θα μπορούσε να εκσυγχρονιστεί και να διευρυνθεί, με την χρήση της ενημερότητας πτυχίου σε όλες τις τάξεις του ΜΕΕΠ, καθώς επίσης και με την αύξηση του χρόνου ισχύος των επιμέρους πιστοποιητικών που συνθέτουν την ενημερότητα πτυχίου.

δ : Θεωρείτε σκόπιμη την αναβολή εφαρμογής της υποχρέωση των αναθετουσών αρχών να προσφεύγουν στο e-Certis και να απαιτούν, κατά κύριο λόγο, είδη πιστοποιητικών/μορφές εγγράφων που

περιλαμβάνονται εκεί; Σε κάθε περίπτωση αναφέρατε συνοπτικά τους λόγους.

Απαντήσεις : Δόθηκαν 5 απαντήσεις (1 σχόλιο το www.opengov.gr, 3 ενώσεις οικονομικών φορέων, 1 δημόσιος φορέας), εκ των οποίων και οι τέχθηκαν υπέρ της αναβολής εφαρμογής της υποχρέωσης των αναθετουσών αρχών να προσφεύγουν στο e-certis για να απαιτούν πιστοποιητικά που αναφέρονται εκεί.

ε : Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης στην προηγούμενη υποερώτηση, θεωρείτε ότι η ανωτέρω αναβολή πρέπει να αφορά i) μόνο τις αναθέτουσες αρχές, ii) μόνο τους αναθέτοντες φορείς ή iii) αμφότερους; _____

Απαντήσεις : Ομοίως με την ανωτέρω ερώτηση ελήφθησαν 5 απαντήσεις (1 σχόλιο το www.opengov.gr, 3 ενώσεις οικονομικών φορέων, 1 δημόσιος φορέας), στις οποίες προκρίθηκε η επιλογή iii.

ΘΕΜΑ 8: Δημιουργία και λειτουργία επίσημων καταλόγων εγκεκριμένων οικονομικών φορέων
(Άρθρα 59, 64 παρ. 8 οδηγίας 2014/24/ΕΕ και 80 παρ. 3 οδηγίας 2014/25/ΕΕ)

1) 1.1 : να καταρτιστούν νέοι ή να διατηρηθούν οι υφιστάμενοι, αν υπάρχουν, επίσημοι κατάλογοι εγκεκριμένων οικονομικών φορέων, κατά το άρθρο 64 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, για το σύνολο των οικονομικών φορέων ή
(Άρθρα 59, 64 παρ. 8 οδηγίας 2014/24/ΕΕ και 80 παρ. 3 οδηγίας 2014/25/ΕΕ)

Απαντήσεις : Να καταρτιστούν νέοι επίσημοι κατάλογοι για το σύνολο των οικονομικών φορέων προέκριναν 1 δημόσιος φορέας, 1 ιδιώτης / επιχείρηση και 1 σχολιαστής στο Opengov. Ο δημόσιος φορέας πρότεινε να συσταθεί νέος φορέας με αρμοδιότητα την τήρηση και ενημέρωση των νέων καταλόγων, ο σχολιαστής στο opengov πρότεινε την ΕΑΑΔΗΣΥ ως φορέα τήρησης σε συνεργασία με Υπουργεία και Επιμελητήρια, ενώ ο ιδιώτης δεν πρότεινε συγκεκριμένο φορέα για την τήρησή του.

1.2 : να καταρτιστούν νέοι ή να διατηρηθούν οι υφιστάμενοι, αν υπάρχουν, επίσημοι κατάλογοι εγκεκριμένων οικονομικών φορέων, κατά το άρθρο 64 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, για ειδικότερες κατηγορίες οικονομικών φορέων (να προσδιοριστούν) ή

Απαντήσεις : Την εν λόγω επιλογή προέκριναν τρεις ενώσεις οικονομικών φορέων και ένας δημόσιος φορέας. Συγκεκριμένα προτείνουν τη διατήρηση του ΜΕΕΠ και του Μητρώου Μελετητών / Γραφείων Μελετών και την κατάρτιση νέων καταλόγων για λοιπές κατηγορίες οικονομικών φορέων.

1.3 : να μην ενεργοποιηθεί η παραπάνω δυνατότητα, για καμία κατηγορία οικονομικών φορέων;

Απαντήσεις : Δεν προκρίθηκε από κανέναν η εν λόγω επιλογή.

2 : Εξ όσων είστε σε θέση να γνωρίζετε στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων/σκοπών του φορέα σας, τηρείται στην ελληνική επικράτεια οποιοσδήποτε κατάλογος/μητρώο οικονομικών φορέων (του συνόλου ή ειδικών κατηγοριών αυτών), οιασδήποτε φύσης; Παρακαλείσθε να αναφέρετε την επωνυμία του, τον αρμόδιο φορέα τήρησής του, καθώς και τις διατάξεις που διέπουν τη λειτουργία του.

Απαντήσεις : Δόθηκαν 5 απαντήσεις (1 σχολιαστής opengov, 3 ενώσεις οικονομικών φορέων, 1 αναθέτουσα αρχή) στην συγκεκριμένη ερώτηση που ανέφεραν το ΜΕΕΠ και το Μητρώο Μελετητών / Γραφείο Μελετητών.

Υποερωτήσεις α-ιζ : Σε περίπτωση που έχετε απαντήσει θετικά στην προηγούμενη ερώτηση, παρακαλούμε απαντήστε στις ακόλουθες (α)-(ιζ) υποερωτήσεις: Ο υφιστάμενος κατάλογος/μητρώο, σύμφωνα με το

θεσμικό πλαίσιο και τους πραγματικούς όρους που διέπουν τη λειτουργία του, συμμορφώνεται με το σύνολο των όρων και απαιτήσεων των άρθρων 57-64 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, ήτοι:

(Αρ 57-64 οδ 2014/24/ΕΕ)

(1) οι προϋποθέσεις εγγραφής σε αυτόν είναι προσαρμοσμένες σύμφωνα με το άρθρο 57 (λόγοι αποκλεισμού);

(2) οι προϋποθέσεις εγγραφής σε αυτόν είναι προσαρμοσμένες σύμφωνα με το άρθρο 58 (κριτήρια ποιοτικής επιλογής);

(3) οι προϋποθέσεις εγγραφής σε αυτόν και οι απαιτήσεις προσκόμισης εκ μέρους των οικονομικών φορέων αποδείξουν για ό,τι καλύπτεται από τον κατάλογο είναι προσαρμοσμένες σύμφωνα με το άρθρο 60 και το Παράρτημα ΧΙΙ (αποδεικτικά μέσα μη ύπαρξης λόγων αποκλεισμού και πλήρωσης κριτηρίων ποιοτικής επιλογής);

(4) οι προϋποθέσεις εγγραφής σε αυτόν και οι απαιτήσεις προσκόμισης εκ μέρους των οικονομικών φορέων αποδείξουν για ό,τι καλύπτεται από τον κατάλογο είναι προσαρμοσμένες σύμφωνα με το άρθρο 62 (πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης);

(5) οι προϋποθέσεις εγγραφής σε αυτόν είναι προσαρμοσμένες σύμφωνα με το άρθρο 63 (στήριξη στις ικανότητες άλλων φορέων) και το άρθρο 64 παρ. 2 εδάφια β' και γ';

(6) εκδίδεται πιστοποιητικό εγγραφής των φορέων στον κατάλογο; ποιά η αρμόδια εκδούσα αρχή αυτού;

(7) η πιστοποιούμενη εγγραφή στον κατάλογο συνιστά τεκμήριο καταλληλότητας του οικονομικού φορέα όσον αφορά τη μη ύπαρξη λόγων αποκλεισμού και την πλήρωση των απαιτήσεων ποιοτικής επιλογής που καλύπτονται από τον κατάλογο;

(8) οι πληροφορίες που μπορούν να συναχθούν από την εγγραφή στον κατάλογο τίθενται υπό αμφισβήτηση. Αν ναι, υπό ποίους όρους;

(9) στο πιστοποιητικό εγγραφής αναφέρονται τα δικαιολογητικά βάσει των οποίων έγινε η εγγραφή του οικονομικού φορέα στον επίσημο κατάλογο;

(10) ποιοί από τους αναφερόμενους στο άρθρο 57 λόγους αποκλεισμού καλύπτονται από τον κατάλογο;

(11) ποιά από τα αναφερόμενα στο άρθρο 58 κριτήρια επιλογής καλύπτονται από τον κατάλογο;

(12) η εγγραφή/διατήρηση της εγγραφής στον κατάλογο προϋποθέτει πρόσθετες απαιτήσεις πλην αυτών των άρθρων 57-64 και του Παραρτήματος ΧΙΙ της οδηγίας 2014/24/ΕΕ; Αναφέρατε συνοπτικά ποιες και τους λόγους που ζητούνται.

(13) οικονομικοί φορείς άλλων κρατών μελών μπορούν να εγγραφούν στον κατάλογο;

(14) σε περίπτωση καταφατικής απάντησης στην προηγούμενη υποερώτηση, για την εγγραφή οικονομικών φορέων άλλων κρατών μελών στον κατάλογο απαιτούνται άλλες αποδείξεις ή δηλώσεις πλην εκείνων που ζητούνται από τους οικονομικούς φορείς της Ελλάδας; Αν ναι, παρακαλείσθε να προσδιορίσετε ποιές και τους λόγους που ζητούνται.

(15) οι οικονομικοί φορείς μπορούν να ζητούν ανά πάσα στιγμή την εγγραφή τους στον κατάλογο ή υπάρχουν χρονικοί περιορισμοί οιασδήποτε φύσης; Στην δεύτερη περίπτωση παρακαλείσθε να προσδιορίσετε τους εν λόγω περιορισμούς και τους λόγους που έχουν επιβληθεί.

(16) προσδιορίστε το χρονικό διάστημα για την ενημέρωση αιτούντος προς εγγραφή οικονομικού φορέα από τον φορέα που τηρεί τον κατάλογο και είναι υπεύθυνος για την εγγραφή των οικονομικών φορέων σε αυτόν σχετικά με την απόφαση του τελευταίου επί της αιτήσεως εγγραφής του αιτούντος οικονομικού φορέα.

(17) η εγγραφή στον κατάλογο επιβάλλεται στους οικονομικούς φορείς άλλων κρατών μελών προκειμένου να συμμετάσχουν σε διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης;

Παρακαλείσθε να επισημάνετε τυχόν άλλα προβλήματα που έχετε διαπιστώσει στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων σας ή της δραστηριότητάς σας κατά την τήρηση, εγγραφή και εν γένει λειτουργία των υφιστάμενων καταλόγων/μητρώων και να προτείνετε συνοπτικά λύσεις για την αντιμετώπισή τους και την βελτίωση/εξορθολογισμό λειτουργίας των καταλόγων/μητρώων.

Απαντήσεις : Απάντηση μία ένωση οικονομικών φορέων η οποία και υπέβαλε σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος για τη σύσταση και λειτουργία νέου μητρώου Εργοληπτικών Επιχειρήσεων.

5. Κοινωνικές, Περιβαλλοντικές και εργατικές παράμετροι, το νέο ειδικό καθεστώς για τις κοινωνικές, υγειονομικές, εκπαιδευτικές, πολιτιστικές και άλλες υπηρεσίες

ΘΕΜΑ 1: Κατάλληλα μέτρα τήρησης κοινωνικών και περιβαλλοντικών παραμέτρων (άρθρο 18 παρ. 2, Παράρτημα Χ οδ 2014/24/ΕΕ και άρθρο 36, Παράρτημα ΧΙV οδ 2014/25/ΕΕ).

α) Ποια συγκεκριμένα θεωρείτε ότι μπορούν να αποτελέσουν “κατάλληλα μέτρα”, σε κάθε τομέα ξεχωριστά (περιβαλλοντικό, κοινωνικό και εργασιακό), προκειμένου να εξασφαλισθεί η τήρηση των ισχυουσών υποχρεώσεων;

Απαντήσεις: Ελήφθησαν συνολικά 4 απαντήσεις από 1 δημόσιο φορέα (Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης – Γραφείο Γενικού Γραμματέα του και την Ειδική Υπηρεσία για την Κοινωνική Ένταξη και την Κοινωνική Οικονομία “ΕΥΚΕΚΟ” – Υπουργείο Εργασίας ΕΥΚΕΚΟ), 2 αναθέτοντες φορείς και 1 Ένωση Οικονομικών Φορέων.

Από το Υπουργείο Εργασίας υποδείχθηκαν ως κατάλληλα μέτρα η ενίσχυση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας (ΚΟΙΝΣΕΠ-ΚΟΙΣΠΕ-Κοινωνικές Συμπράξεις) με σχετικές νομοθετικές ρυθμίσεις καθώς και εκείνα που αφορούν στην ένταξη στην αγορά εργασίας ευπαθών και ευάλωτων ομάδων (π.χ ΑμΕΑ) με ενδεχόμενη τροποποίηση του θεσμικού πλαισίου προς διεύρυνση σε ότι αφορά στον προσδιορισμό των εν λόγω ομάδων. Επίσης, αναφέρθηκε και διάταξη του άρθρου 68 ν. 3863/2010, όπως ισχύει, με την οποία θεσπίστηκε μία σειρά κανόνων προς διασφάλιση εργασιακών δικαιωμάτων εργαζομένων που απασχολούνται μέσω εταιρειών παροχής υπηρεσιών.

Η Ένωση Οικονομικών Φορέων αναφέρει ότι έχει προτείνει εγγράφως στους αρμόδιους Υπουργούς, να υπάρχει υποχρεωτικά πριν την δημοπράτηση κάθε έργου, έκδοση κανονιστικής πράξης της διοίκησης της αναθέτουσας αρχής (δεσμευτική για το σύνολο των μερών) που να καλύπτει/ ρυθμίζει αποκλειστικά όλα τα περιβαλλοντικά κοινωνικά κλπ. θέματα (καθώς και απαλλοτριώσεις κλπ).

Εκ μέρους των αναθέτοντων φορέων προτείνονται ως κατάλληλα μέτρα για την εξασφάλιση της συμμόρφωσης προς τις υποχρεώσεις

α) στον τομέα του εργατικού δικαίου:

i) η δυνατότητα πρόσβασης της αναθέτουσας αρχής στα δεδομένα του οικονομικού φορέα που τηρούνται στις δημόσιες αρχές και αφορούν παραβάσεις εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας (π.χ. μητρώο παραβατών άρθρου 68 Ν. 3863/2010, ως ισχύει,

ii) η απαιτούμενη (εκ της διακήρυξης) δήλωση του υποψήφιου συμμετέχοντος (οικονομικού φορέα) για τήρηση της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας και η υποχρέωση υποβολής αναλυτικού μισθολογικού κόστους (αποδοχές και εισφορές) του προσωπικού που θα απασχοληθεί στα πλαίσια της σύμβασης σε περίπτωση που κριθεί ασυνήθιστα χαμηλή η προσφορά του,

iii) η υποχρέωση του οικονομικού φορέα να αποδεικνύει κατά την εκτέλεση της σύμβασης, με παραστατικά, την εφαρμογή της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας στο προσωπικό που απασχολήθηκε στα πλαίσια της σύμβασης,

iv) η πρόβλεψη συμβατικών ρητρών με τις οποίες θα επιβάλλεται στον οικονομικό φορέα ποινική ρήτρα σε περίπτωση αρχικής διαπίστωσης παραβίασης εργατικών ή ασφαλιστικών δικαιωμάτων των εργαζομένων που απασχολήθηκαν στα πλαίσια της σύμβασης και καταγγελίας της σύμβασης, σε περίπτωση διαπίστωσης υποτροπής.

β) στον τομέα του περιβαλλοντικού δικαίου:

i) η δήλωση του υποψήφιου συμμετέχοντος για τήρηση της ισχύουσας ευρωπαϊκής περιβαλλοντικής νομοθεσίας, την οποία υποχρεούται και να προσδιορίζει, αναφορικά με την αποφυγή της ρύπανσης του αέρα, των υδάτων, του υπεδάφους, κατά την υλοποίηση των εργασιών της σύμβασης,

ii) η δήλωση του οικονομικού φορέα για τήρηση της νομοθεσίας που αφορά στη διαχείριση τυχόν ρευμάτων, στερεών αποβλήτων που ενδέχεται να προκύψουν κατά τις εργασίες υλοποίησης της σύμβασης,

iii) η σαφής αναφορά στην διακήρυξη όλων των τηρούμενων Διεθνών Κοινωνικών και Περιβαλλοντικών

Προτύπων με υποχρεωτική εφαρμογή από τον Ανάδοχο της Σύμβασης, εξασφαλιζομένης αυτής μέσω αυστηρών επαπειλούμενων κυρώσεων.

β) Ποιο θεωρείτε ως το πλέον ενδεδειγμένο (νομικό) εργαλείο, λαμβάνοντας υπόψη τη δεσμευτικότητα τους, για την υιοθέτηση των “κατάλληλων μέτρων”;

(i) μέσω της πράξης ενσωμάτωσης των Οδηγιών, ή

(ii) με κανονιστική πράξη, ή

(iii) με διοικητικές αποφάσεις, ή

(iv) να τεθούν ως συμβατικές ρητρες, όπως αναφέρεται στη σκέψη 39 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, ή

(v) με έκδοση Κατευθυντήριων Οδηγιών (μη δεσμευτικών) προς τις αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς, ή

(vi) με συνδυασμό των ανωτέρω;

Απαντήσεις: Απαντήσεις: Ελήφθησαν συνολικά 4 απαντήσεις από 1 δημόσιο φορέα (Υπουργείο Εργασίας), 2 αναθέτοντες φορείς και 1 Ένωση Οικονομικών Φορέων. Ειδικότερα, οι αναθέτοντες φορείς απάντησαν ότι ενδεδειγμένο νομικό εργαλείο για την υιοθέτηση των “κατάλληλων μέτρων” είναι μέσω της πράξης μεταφοράς των Οδηγιών στο εθνικό δίκαιο με αναφορά σε δυνατότητα περαιτέρω εξειδίκευσης στους “Ειδικούς Όρους” της Διακήρυξης και μέσω αυτής στην υπογραφόμενη Σύμβαση, ενώ η Ένωση Οικονομικών Φορέων με κανονιστική πράξη. Ο δημόσιος φορέας προτείνει τα “κατάλληλα μέτρα” να υιοθετηθούν συνδυαστικά μέσω της πράξης ενσωμάτωσης, με τη θέσπιση συμβατικών ρητρών και με έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών.

ΘΕΜΑ 2 : Στάδιο ένταξης κοινωνικών, περιβαλλοντικών και εργατικών παραμέτρων

(Άρθρο 18 παρ 2, Παράρτημα Χ οδηγίας 2014/24/ΕΕ και άρθρο 36, Παράρτημα XIV οδηγίας 2014/25/ΕΕ)

Η ένταξη των κοινωνικών και περιβαλλοντικών παραμέτρων στις δημόσιες συμβάσεις, ενδείκνυται να γίνει:

(i) στο στάδιο ανάθεσης, με τη μορφή κριτηρίων ποιοτικής επιλογής ή κριτηρίων ανάθεσης;

(ii) στο στάδιο εκτέλεσης, ως συμβατικός όρος;

(iii) και στα δύο ανωτέρω στάδια;

Απαντήσεις :Ελήφθησαν συνολικά 7 απαντήσεις από 1 δημόσιο φορέα (Υπουργείο Εργασίας), 2 αναθέτοντες φορείς, 1 Ένωση οικονομικών Φορέων, 1 ιδιώτη (εταιρεία) και 2 επώνυμα σχόλια οργάνων. Ειδικότερα, ο δημόσιος φορέας, οι αναθέτοντες φορείς και τα επώνυμα σχόλια οργάνων θεωρούν ότι θα πρέπει να εντάσσονται και στα 2 στάδια, η ένωση οικονομικών φορέων στο στάδιο εκτέλεσης και ο ιδιώτης (εταιρεία) στο στάδιο ανάθεσης.

ΘΕΜΑ 3: Τεχνικές προδιαγραφές και πρότυπα προσβασιμότητας

α) Παρακαλείσθε να αναφέρετε τυχόν υποχρεωτικά πρότυπα προσβασιμότητας για άτομα με αναπηρίες/ή τον σχεδιασμό για όλους τους χρήστες τα οποία έχουν εγκριθεί με νομοθετική πράξη της Ένωσης

(τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 42 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και παρ. 1 του άρθρου 60 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ).

Απαντήσεις: Ελήφθησαν συνολικά 5 απαντήσεις από 1 δημόσιο φορέα (Υπουργείο Εργασίας), 1 νπιδ – αναθέτουσα αρχή, 2 αναθέτοντες φορείς και 1 Ένωση Οικονομικών Φορέων.

Αναφέρεται ενδεικτικός κατάλογος Ευρωπαϊκών Πρότυπων.

β) Παρακαλείσθε να αναφέρετε τυχόν προσαρμοσμένα και εγκεκριμένα διεθνή ή/και εθνικά πρότυπα προσβασιμότητας.

Απαντήσεις: Ελήφθησαν συνολικά 5 απαντήσεις από 1 δημόσιο φορέα (Υπουργείο Εργασίας), 1 νπιδ – αναθέτουσα αρχή, 2 αναθέτοντες φορείς και 1 Ένωση οικονομικών Φορέων..

Αναφέρθηκε το πρότυπο ΕΛΟΤ 1439:2013 «Οργανισμός φιλικός σε πολίτες με αναπηρία – Απαιτήσεις και συστάσεις»,

γ) Σε περίπτωση που δεν υφίστανται εγκεκριμένα, με νομοθετική πράξη της Ένωσης, υποχρεωτικά πρότυπα προσβασιμότητας και εφόσον υφίστανται εθνικά ή/και διεθνή πρότυπα, θεωρείτε ότι κατά την ενσωμάτωση, ενδείκνυται η επιλογή :

(i) της υποχρεωτικής παραπομπής στα εν λόγω πρότυπα (εθνικά ή διεθνή);

(ii) της ενδεικτικής παραπομπής στα εν λόγω πρότυπα;

(iii) της παροχής Κατευθυντηρίων Οδηγιών (μη δεσμευτικών) προς αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς;

(iv) συνδυασμού των στοιχείων (ii) και (iii);

Απαντήσεις: Ελήφθησαν συνολικά 4 απαντήσεις από 1 δημόσιο φορέα (Υπουργείο Εργασίας), 2 αναθέτοντες φορείς και 1 Ένωση οικονομικών Φορέων. Ειδικότερα, προτιμήθηκε από το σύνολο των συμμετεχόντων η επιλογή (iii) δηλαδή η παροχή Κατευθυντηρίων Οδηγιών (μη δεσμευτικών).

δ) Η προϋπόθεση τήρησης προτύπων προσβασιμότητας θα πρέπει να τίθεται στα τεύχη της διακήρυξης; επί ποινή αποκλεισμού;

Απάντηση: Ελήφθησαν συνολικά 3 απαντήσεις από 1 δημόσιο φορέα (Υπουργείο Εργασίας), 1 αναθέτοντα φορέα και 1 Ένωση Οικονομικών Φορέων. Ειδικότερα, υφίσταται διάσταση απόψεων καθόσον η Ένωση Οικονομικών Φορέων θεωρεί ότι η προϋπόθεση τήρησης προτύπων προσβασιμότητας δεν θα πρέπει να τίθεται επί ποινή αποκλεισμού ενώ ο δημόσιος και ο αναθέτων φορέας θεωρεί ότι θα πρέπει να τίθεται επί ποινή αποκλεισμού και ως κριτήριο αξιολόγησης για ορισμένα είδη συμβάσεων (τα οποία και δεν προσδιορίζονται).

ε) Στις περιπτώσεις που η αναθέτουσα αρχή/αναθέτων φορέας χρησιμοποιεί για τη σύνταξη της διακήρυξης, τη δυνατότητα παραπομπής σε τεχνικές προδιαγραφές και εφόσον μία υποβληθείσα προσφορά δεν τις πληρεί, ποια θεωρείτε ως ενδεδειγμένα μέσα, βάση των οποίων μπορεί ο προσφέρων να αποδείξει ότι οι λύσεις που προτείνει πληρούν κατά τρόπο “ισοδύναμο” τις σχετικές τεχνικές προδιαγραφές; (παρ. 3 περ. β των άρθρων 42 και 60 των οδηγιών 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ αντίστοιχα).

Απάντηση: Ελήφθησαν συνολικά 3 απαντήσεις από 2 αναθέτοντες φορείς και 1 Ένωση Οικονομικών Φορέων. Ειδικότερα, από τους αναθέτοντες φορείς προτείνεται να υπάρχει αναλυτική περιγραφή της λύσης και συσχετισμός με τις απαιτήσεις των Προδιαγραφών, πιστοποιητικά από τα οποία να αποδεικνύεται η “ισοδυναμία” της λύσης με τις απαιτήσεις των Προδιαγραφών και κατάλογος που έχει εφαρμοσθεί η λύση με βεβαιώσεις των αντίστοιχων φορέων. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να προσκομίζονται όλα τα στοιχεία από τα οποία θα αποδεικνύεται αδιαμφισβήτητα το ισοδύναμο της λύσης. Το σχετικό βάρος της απόδειξης θα φέρει ο διαγωνιζόμενος.

Η Ένωση Οικονομικών Φορέων θεωρεί ότι πρακτικά δεν μπορεί να υπάρξει ισοδύναμο και για αυτό το λόγο σε περίπτωση μη τήρησής τους ο συμμετέχων πρέπει να αποκλείεται από τη συνέχεια του διαγωνισμού.

ΘΕΜΑ 4: Κριτήρια ανάθεσης με στόχο την ένταξη περιβαλλοντικής και κοινωνικής παραμέτρου (άρθρο 67 παρ.2. και αιτιολογική σκέψη 92 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και άρθρο 82 παρ.2 και αιτιολογική σκέψη 97 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ).

α) Ποια συγκεκριμένα θεωρείτε ως κατάλληλα και αντικειμενικά κριτήρια ανάθεσης δημόσιας σύμβασης, προκειμένου να ενσωματωθούν με το βέλτιστο δυνατό τρόπο οι περιβαλλοντικές παράμετροι ;

Απαντήσεις :Ελήφθησαν συνολικά 3 απαντήσεις από 2 αναθέτοντες φορείς και 1 Ένωση οικονομικών Φορέων. Ειδικότερα, οι αναθέτοντες φορείς κρίνουν ότι στην περίπτωση που για την ανάθεση της σύμβασης κριτήριο είναι το η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, τυχόν περιβαλλοντικά οφέλη μπορούν να συυπολογιστούν στον τύπο αξιολόγησης, εφόσον είναι δυνατή η ποσοτικοποίηση σε όρους €, του περιβαλλοντικού οφέλους, δεδομένου ότι ο τρόπος αξιολόγησης θα πρέπει να είναι αδιάβλητος. Η Ένωση Οικονομικών Φορέων θεωρεί ότι δεν μπορούν να αποτελέσουν κριτήρια ανάθεσης σύμβασης η ένταξη περιβαλλοντικής και κοινωνικής παραμέτρου και ως εκ τούτου δεν πρέπει να υπάρχουν τέτοια κριτήρια.

β) Ποια συγκεκριμένα θεωρείτε ως κατάλληλα και αντικειμενικά κριτήρια ανάθεσης δημόσιας σύμβασης, προκειμένου να ενσωματωθούν με το βέλτιστο δυνατό τρόπο οι κοινωνικές παράμετροι ;

Απαντήσεις: Ελήφθησαν συνολικά 4 απαντήσεις από 1 δημόσιο φορέα (Υπουργείο Εργασίας), 2 αναθέτοντες φορείς και 1 Ένωση Οικονομικών Φορέων. Ειδικότερα, οι αναθέτοντες φορείς κρίνουν ότι με την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά δύναται να τεθεί το κριτήριο της τήρησης των σχετικών υποχρεώσεων του διαγωνιζόμενου στο παρελθόν με δυνατότητα του αναθέτοντος φορέα να το ελέγχει από τρίτους ανεξάρτητους φορείς. Η Ένωση Οικονομικών Φορέων θεωρεί ότι δεν μπορούν να αποτελέσουν κριτήρια ανάθεσης σύμβασης η ένταξη περιβαλλοντικής και κοινωνικής παραμέτρου και ως εκ τούτου δεν πρέπει να υπάρχουν τέτοια κριτήρια. Ο δημόσιος φορέας προτείνει κριτήρια ανάθεσης που εμπίπτουν ενδεικτικά στις κατηγορίες: προώθηση ευκαιριών απασχόλησης, προώθηση ισότητας ευκαιριών, συνεκτίμηση θεμάτων ηθικού εμπορίου, αναφέροντας παράλληλα τον Οδηγό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις Κοινωνικές Δημόσιες Συμβάσεις.

γ) Ποια κριτήρια ανάθεσης θεωρείτε ότι θα μπορούσαν να περιληφθούν κατά την ενσωμάτωση των οδηγιών ώστε να διευκολύνεται η προσβασιμότητα μειονεκτούντων ατόμων και ατόμων με αναπηρία;

Απαντήσεις: Ελήφθησαν συνολικά 4 απαντήσεις από 1 δημόσιο φορέα (Υπουργείο Εργασίας), από 2 αναθέτοντες φορείς και 1 Ένωση Οικονομικών Φορέων. Ειδικότερα, οι αναθέτοντες φορείς κρίνουν ότι κριτήριο για την αξιολόγηση της Προσφοράς θα μπορούσε να είναι η απασχόληση από τον διαγωνιζόμενο ατόμων με αναπηρίες ή μειονεκτούντων ατόμων κλπ. Η ένωση οικονομικών φορέων θεωρεί ότι δεν μπορούν να αποτελέσουν κριτήρια ανάθεσης σύμβασης η ένταξη περιβαλλοντικής και κοινωνικής παραμέτρου και ως εκ τούτου δεν πρέπει να υπάρχουν τέτοια κριτήρια.

δ) Ποια συγκεκριμένα είδη συμβάσεων οφείλουν ή/και μπορούν να περιλαμβάνουν περιβαλλοντικά ή/και κοινωνικά κριτήρια;

Απαντήσεις: Ελήφθησαν συνολικά 3 απαντήσεις από 2 αναθέτοντες φορείς και 1 Ένωση Οικονομικών Φορέων. Οι αναθέτοντες φορείς κρίνουν ότι οι συμβάσεις έργων οφείλουν ή/και μπορούν να περιλαμβάνουν περιβαλλοντικά ή/και κοινωνικά κριτήρια (εφόσον αυτά είναι εφαρμόσιμα). Οι συμβάσεις έργων και παροχής υπηρεσιών οφείλουν να περιλαμβάνουν κοινωνικά κριτήρια. Η ένωση οικονομικών φορέων θεωρεί ότι δεν μπορούν να αποτελέσουν κριτήρια ανάθεσης σύμβασης η ένταξη περιβαλλοντικής και κοινωνικής παραμέτρου και ως εκ τούτου δεν πρέπει να υπάρχουν τέτοια κριτήρια.

ε) Για την ενσωμάτωση του περιβαλλοντικού κριτηρίου, θεωρείτε σκόπιμη την πρόβλεψη κριτηρίου ανάθεσης σχετικά με την μη χρήση τοξικών χημικών στην παραγωγή των αγορασθέντων προϊόντων ή η παροχή των αγοραζόμενων υπηρεσιών με τη χρήση ενεργειακά αποδοτικών μηχανημάτων ή /και την παροχή ή τη χρήση προϊόντων δίκαιου εμπορίου;

Απάντηση: Ελήφθησαν συνολικά 3 απαντήσεις από 2 αναθέτοντες φορείς και 1 Ένωση Οικονομικών Φορέων. Οι αναθέτοντες φορείς κρίνουν ότι δεν είναι δυνατή πάντοτε η παραγωγή τελικών προϊόντων από μη τοξικές πρώτες ύλες, ούτε μπορεί το αντικείμενο παροχής υπηρεσίας να είναι η αξιολόγηση της ενεργειακής αποδοτικότητας του εξοπλισμού των διαγωνιζομένων. Σε κάθε περίπτωση οι περιβαλλοντικές υποχρεώσεις καλύπτονται από τους Περιβαλλοντικούς Όρους του έργου, η εφαρμογή των οποίων είναι υποχρεωτική.

Η ένωση οικονομικών φορέων θεωρεί ότι δεν μπορούν να αποτελέσουν κριτήρια ανάθεσης σύμβασης η ένταξη περιβαλλοντικής και κοινωνικής παραμέτρου και ως εκ τούτου δεν πρέπει να υπάρχουν τέτοια κριτήρια.

στ) Για την ενσωμάτωση του κοινωνικού κριτηρίου, θεωρείτε σκόπιμη την πρόβλεψη κριτηρίου ανάθεσης σχετικά με την απασχόληση μακροχρόνια ανέργων ή την υλοποίηση μέτρων κατάρτισης για ανέργους ή νέους κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης της προς ανάθεση σύμβασης και την πρόσληψη περισσότερων μειονεκτούντων ατόμων ή ατόμων με αναπηρία, από εκείνα που απαιτούνται βάσεις της εθνικής νομοθεσίας;

Απαντήσεις: Ελήφθησαν συνολικά 4 απαντήσεις από 1 δημόσιο φορέα (Υπουργείο Εργασίας), 2 αναθέτοντες φορείς και 1 Ένωση Οικονομικών Φορέων. Ειδικότερα, ο δημόσιος φορέας και οι αναθέτοντες φορείς θεωρούν ότι θα μπορούσε να προβλεφθεί ειδική πρόσθετη βαθμολόγηση όσων εκ των οικονομικών φορέων δηλώνουν ότι θα απασχολήσουν στα πλαίσια της σύμβασης μακροχρόνια ανέργους ή νέους ή μειονεκτούντα άτομα ή άτομα με αναπηρία καθώς επίσης και ανα αενισχυθεί το ισχύον θεσμικό πλαίσιο ενώ η ένωση οικονομικών φορέων δεν θεωρεί σκόπιμη σχετική πρόβλεψη.

ζ) Προκειμένου να ελέγχεται η συμμόρφωση των σχετικών κριτηρίων με το δίκαιο της ένωσης, απαιτείται, κατά την άποψη σας, η θέσπιση υποχρεωτικού προληπτικού ελέγχου συμμόρφωσης των εν λόγω κριτηρίων από κάποιο φορέα (υφιστάμενου ή νέου); ε.α ΜΟΠΑΔΙΣ ή/και η έκδοση Κατευθυντηρίων Οδηγιών (μη δεσμευτικών) σχετικά με την επαλήθευση περιβαλλοντικών/ενεργειακών προδιαγραφών για συγκεκριμένα προϊόντα ή/και περιβαλλοντικών απαιτήσεων ή/και κοινωνικών παραμέτρων;

Απαντήσεις: Ελήφθησαν συνολικά 3 απαντήσεις από 2 αναθέτοντες φορείς και 1 Ένωση Οικονομικών Φορέων. Ειδικότερα, οι αναθέτοντες φορείς δεν παίρνουν θέση αναφέροντας ότι ο έλεγχος τήρησης των Περιβαλλοντικών Όρων γίνεται από τις αρμόδιες Υπηρεσίες της περιοχής κατασκευής του έργου ή της παροχής υπηρεσιών ενώ η Ένωση Οικονομικών Φορέων θεωρεί ότι δεν απαιτείται η θέσπιση υποχρεωτικού προληπτικού ελέγχου συμμόρφωσης των εν λόγω κριτηρίων από κάποιο φορέα. Κατά την άποψη της η ΕΑΑΔΗΣΥ θα μπορούσε να αναλάβει τον έλεγχο στα πλαίσια της αρμοδιότητάς της.

ΘΕΜΑ 5: Όροι εκτέλεσης της σύμβασης που περιλαμβάνουν περιβαλλοντικές και κοινωνικές παραμέτρους ή παραμέτρους για την απασχόληση _____ (άρθρο 70 οδ 2014/24/ΕΕ, άρθρο 85 οδ 2014/25/ΕΕ).

α) Ποιους θεωρείτε κατάλληλους ειδικούς συμβατικούς όρους οι οποίοι θα πρέπει να περιλαμβάνονται σε συμβατικά τεύχη έργων, προμηθειών και υπηρεσιών αντίστοιχα προκειμένου να διασφαλίζεται ότι η εκτέλεση της δημόσιας σύμβασης συνάδει με περιβαλλοντικές και κοινωνικές παραμέτρους ή παραμέτρους που αφορούν στην απασχόληση;

Απαντήσεις: Ελήφθησαν συνολικά 4 απαντήσεις από 1 δημόσιο φορέα (Υπουργείο Εργασίας), 2 αναθέτοντες φορείς και 1 Ένωση Οικονομικών Φορέων. Ειδικότερα, η Ένωση Οικονομικών Φορέων θεωρεί ότι ως προς τα δημόσια έργα η Γενική Συγγραφή Υποχρεώσεων και η Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων, είναι πλήρης και καλύπτει αποτελεσματικά την τήρηση όλων των σχετικών παραμέτρων. Οι αναθέτοντες φορείς θεωρούν ότι στα συμβατικά τεύχη, ειδικότερα στο τεύχος των Ειδικών Όρων, θα πρέπει να υπάρχει σαφής αναφορά σχετικά με την υποχρέωση τήρησης των περιβαλλοντικών και κοινωνικών παραμέτρων ή παραμέτρων που αφορούν στην απασχόληση, η δε εφαρμογή πρέπει να καλύπτεται με την υποβολή σχετικής Υπεύθυνης Δήλωσης. Ο δημόσιος φορέας προτείνει την ενσωμάτωση και εφαρμογή της κοινωνικής ρήτρας του άρθρου 70 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ σε ποσοστό 5-10 %, το οποίο θεωρείται ικανοποιητικό, την απασχόληση εργαζομένων στο πλαίσιο κοινωνικής ρήτρας μέσω σύμβασης υπεργολαβίας και την εφαρμογή της κατά προτεραιότητα από αναθέτουσες αρχές εθνικής εμβέλειας. Σε κάθε περίπτωση οι αγοραστές-δημόσιοι φορείς θα πρέπει να ενεργούν σε σχέση με δύο βασικά θέματα α) την επίτευξη καλύτερης σχέσης ποιότητας-τιμής και την αμερόληπτη δράση κατά την αξιοποίηση των οικονομικών πόρων.

β) Ποιους θεωρείτε κατάλληλους ειδικούς συμβατικούς όρους οι οποίοι θα πρέπει να περιλαμβάνονται σε συμβατικά τεύχη έργων, προμηθειών και υπηρεσιών αντίστοιχα προκειμένου να διασφαλίζεται ότι η εκτέλεση της δημοσίας σύμβασης διευκολύνει την προσβασιμότητα μειονεκτούντων ατόμων και ατόμων με αναπηρία;

Απαντήσεις: Ελήφθησαν συνολικά 3 απαντήσεις από 2 αναθέτοντες φορείς και 1 Ένωση Οικονομικών Φορέων. Ειδικότερα, οι αναθέτοντες φορείς θεωρούν ότι πρέπει να υπάρχει σαφής αναφορά στα συμβατικά τεύχη, ειδικότερα στο τεύχος των Ειδικών Όρων, η δε εφαρμογή πρέπει να καλύπτεται με την υποβολή σχετικής Υπεύθυνης Δήλωσης ενώ η ένωση οικονομικών φορέων θεωρεί ότι ως προς τα δημόσια έργα η Γενική Συγγραφή Υποχρεώσεων και Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων, είναι πλήρης και καλύπτει αποτελεσματικά την τήρηση όλων των σχετικών παραμέτρων.

γ) Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι εν λόγω συμβατικοί όροι πρέπει να συνδέονται με την εκτέλεση της σύμβασης και να ορίζονται με σαφήνεια, θεωρείτε ότι είναι δυνατή η κατηγοριοποίηση ειδών συμβάσεων ή τμημάτων αυτών όπου δύνανται να περιλαμβάνονται τέτοιοι όροι; Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, προσδιορίστε την παράμετρο, το στόχο, το μέσο επίτευξης και τη διατύπωση του προτεινόμενου όρου.

Απαντήσεις: Ελήφθησαν συνολικά 3 απαντήσεις από 2 αναθέτοντες φορείς και 1 Ένωση Οικονομικών Φορέων. Ειδικότερα, οι αναθέτοντες φορείς θεωρούν ότι δεν μπορεί να υπάρξει κατηγοριοποίηση ειδών συμβάσεων, καθόσον η εφαρμογή θα αφορά σε όλο το έργο ενώ η ένωση οικονομικών φορέων θεωρεί ότι ως προς τα δημόσια έργα η Γενική Συγγραφή Υποχρεώσεων και Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων, είναι πλήρης και καλύπτει αποτελεσματικά την τήρηση όλων των σχετικών παραμέτρων.

δ) Με ποιο τρόπο θεωρείτε ότι διασφαλίζεται αποτελεσματικά η τήρηση των συμβατικών υποχρεώσεων εκ μέρους των οικονομικών φορέων, κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης;

Απαντήσεις: Ελήφθησαν συνολικά 4 απαντήσεις από 1 δημόσιο φορέα (Υπουργείο Εργασίας), από 2 αναθέτοντες φορείς και 1 Ένωση Οικονομικών Φορέων. Εκ μέρους του συνόλου των συμμετεχόντων θεωρείται αναγκαία η επίβλεψη εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής/ αναθέτοντος φορέα και των λοιπών αρμοδίων αρχών.

ΘΕΜΑ 6: Αποκλεισμός από τη συμμετοχή σε διαδικασία προμήθειας -τήρηση υποχρεώσεων στους τομείς του περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου (δυναμικός λόγος αποκλεισμού) (άρθρο 57 παρ. 4α της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και άρθρο 80 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ)

α) Η δυνατότητα αποκλεισμού οικονομικών φορέων από τη συμμετοχή σε διαδικασία ανάθεσης δημόσιας σύμβασης στην περίπτωση που η αναθέτουσα αρχή/αναθέτων φορέας μπορεί να αποδείξει με κατάλληλα μέσα αθέτηση των ισχυουσών υποχρεώσεων στους τομείς του περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, ενδείκνυται:

(i) να επιβληθεί ως υποχρέωση των αναθετουσών αρχών/αναθέτοντων φορέων ή

(ii) να εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια των αναθετουσών αρχών/αναθέτοντων φορέων ώστε να εκτιμούν ad hoc, το είδος της υπό ανάθεσης σύμβασης και τις ειδικές κάθε φορά περιστάσεις και απαιτήσεις αυτής:

Απαντήσεις: Ελήφθησαν συνολικά 6 απαντήσεις από 1 δημόσιο φορέα (Υπουργείο Εργασίας), από 2 αναθέτοντες φορείς, 1 Ένωση Οικονομικών Φορέων, 1 ιδιώτη (εταιρεία) και 1 επώνυμο σχόλιο openpon. Ειδικότερα, οι αναθέτοντες φορείς και η Ένωση Οικονομικών Φορέων θεωρούν ότι θα πρέπει να εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια των αναθετουσών αρχών/αναθέτοντων φορέων ενώ ο δημόσιος φορέας, ο ιδιώτης (εταιρεία) και το επώνυμο σχόλιο openpon ότι θα πρέπει να επιβληθεί ως υποχρέωση.

β) Ποια θεωρείτε ως κατάλληλα αποδεικτικά μέσα αθέτησης των σχετικών υποχρεώσεων; (i) δικαστική απόφαση; (ii) διοικητική πράξη; (iii)άλλο;

Απαντήσεις: Ελήφθησαν συνολικά 6 απαντήσεις από 1 δημόσιο φορέα (Υπουργείο Εργασίας), 2 αναθέτοντες φορείς, 1 Ένωση Οικονομικών Φορέων, 1 ιδιώτη (εταιρεία) και 1 επώνυμο σχόλιο openpon. Ειδικότερα, ο δημόσιος φορέας και οι αναθέτοντες φορείς θεωρούν ότι κατάλληλα αποδεικτικά μέσα αποτελούν οι τελεσίδικες δικαστικές αποφάσεις ή διοικητικές πράξεις με τελεσίδικη ισχύ, η ένωση οικονομικών φορέων τη δικαστική απόφαση, ενώ ο ιδιώτης και το επώνυμο σχόλιο η διοικητική πράξη.

γ) Σε ποια αρμόδια όργανα δύναται να απευθύνεται η αναθέτουσα αρχή/ο αναθέτων φορέας προκειμένου να διερευνά τυχόν αθέτηση των σχετικών υποχρεώσεων;

Απαντήσεις: Ελήφθησαν συνολικά 5 απαντήσεις από 1 δημόσιο φορέα (Υπουργείο Εργασίας), από 1 αναθέτουσα αρχή, 2 αναθέτοντες φορείς και 1 Ένωση οικονομικών Φορέων. Στο σύνολο των απαντήσεων αναφέρθηκαν φορείς (βλ. ΣΕΠΕ, Κέντρο Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών) που ανήκουν/υπάγονται στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης όσον αφορά τις υποχρεώσεις στον τομέα της εργαρικής νομοθεσίας.

δ) Υφίσταται κατηγοριοποίηση των σχετικών παραβάσεων; Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, επιθυμητή είναι η πρόταση, ανά τομέα αρμοδιότητάς σας, για το ποιες από αυτές δύναται να οδηγήσουν σε αποκλεισμό και αντιστοίχως ποιες εξ αυτών θα πρέπει να επιφέρουν υποχρεωτικό αποκλεισμό.

Απαντήσεις: Ελήφθησαν συνολικά 3 απαντήσεις από 1 δημόσιο φορέα (Υπουργείο Εργασίας), 2 αναθέτοντες φορείς. Υφίσταται κατηγοριοποίηση των σχετικών παραβάσεων της εργατικής νομοθεσίας, από την οποία εξαρτώνται οι επιβολές των προστίμων από το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (Ν.3996/2011), ΙΚΑ, ΚΕΑΟ και αναφέρθηκε και η σχετική ισχύουσα νομοθεσία.

ΘΕΜΑ 7: Αθέτηση υποχρεώσεων καταβολής φόρων και ασφαλιστικών εισφορών-επιτακτικοί λόγοι δημοσίου συμφέροντος (άρθρο 57 παρ. 2 οδηγίας 2014/24/ΕΕ και άρθρο 80 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ).

α) Θεωρείτε ότι για επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος θα πρέπει να ενεργοποιηθεί η πρόβλεψη των οδηγιών περί παρέκκλισης από την εφαρμογή του υποχρεωτικού αποκλεισμού οικονομικού φορέα λόγω αθέτησης, διαπιστωμένης από δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, υποχρεώσεων καταβολής φόρων και ασφαλιστικών εισφορών;

Απαντήσεις: Ελήφθησαν συνολικά 4 απαντήσεις από 1 δημόσιο φορέα (Υπουργείο Εργασίας), 2 αναθέτοντες φορείς και 1 Ένωση Οικονομικών Φορέων. Ο δημόσιος φορέας και η Ένωση Οικονομικών Φορέων θεωρεί ότι δεν πρέπει να ενεργοποιηθεί η πρόβλεψη των οδηγιών περί παρέκκλισης από την εφαρμογή του υποχρεωτικού αποκλεισμού οικονομικού φορέα ενώ οι αναθέτοντες φορείς ότι θα πρέπει να ενεργοποιηθεί υπό προϋποθέσεις.

β) Κατά την ενσωμάτωση, θεωρείτε ότι θα πρέπει να καταστεί υποχρεωτικός ο αποκλεισμός οικονομικού φορέα, στην περίπτωση που δεν υπάρχει μεν δικαστική απόφαση με ισχύ δεδικασμένου ή διοικητική απόφαση με δεσμευτική ισχύ αλλά η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποδείξει με τα κατάλληλα μέσα ότι ο οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις σχετικές υποχρεώσεις του;

Απαντήσεις: Ελήφθησαν συνολικά 3 απαντήσεις από 1 δημόσιο φορέα (Υπουργείο Εργασίας), 2 αναθέτοντες φορείς. Εάν προκύπτει από τα δικαιολογητικά τα οποία προβλέπονται από τη Διακήρυξη και υποβάλλονται από τους διαγωνιζόμενους ότι δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις που τίθενται στο κείμενο της Διακήρυξης, οι συγκεκριμένοι υποψήφιοι θα πρέπει να αποκλείονται από τη διαδικασία ανάδειξης αναδόχου.

γ) Ποια είναι τα δυναμικά μέσα απόδειξης που δύναται να χρησιμοποιήσει η αναθέτουσα αρχή/ αναθέτων φορέας προκειμένου να αποδείξει την αθέτηση των υποχρεώσεων καταβολής φόρων και ασφαλιστικών εισφορών, οικονομικού φορέα;

Απαντήσεις: Ελήφθησαν συνολικά 3 απαντήσεις από 1 δημόσιο φορέα (Υπουργείο Εργασίας), 2 αναθέτοντες φορείς. Δυναμικά μέσα απόδειξης αποτελούν το πιστοποιητικό φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας.

δ) Θα πρέπει να προβλεφθεί παρέκκλιση για επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος;

Απαντήσεις: Ελήφθησαν συνολικά 3 απαντήσεις από 1 δημόσιο φορέα (Υπουργείο Εργασίας), 2 αναθέτοντες φορείς. Ο δημόσιος φορέας θεωρεί ότι δεν πρέπει να υπάρχει παρέκκλιση πλην όμως μπορεί να εξετάζεται σε ιδιαιτέρως εξαιρετικές περιπτώσεις και για σοβαρούς λόγους, ενώ οι αναθέτοντες φορείς ότι θα πρέπει να υπάρχει σαφής αναφορά στη διακήρυξη.

ε) [Αφορά μόνο στην Οδηγία 2014/25/ΕΕ]. Σύμφωνα με την 2η υποπ. της παρ. 1 του άρθρου 80 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ, ορίζεται ότι σε περίπτωση που ο αναθέτων φορέας είναι αναθέτουσα αρχή οι ανωτέρω προβλέψεις εφαρμόζονται ομοίως. Σε περίπτωση όμως που ο αναθέτων φορέας δεν είναι αναθέτουσα αρχή, θεωρείτε ότι απαιτείται, κατά την ενσωμάτωση, να προβλεφθεί αντίστοιχο καθεστώς αποκλεισμού;

Απαντήσεις: Ελήφθησαν συνολικά 2 απαντήσεις από αναθέτοντες φορείς. Τα νομοθετικά κείμενα που θα μεταφέρουν την τομεακή Οδηγία πρέπει να διατηρήσουν το άρθρο 80 αυτής ως έχει, υπό την προϋπόθεση ότι θα προσαρμοστούν οι εσωτερικοί κανονισμοί του συνόλου των επιχειρήσεων που εμπíπτουν στην εφαρμογή της.

ΘΕΜΑ 8: Αθέτηση υποχρεώσεων καταβολής φόρων και ασφαλιστικών εισφορών- δυσανάλογος αποκλεισμός (άρθρο 57 παρ 3 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και άρθρο 80 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ)

α) Κατά την ενσωμάτωση, θεωρείτε ότι θα πρέπει να ενεργοποιηθεί η πρόβλεψη των οδηγιών περί παρέκκλισης από την εφαρμογή του υποχρεωτικού αποκλεισμού οικονομικού φορέα, λόγω δυσανάλογου αποκλεισμού;

Απαντήσεις: Ελήφθησαν συνολικά 4 απαντήσεις από 1 δημόσιο φορέα (Υπουργείο Εργασίας), 2 αναθέτοντες φορείς και 1 Ένωση Οικονομικών Φορέων. Ειδικότερα, οι αναθέτοντες φορείς θεωρούν ότι θα πρέπει να ενεργοποιηθεί υπό προϋποθέσεις ενώ η Ένωση Οικονομικών Φορέων απάντησε αρνητικά. Ο δημόσιος φορέας θεωρεί ότι παρέκκλιση μπορεί να επιτραπεί μόνο εφόσον υπάρχουν ισχυροί λόγοι που την αιτιολογούν.

β) Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης στην προηγούμενη ερώτηση, θεωρείτε ότι η ευχέρεια για την ενεργοποίηση της σχετικής παρέκκλισης (περί δυσανάλογου αποκλεισμού) θα πρέπει να δοθεί στην αναθέτουσα αρχή ή να τεθεί εξ αρχής ως κανόνας;

Απαντήσεις: Ελήφθησαν συνολικά 2 απαντήσεις από αναθέτοντες φορείς. Η ενεργοποίηση της σχετικής παρέκκλισης θα πρέπει να δοθεί στην αναθέτουσα αρχή, καθόσον αυτή, βάσει σχετικής εισήγησης της Επιτροπής Αξιολόγησης, θα μπορεί να κρίνει και να αποφασίσει σχετικά.

γ) Θεωρείτε σκόπιμο, εφόσον ενσωματωθεί η δυνατότητα παρέκκλισης λόγω δυσανάλογου αποκλεισμού: (i) να περιλαμβάνει το σύνολο των προμηθειών, υπηρεσιών και έργων; ή (ii) να εξαιρούνται κάποια/κάποιες εξ αυτών; (π.χ έργα ή/και υπηρεσίες ή/και προμήθειες)

Απαντήσεις: Ελήφθησαν συνολικά 2 απαντήσεις από αναθέτοντες φορείς οι οποίοι επί της ουσίας, δεν παίρνουν θέση.

ΘΕΜΑ 9: Ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές λόγω μη συμμόρφωσης με διατάξεις στους τομείς του κοινωνικού, εργατικού ή περιβαλλοντικού δικαίου.

Με ποια δικαιολογητικά θεωρείτε ότι παρέχεται επαρκής απόδειξη εκ μέρους των οικονομικών φορέων αναφορικά με την τήρηση των λεπτομερειών που αναφέρονται στην περ. δ της παραγράφου 2 του άρθρου 69 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και στην όμοια διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 84 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ;

Απαντήσεις: Ελήφθησαν συνολικά 3 απαντήσεις από 1 δημόσιο φορέα (Υπουργείο Εργασίας) και 2 αναθέτοντες φορείς. Ο δημόσιος φορέας θέτει ως παράδειγμα το άρθρο 68 του ν. 3863/2010 βάση του οποίου προβλέπεται η επί ποινή αποκλεισμού αναφορά στην προσφορά των συμμετεχόντων της ΣΣΕ στην οποία υπάγονται οι εργαζόμενοι οι οποίοι θα απασχοληθούν σε περίπτωση ανάθεσης της οικείας σύμβασης. Οι αναθέτοντες φορείς θεωρούν ως δικαιολογητικό, κάθε έγγραφο, ιδίως τρίτου φορέα, από το οποίο θα αποδεικνύεται η αιτιολόγηση της ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς με σημεία αναφοράς τις παραμέτρους που τίθενται στην παρ. 84.2 της Οδηγίας 2014/25 ΕΕ.

ΘΕΜΑ 10: Επαλήθευση/έλεγχος τήρησης υποχρεώσεων στους τομείς του περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου και υποβολή κυρώσεων. (άρθρο 67 παρ. 2 και 18 παρ. 2 οδηγίας 2014/24/ΕΕ και άρθρο 82 παρ. 2 και 36 παρ. 2 οδηγίας 2014/25/ΕΕ).

α) Η επαλήθευση ή/και ο έλεγχος επί της τήρησης των σχετικών υποχρεώσεων στους τομείς του περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, δύναται να διενεργείται: (i) κατά το στάδιο ανάθεσης της σύμβασης; (ii) κατά το στάδιο εκτέλεσης της σύμβασης; (iii) και στα δύο ανωτέρω στάδια;

Απαντήσεις: Ελήφθησαν συνολικά 6 απαντήσεις από 1 δημόσιο φορέα (Υπουργείο Εργασίας), 2

αναθέτοντες φορείς, 1 Ένωση οικονομικών Φορέων, 1 ιδιώτη (εταιρεία) και 1 επώνυμο σχόλιο oregon. Στο σύνολο των απαντήσεων προκρίνεται ο έλεγχος και στα 2 στάδια.

β) Λαμβάνοντας υπόψη ότι η μη συμμόρφωση προς τις ανωτέρω υποχρεώσεις μπορεί να θεωρηθεί σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα, δυνάμενο να επιφέρει τον αποκλεισμό του οικονομικού φορέα από τη διαδικασία ανάθεσης δημόσιας σύμβαση, θεωρείτε ότι ο εν λόγω αποκλεισμός θα πρέπει να επιφέρει ευρύτερες κυρώσεις για τον παραβαίνοντα οικονομικό φορέα, συμπεριλαμβανόμενης της στέρησης του δικαιώματος συμμετοχής στη διαδικασία ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων (π.χ εγγραφή σε black list); (Παρ. 2 των άρθρων 18 και 36, των οδηγιών 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ, αντίστοιχα).

Απαντήσεις: Ελήφθησαν συνολικά 6 απαντήσεις από 1 δημόσιο φορέα (Υπουργείο Εργασίας), 2 αναθέτοντες φορείς, 1 Ένωση Οικονομικών Φορέων, 1 ιδιώτη (εταιρεία) και 1 επώνυμο σχόλιο oregon. Ειδικότερα, ο δημόσιος φορέας παραπέμπει στην ισχύουσα νομοθεσία και στην ύπαρξη σχετικών Μητρώων Παραβατών, οι αναθέτοντες φορείς κρίνουν ότι θα πρέπει να εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής /αναθέτοντος φορέα, αντίθετη άποψη έχουν τόσο ο ιδιώτης (εταιρεία) όσο και η Ένωση Οικονομικών Φορέων. Τέλος, στο επώνυμο σχόλιο oregon προκρίνεται η επιβολή ευρύτερων κυρώσεων.

γ) Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης στην ανωτέρω (β), καλείστε να προσδιορίσετε το επιθυμητό ελάχιστο και μέγιστο χρονικό διάστημα του προτεινόμενου αποκλεισμού, ανάλογα με τη σοβαρότητα της παράβασης παρ. 2 των άρθρων 18 και 36, των οδηγιών 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ, αντίστοιχα.

Απαντήσεις: Ο δημόσιος φορέας παραπέμπει στην ισχύουσα νομοθεσία αναφέροντας αναλυτικά περιπτώσεις σοβαρού επαγγελματικού παραπτώματος που δύναται να επιφέρει πλην των χρηματικών προστίμων ακόμη και την κύρωση της προσωρινής διακοπής λειτουργίας συγκεκριμένης παραγωγικής διαδικασίας ή τμήματος ή τμημάτων της επιχείρησης. Επώνυμο σχόλιο oregon προτείνει εάν υπάρχει υποτροπή τότε ο χρόνος διάρκειας αυτών μπορεί να διπλασιάζεται, τριπλασιάζεται κ.ο.κ.

ΘΕΜΑ 11: Συμβάσεις ανατιθέμενες κατ' αποκλειστικότητα
(άρθρο 20 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και 38 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ).

α) Υφίσταται, σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης ή/και σε εθνικό επίπεδο, γενικός ορισμός μειονεκτούντων προσώπων και ανθρώπων με αναπηρία;

Απαντήσεις: Δόθηκε μια απάντηση από το αρμόδιο Υπουργείο Εργασίας με αναφορά στο ν. 4019/2011, όπου δεν ορίζονται μεν "αυτολεξεί" τα "μειονεκτούντα" πρόσωπα, δίδεται όμως ο ορισμός του παραπλήσιου όρου "ευπαθείς ομάδες πληθυσμού" που διακρίνονται στις "ευάλωτες" και "ειδικές ομάδες πληθυσμού". Πιο συγκεκριμένα, ο 4019/2011 θεωρεί ως ανήκοντες στις ευπαθείς ομάδες όλους, όσοι δυσχεραίνονται στην ένταξή τους στην κοινωνική και οικονομική ζωή, είτε εξαιτίας κοινωνικών και οικονομικών προβλημάτων, είτε εξαιτίας σωματικής, ή ψυχικής ή νοητικής ή αισθητηριακής αναπηρίας, είτε εξαιτίας απρόβλεπτων γεγονότων τα οποία επηρεάζουν την εύρυθμη λειτουργία της τοπικής ή ευρύτερα περιφερειακής οικονομίας. Το σχετικό άρθρο 1, παρ. 4 προσδιορίζει περαιτέρω ως ανήκοντες στις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού τους εξαρτημένους ή απεξαρτημένους από ουσίες, οροθετικούς, φυλακισμένους/αποφυλακισμένους, ανήλικους παραβάτες, ενώ ως ανήκοντες στις ειδικές ομάδες του πληθυσμού θεωρεί όλους, όσοι βρίσκονται σε μειονεκτική θέση ως προς την ομαλή ένταξή τους στην αγορά εργασίας από οικονομικά, κοινωνικά και πολιτισμικά αίτια, αναφέροντας ενδεικτικά (προσδίνοντας έτσι δυναμικό χαρακτήρα στον όρο) τους άνεργους νέους, τις άνεργες γυναίκες, οι άνεργοι άνω των πενήντα ετών, οι μακροχρόνια άνεργοι, οι αρχηγοί μονογονεϊκών οικογενειών και τα μέλη πολύτεκνων οικογενειών, γυναίκες θύματα κακοποίησης, οι αναλφάβητοι, οι κάτοικοι απομακρυσμένων ορεινών και νησιωτικών περιοχών, τα άτομα με πολιτισμικές ιδιαιτερότητες, οι μετανάστες και οι πρόσφυγες.

β) Θεωρείτε ότι κατά την ενσωμάτωση, η δυνατότητα “ανάθεσης συμβάσεων κατ’ αποκλειστικότητα», ενδείκνυται: (i) να αποτελέσει υποχρέωση των αναθετουσών αρχών/αναθέτοντων φορέων ή (ii) να εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια τους ώστε να εκτιμούν ad hoc, το είδος της υπό ανάθεσης σύμβασης και τις ειδικές κάθε φορά περιστάσεις και απαιτήσεις αυτής

Απαντήσεις: Ελήφθησαν συνολικά 6 απαντήσεις από 1 δημόσιο φορέα (Υπουργείο Εργασίας), 2 αναθέτοντες φορείς, 1 Ένωση Οικονομικών Φορέων και 2 επώνυμα σχόλια οργάνων. Ειδικότερα, ο δημόσιος φορέας κρίνει ότι μπορεί να αποτελέσει υποχρέωση των αναθετουσών αρχών / αναθέτοντων φορέων για ορισμένου είδους συμβάσεις. Οι αναθέτοντες φορείς και η Ένωση Οικονομικών Φορέων επέλεξαν την επιλογή (ii) δηλαδή να εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια των αναθετουσών αρχών, ώστε να εκτιμούν ad hoc, το είδος της υπό ανάθεσης σύμβασης και τις ειδικές κάθε φορά περιστάσεις και απαιτήσεις αυτής. Απεναντίας αμφότερα τα επώνυμα σχόλια οργάνων επέλεξαν την επιλογή (i) δηλαδή την υποχρεωτική αποκλειστική ανάθεση κυρίως υπηρεσιών που εντάσσονται στο πεδίο της κοινωνικής οικονομίας όπου στο 1 επώνυμο σχόλιο προσδιορίζεται ότι και αυτή η ανάθεση θα πρέπει να είναι προϊόν διαγωνιστικής διαδικασίας φορέων που ανήκουν στο πεδίο αυτό και εφόσον δεν υπάρχει συμμετοχή ο διαγωνισμός να είναι ανοικτός και για άλλους οικονομικούς φορείς.

γ) Σε περίπτωση επιλογής της περίπτωσης (β.i), ποια τυχόν ειδικότερα μέτρα προτείνετε να θεσπισθούν για την εφαρμογή της διάταξης;

Απαντήσεις: Ελήφθησαν 2 απαντήσεις από 1 δημόσιο φορέα (υπουργείο Εργασίας) και 1 απάντηση μέσω επώνυμου σχολίου οργάνων. Ο δημόσιος φορέας προτείνει την έκδοση ερμηνευτικής εγκυκλίου στην οποία να προσδιορίζεται ότι ως οικονομικοί φορείς που έχουν ως κύριο σκοπό την κοινωνική και επαγγελματική ένταξη προσώπων με αναπηρία ή μειονεκτούντων προσώπων και ως φορείς οι οποίοι υλοποιούν προγράμματα προστατευμένων θέσεων εργασίας θεωρούνται πέραν των Κοιν.Σ.Π.Ε. του Νόμου 2716, οι Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις Ένταξης, κατά κύριο λόγο, αλλά και οι Κοιν.Σ.Επ. Φροντίδας και οι Κοιν.Σ.Επ. Συλλογικού και Παραγωγικού σκοπού του Νόμου 4019/2011 και ειδικότερα εκείνες οι Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις Ένταξης στις οποίες το ποσοστό των εργαζομένων που ανήκουν στις Ευάλωτες Ομάδες Πληθυσμού και στις Ειδικές Ομάδες του πληθυσμού είναι πάνω από το 40% (το ελάχιστο όριο του Νόμου 4019/2011 για τους ανήκοντες στις Ευάλωτες Ομάδες). Το επώνυμο σχόλιο προτείνει η δυνατότητα “ανάθεσης συμβάσεων κατ’ αποκλειστικότητα», να μην περιορίζεται μόνο στις Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις του Ν. 4019/2011, αλλά σε κάθε τύπου και νομικής μορφής Κοινωνικές Επιχειρήσεις που πληρούν και εφαρμόζουν τα κριτήρια του Social Business Initiative (πρωτοβουλία της Ε.Ε) δεδομένου ότι αφορά σε ενσωμάτωση κοινοτικής οδηγίας ή και του EMES Network.

δ) Σε περίπτωση επιλογής της περίπτωσης (β.ii), θεωρείτε ότι θα πρέπει να καθορισθούν σχετικά κριτήρια για την ορθή εφαρμογή της;

Απαντήσεις: Απάντησαν συνολικά 2 αναθέτοντες φορείς. Δεν προτάθηκαν συγκεκριμένα κριτήρια αλλά μόνο γενική αναφορά περί κρίσης και καθορισμού τους κατά περίπτωση και ανάλογα με τις ανάγκες και ιδιαιτερότητες της προκηρυσσόμενης σύμβασης.

ε) Για ποια είδη συμβάσεων, θεωρείται ότι ενδείκνυται η ενεργοποίηση της δυνατότητας ανάθεσης κατ’ αποκλειστικότητα;

Απαντήσεις: Ελήφθησαν 3 απαντήσεις από 1 δημόσιο φορέα (Υπουργείο Εργασίας) και 2 αναθέτοντες φορείς. Ο δημόσιος φορέας προτείνει καταρχήν την επικέντρωση στις συμβάσεις μέχρι 20.000 € και για τις κατηγορίες υπηρεσιών καθημερινότητας (“βοήθεια στο σπίτι”, παιδική φροντίδα κλπ), ποιότητας ζωής πολιτισμού και αναψυχής, φροντίδας για το περιβάλλον. Οι αναθέτοντες φορείς θεωρούν ότι η

ενεργοποίηση της δυνατότητας ανάθεσης κατ' αποκλειστικότητα ενδείκνυται για συνήθεις συμβάσεις που δεν απαιτούν εξειδίκευση.

στ) Εξ' όσων είστε σε θέση να γνωρίζετε, τηρούνται στην Ελλάδα Μητρώα/Βάσεις δεδομένων/Αρχεία, προστατευόμενων εργαστηρίων ή/και οικονομικών φορέων που έχουν ως κύριο σκοπό την κοινωνική και επαγγελματική ένταξη προσώπων με αναπηρία ή μειονεκτούντων προσώπων;

Απαντήσεις: Ελήφθησαν 2 απαντήσεις από 1 δημόσιο φορέα (Υπουργείο Εργασίας) και 1 επώνυμο σχόλιο οργάνου στην οποία αναφέρονται τα τηρούμενα Μητρώα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης: Μητρώο Κοινωνικών Επιχειρήσεων και Μητρώο Προστατευόμενων Εργαστηρίων που ιδρύθηκαν με το ν. 4019/2011.

ζ) Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης στην προηγούμενη ερώτηση:

(i) ποιο θεσμικό πλαίσιο διέπει τη λειτουργία ενός εκάστου εξ αυτών;

(ii) ποιος/οι είναι ο/οι αρμόδιος/οι φορείς για την τήρησή τους και

(iii) ποιες οι προϋποθέσεις ένταξης;"

Απάντηση: Βλέπε απάντηση στο υποερώτημα στ) ανωτέρω.

η) Περιλαμβάνει φορείς όπου τουλάχιστον το 30% των εργαζομένων τους είναι εργαζόμενοι με αναπηρία ή μειονεκτούντες εργαζόμενοι; Εάν όχι, είναι δυνατόν να εξαχθεί σχετικός κατάλογος σε εύλογο χρονικό διάστημα;

Απάντηση: Ελήφθη 1 απάντηση από 1 δημόσιο φορέα (Υπουργείο Εργασίας). Σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν. 4019/2011, διακρίνονται οι Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις σε τρεις κατηγορίες, ανάλογα με το ειδικότερο σκοπό που αυτές επιδιώκουν αποδίδοντας στις Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις Ένταξης την αποκλειστικότητα επιδίωξης του σκοπού της ένταξης στην κοινωνική και οικονομική ζωή των ατόμων που ανήκουν στις Ευάλωτες Ομάδες Πληθυσμού, όπου προβλέπεται υποχρεωτικά κριτήριο απασχόλησης σύμφωνα με το οποίο, τουλάχιστον 40% των εργαζομένων πρέπει να ανήκουν στις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες.

θ) Έχουν τυχόν προκριθεί επιμέρους είδη συμβάσεων προμηθειών, υπηρεσιών ή/και έργων για τα οποία έχει θεσμοθετηθεί ή είναι ώριμη η θεσμοθέτηση ανάθεσης τους κατ' αποκλειστικότητα;

Απαντήσεις: Ελήφθησαν 2 απαντήσεις από 1 δημόσιο φορέα (Υπουργείο Εργασίας) και 1 επώνυμο σχόλιο οργάνου. Ο δημόσιος φορέας αναφέρει σχετικά με το είδος των συμβάσεων προμηθειών, υπηρεσιών ή/και έργων για τα οποία είναι ώριμη η θεσμοθέτηση ανάθεσης κατ' αποκλειστικότητα, ότι οι δημόσιες αρχές που επιθυμούν να επιτύχουν κοινωνικούς στόχους μέσω των κοινωνικά υπεύθυνων δημοσίων συμβάσεων θα πρέπει να χαράξουν μια στρατηγική εφαρμογής των κοινωνικά υπεύθυνων δημοσίων συμβάσεων, εστιάζοντας σε συγκεκριμένους στόχους. Ο Οδηγός της Ε.Ε. που εκπονήθηκε το 2010 από τη Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ισότητας Ευκαιριών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τίτλο «Κοινωνικές αγορές: Οδηγός για τη συνεκτίμηση κοινωνικών πτυχών στις δημόσιες συμβάσεις», αλλά και η συγκεντρωθείσα γνώση από τη συμμετοχή της στις εργασίες του Ευρωπαϊκού Δικτύου «Κοινωνική Οικονομία» καθώς και η καταγεγραμμένη εμπειρία και πρακτική άλλων κρατών μελών στο τομέα των δημοσίων συμβάσεων μας προτρέπουν προς το να υιοθετήσουμε μια προσέγγιση βήμα-βήμα, να ξεκινήσουμε με μια μικρή σειρά προϊόντων και υπηρεσιών με σαφή κοινωνικό αντίκτυπο ή όποτε οι κοινωνικά υπεύθυνες εναλλακτικές λύσεις είναι εύκολα διαθέσιμες και όχι πιο ακριβές. Στο πλαίσιο της παραπάνω συλλογιστικής

προτείνουμε την καταρχάς επικέντρωση της εφαρμογής της μεθόδου κατ' αποκλειστικότητα συμμετοχής στη διαδικασία ανάθεσης δημόσιας σύμβασης στις συμβάσεις πολύ χαμηλής αξίας και στις παρακάτω

κατηγορίες υπηρεσιών/προϊόντων:

- Στην κατηγορία των υπηρεσιών καθημερινότητας, εντοπίζονται πεδία όπως η «βοήθεια στο σπίτι», η παιδική φροντίδα, η υποστήριξη νέων με δυσκολίες κ.λ.π.
- Στην κατηγορία των υπηρεσιών ποιότητας ζωής, η Ε.Ε. εστιάζει στα πεδία της βελτίωσης της κατοικίας, της ασφάλειας, των τοπικών μεταφορών και της αναζωογόνησης συνοικιών
- Στην κατηγορία του πολιτισμού και αναψυχής, τα σημαντικά πεδία απασχόλησης εντοπίζονται στον τουρισμό, την πολιτιστική κληρονομιά, την πολιτιστική ανάπτυξη.
- Στην κατηγορία της φροντίδας για το περιβάλλον, σημαντικές ευκαιρίες για την απασχόληση φαίνεται να προκύπτουν από δραστηριότητες διαχείρισης απορριμμάτων, προστασίας του φυσικού τοπίου, ελέγχου της περιβαλλοντικής μόλυνσης κ.λπ.

ΘΕΜΑ 12: Εθνικό νομοθετικό πλαίσιο για κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες (light touch regime) (Άρθρα 74-77 Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και 91-94 Οδηγίας 2014/25/ΕΕ).

α) Θεωρείτε ότι θα πρέπει :

i) να εξειδικευθεί, στο πλαίσιο του συγκεκριμένου καθεστώτος (light-touch regime rules), η δυνατότητα χρήσης διαδικασιών και εργαλείων (ανοικτός, κλειστός, με διαπραγματεύσεις διαγωνισμός και συμφωνία-πλαίσιο, δυναμικό σύστημα αγορών, ηλεκτρονικός πλειστηριασμός αντιστοίχως) ή ii) αντίθετα η εν λόγω προσέγγιση θα λειτουργήσει περιοριστικά δημιουργώντας ζητήματα στην εφαρμογή, καθώς ενδέχεται να απαιτηθεί η πλήρης εφαρμογή των σχετικών διαδικασιών; (άρθρο 76 και παράρτημα XIV της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και αρ 93 παράρτημα XVII της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ

Απαντήσεις: Ελήφθησαν συνολικά 3 απαντήσεις από 2 αναθέτοντες φορείς και 1 Ένωση Οικονομικών Φορέων. Στο σύνολο τους θεωρούν ότι δεν θα πρέπει να εξειδικευθεί.

β) Εάν η απάντησή σας στο ερώτημα (α) είναι ότι απαιτείται εξειδίκευση, παρακαλούμε προσδιορίστε με συγκεκριμένες προτάσεις, την εξειδίκευση των εθνικών διατάξεων για την εφαρμογή του συγκεκριμένου καθεστώτος (light-touch regime rules) στο πλαίσιο τήρησης των αρχών της διαφάνειας, ίσης μεταχείρισης, μη διάκρισης κ.ο.κ.

Απαντήσεις: Δεν ελήφθη απάντηση

γ) Εάν η απάντησή σας ερώτημα (α) είναι ότι δεν απαιτείται εξειδίκευση, θεωρείτε ότι μια γενική πρόβλεψη που θα επέτρεπε την αναλογική εφαρμογή των διαδικασιών και εργαλείων, όπως προαναφέρονται, στο πλαίσιο εφαρμογής του συγκεκριμένου καθεστώτος (light-touch regime rules) και τήρησης των αρχών της διαφάνειας, ίσης μεταχείρισης, μη διάκρισης κ.ο.κ. θα ήταν ενδεδειγμένη;

Απαντήσεις: : Ελήφθησαν 2 απαντήσεις από αναθέτοντες φορείς. Ειδικότερα, κρίνουν ότι μια γενική πρόβλεψη περί αναλογικής εφαρμογής είναι ενδεδειγμένη αφ' ης στιγμής επιτρέπει τη δυνατότητα χρήσης κάθε διαγωνιστικής διαδικασίας, λαμβάνοντας υπόψη ad hoc το είδος της υπό ανάθεση σύμβασης και τις ειδικές κάθε φορά περιστάσεις και απαιτήσεις αυτής.

δ) Το εν λόγω ειδικό καθεστώς για τις κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες, εφαρμόζεται εφόσον η αξία των συμβάσεων ισούται ή υπερβαίνει τα κατώτατα όρια, όπως αυτά καθορίζονται στα σχετικά άρθρα των νέων οδηγιών. Θεωρείτε ότι θα ήταν ενδεδειγμένη η εφαρμογή του και για τις συμβάσεις που εμπίπτουν

στο πεδίο εφαρμογής του ειδικού νέου καθεστώτος, ανεξαρτήτως της αξίας των, ήτοι και κάτω των κοινοτικών ορίων;

(Άρθρα 74-77 Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και 91-94 Οδηγίας 2014/25/ΕΕ).

1. Απαντήσεις: Ελήφθησαν συνολικά 4 απαντήσεις από 1 δημόσιο φορέα (Υπουργείο Εργασίας), 2 αναθέτοντες φορείς και 1 Ένωση Οικονομικών Φορέων. Ο δημόσιος φορέας αναφέρει ότι θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να πληρούνται οι όροι διαφάνειας και να πραγματοποιείται διαγωνιστική διαδικασία και σε περίπτωση κατ' αποκλειστικότητα ανάθεσης θα πρέπει να διενεργείται κατόπιν πρόσκλησης ενδιαφέροντος στους οικείους φορείς. Οι αναθέτοντες φορείς θεωρούν ότι θα πρέπει να αφορά και τις συμβάσεις που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ειδικού νέου καθεστώτος, ανεξαρτήτως της αξίας αυτών ενώ η Ένωση Οικονομικών Φορέων δίδει αρνητική απάντηση.

ε) Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης στο προηγούμενο ερώτημα, θεωρείτε ενδεδειγμένη την αναλογική εφαρμογή των σχετικών διατάξεων ή αντίθετα είναι επιθυμητή η εφαρμογή των γενικών αρχών ή/και συγκεκριμένων ρητρών;

Απαντήσεις: Ελήφθησαν συνολικά 2 απαντήσεις από αναθέτοντες φορείς. Προκρίνεται η αναλογική εφαρμογή.

ΘΕΜΑ 13: ανάθεσης ποιότητας και βιωσιμότητας για τις κοινωνικές υπηρεσίες

(Άρθρο 76 παρ. 2 οδηγίας 2014/24/ΕΕ και 93 παρ. 2 οδηγίας 2014/25/ΕΕ)

α) Θεωρείτε ότι κατά την ενσωμάτωση, θα πρέπει να προκριθεί αποκλειστικά η επιλογή του παρόχου των σχετικών υπηρεσιών βάσει της προσφοράς που παρουσιάζει τη βέλτιστη σχέση ποιότητας-τιμής, λαμβανομένων υπόψη των κριτηρίων ποιότητας και βιωσιμότητας για τις κοινωνικές υπηρεσίες;

Απαντήσεις: Ελήφθησαν συνολικά 4 απαντήσεις από 1 δημόσιο φορέα (Υπουργείο Εργασίας), 2 αναθέτοντες φορείς και 1 Ένωση Οικονομικών Φορέων. Ειδικότερα, ο δημόσιος φορέας θεωρεί ότι θα πρέπει να πληρούνται οι όροι διαφάνειας και να πραγματοποιείται σχετική διαγωνιστική διαδικασία (σε περίπτωση κατ' αποκλειστικότητα ανάθεσης να γίνεται ανοικτή πρόσκληση συμμετοχής μεταξύ των φορέων που πληρούν συγκεκριμένες προϋποθέσεις. οι αναθέτοντες φορείς θεωρούν ότι η επιλογή του παρόχου των σχετικών υπηρεσιών θα πρέπει να γίνεται αποκλειστικά βάσει της προσφοράς που παρουσιάζει τη βέλτιστη σχέση ποιότητας-τιμής, λαμβανομένων υπόψη των κριτηρίων ποιότητας και βιωσιμότητας για τις κοινωνικές υπηρεσίες.

Η Ένωση Οικονομικών Φορέων θεωρεί ότι τα κριτήρια ποιότητας και βιωσιμότητας για τις κοινωνικές υπηρεσίες δεν μπορούν να τεθούν ως όροι συμμετοχής ή ως κριτήριο ανάθεσης προσφοράς σε διαγωνισμό για δημόσια έργα. Πιθανώς να μπορούν να εφαρμοσθούν στις δημόσιες συμβάσεις παροχής υπηρεσιών ή προμηθειών.

β) Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης στο προηγούμενο ερώτημα, παρακαλούμε όπως προτείνετε σχετικά εργαλεία υλοποίησης.

Απαντήσεις: Δεν ελήφθη απάντηση

ΘΕΜΑ 14: Αποκλειστικές συμβάσεις για ορισμένες υπηρεσίες

(Άρθρα 77 παρ. 1 και 94 παρ. 1 των οδηγιών 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ αντιστοίχως).

α) Θεωρείτε ότι κατά την ενσωμάτωση, θα πρέπει να υλοποιηθεί η δυνατότητα συμμετοχής σε διαδικασίες

ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων για τις συγκεκριμένες υγειονομικές, κοινωνικές, πολιτιστικές υπηρεσίες που καλύπτονται από τους αναφερόμενους στα σχετικά άρθρα των οδηγιών κωδικούς CPV, σε συγκεκριμένους οργανισμούς (που πληρούν σωρευτικά τις απαριθμούμενες προϋποθέσεις).

Απαντήσεις: Ελήφθησαν 2 απαντήσεις από 1 δημόσιο φορέα (Υπουργείο Εργασίας) και 1 Ένωση Οικονομικών Φορέων. Ο δημόσιος φορέας απαντάει θετικά με τη διαδικασία της κλειστής πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, ενώ η ένωση οικονομικών φορέων κρίνει ότι δεν θα πρέπει να υπάρχουν αποκλειστικές συμβάσεις για ορισμένες υπηρεσίες αλλά να ανατίθενται με ανοικτές διαγωνιστικές διαδικασίες.

β) Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης στο προηγούμενο ερώτημα, παρακαλούμε όπως προσδιορίσετε τα κατάλληλα μέτρα εφαρμογής, λαμβάνοντας υπόψη το ισχύον σχετικό εθνικό θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο και προτείνετε τυχόν προσθήκες/τροποποιήσεις αυτού, ώστε να καταστεί δυνατή η πλήρωση των προϋποθέσεων που απαιτούνται για την εφαρμογή του εν λόγω άρθρου.

γ) Σε περίπτωση αποφατικής απάντησης, παρακαλούμε όπως προτείνετε σχετικά μέτρα εφαρμογής στο πλαίσιο τήρησης των γενικών αρχών.

Απαντήσεις: Ο δημόσιος φορέας (Υπουργείο Εργασίας) προτείνει για την εφαρμογή της δυνατότητας της Οδηγίας τη διαδικασία της κλειστής πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος

δ) Επίσης στην περίπτωση καταφατικής απάντησης στο προηγούμενο ερώτημα, θεωρείτε ότι θα ήταν σκόπιμη η “πρόωρη” ενσωμάτωση στην εθνική έννομη τάξη του εν λόγω καθεστώτος (ήτοι πριν τις τεθείσες προθεσμίες), εξαιτίας ενδεχομένως των υφιστάμενων δημοσιονομικών, κοινωνικών κ.ο.κ. συνθηκών;

Απαντήσεις: Δεν ελήφθη απάντηση

ΘΕΜΑ 15: Δημοσίευση γνωστοποιήσεων στις κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες (άρθρα 75 Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και 92 Οδηγίας 2014/25/ΕΕ).

Ο ν. 4013/2011 ορίζει ότι οι αποφάσεις των αναθετουσών αρχών που αφορούν προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημοσίων συμβάσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 παρ. 3 του π.δ. 59/2007 (άρθρο 40 παρ. 3 της Οδηγίας 2004/17/ΕΚ) και των άρθρων 24 και 25 του π.δ. 60/2007 (άρθρα 30 και 31 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ αντίστοιχα), εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής. Σε συνέχεια των ανωτέρω, παρακαλούμε για την άποψή σας :α) Να προβλεφθεί αντίστοιχος προληπτικός έλεγχος συνδρομής των ανωτέρω διατάξεων των Οδηγιών είτε από την ΕΑΑΔΗΣΥ, είτε από κάποιο άλλο όργανο;

Απαντήσεις: Ελήφθησαν συνολικά 3 απαντήσεις από 2 αναθέτοντες φορείς και 1 Ένωση Οικονομικών Φορέων. Ειδικότερα, οι αναθέτοντες φορείς θεωρούν ότι ενδείκνυται η επιλογή της μη πρόβλεψης αντίστοιχου προληπτικού ελέγχου συνδρομής των ανωτέρω διατάξεων των Οδηγιών καθότι η επιλογή χρήσης της δυνατότητας του άρθρου 50 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ είναι εξαιρετική και θα πρέπει να εφαρμόζεται μόνο υπό προϋποθέσεις. Απεναντίας, η Ένωση Οικονομικών Φορέων θεωρεί ότι θα πρέπει να προβλεφθεί αντίστοιχος προληπτικός έλεγχος συνδρομής των ανωτέρω διατάξεων των Οδηγιών από την ΕΑΑΔΗΣΥ, στα πλαίσια των διευρυμένων αρμοδιοτήτων της.

β) Σε περίπτωση αρνητικής απάντησης στο προηγούμενο ερώτημα, παρακαλούμε όπως αιτιολογήσετε την απάντησή σας, προτείνοντας εναλλακτικούς τρόπους εξασφάλισης της προστασίας των συμφερόντων των ενδιαφερομένων οικονομικών φορέων (πχ. διατάξεις άρθρου 24 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, ν.2690/99)

Απαντήσεις: Ελήφθη 1 απάντηση από αναθέτοντα φορέα. Αναφέρεται η εφαρμογή του Ν. 3886/2010 (έννομη προστασία) σε συνδυασμό με την υποχρεωτική δημοσίευση ανάθεσης σε συνάρτηση με το συσχετιζόμενο με αυτήν «ανενεργό» της συμβάσεως.

6. Κεντρικές Αρχές Αγορών – Διασυνοριακή ανάθεση συμβάσεων – Υποδιαίρεση συμβάσεων σε τμήματα

ΘΕΜΑ 1 – Κεντρικές Αρχές Αγορών

(Άρθρο 2 παρ. 1 περ. 14-16 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και στο άρθρο 2 περ. 10-12 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)

1: Η χρήση συγκεντρωτικών δραστηριοτήτων αγορών μέσω κεντρικών αρχών αγορών θεωρείται ότι θα πρέπει:

α) να καταστεί υποχρεωτική για την απόκτηση ορισμένων ειδών αγαθών ή/και υπηρεσιών ή/και έργων μέσω της πράξης ενσωμάτωσης των Οδηγιών ή

β) να επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια των αναθέτουσών αρχών/αναθετόντων φορέων που θα μπορούν να επιλέξουν την τεχνική αυτή, εκτιμώντας, ανά περίπτωση, τις ειδικότερες περιστάσεις κάθε συγκεκριμένης σύμβασης προκειμένου να επιτευχθεί η καλύτερη δυνατή σχέση ποιότητας-τιμής (“value for money”);

Απαντήσεις: Δόθηκαν 10 απαντήσεις σε αυτήν την ερώτηση (1 δόθηκε μετά το πέρας της προθεσμίας της διαβούλευσης), εκ των οποίων 4 ήταν δημόσιοι φορείς (αναθέτουσες αρχές), 1 ένωση οικονομικών φορέων, 2 Αναθέτοντες Φορείς και 3 σχολιαστές στο www.opengov.gr.

Από τους 10 φορείς που απάντησαν, την Επιλογή β' προέκριναν 7/10, ήτοι 2 Αναθέτοντες Φορείς, 3 δημόσιοι φορείς, 1 ένωση οικονομικών φορέων και 1 σχολιαστής στο www.opengov.gr. Την Επιλογή α' προέκρινε 1 δημόσιος φορέας. “Συγκερασμό των Επιλογών α' & β” απάντησαν 2 σχολιαστές στο www.opengov.gr.

2: Ανεξαρτήτως της απάντησης στην Ερώτηση 1, παρακαλείσθε να προσδιορίσετε για ποιες κατηγορίες αγαθών/υπηρεσιών/έργων και ενδεχομένως για ποιό ύψος προϋπολογισμού κρίνεται σκόπιμη η υποχρεωτική εφαρμογή του συστήματος των συγκεντρωτικών αγορών. Παρακαλείσθε να αναφέρεται σχετικούς λόγους τεκμηρίωσης της απάντησής σας.

Απαντήσεις: Δόθηκαν 9 απαντήσεις σε αυτήν την ερώτηση (1 δόθηκε μετά το πέρας της προθεσμίας της διαβούλευσης), εκ των οποίων 4 ήταν δημόσιοι φορείς (αναθέτουσες αρχές), 1 ένωση οικονομικών φορέων, 2 σχολιαστές στο www.opengov.gr και 2 Αναθέτοντες Φορείς.

Με τις εν λόγω απαντήσεις, γίνεται διάκριση είτε ως προς το ύψος του προϋπολογισμού είτε ως προς συγκεκριμένες κατηγορίες αγαθών. Ειδικότερα, η υποχρεωτική εφαρμογή του συστήματος συγκεντρωτικών αγορών προτείνεται για προϋπολογισμούς είτε άνω των 60.000 ευρώ είτε άνω των 120.000 ευρώ (χωρίς ΦΠΑ). Σε ό,τι αφορά τις κατηγορίες αγαθών, η υποχρεωτική εφαρμογή του συστήματος συγκεντρωτικών αγορών προτείνεται να τεθεί ιδίως για είδη που καλύπτουν κοινές ανάγκες των φορέων και έχουν τυποποιημένα χαρακτηριστικά, οπότε μπορούν να ομαδοποιηθούν και έχουν χαμηλό επίπεδο πολυπλοκότητας (πχ. Αμόλυβδη βενζίνη, Μολυβδούχος βενζίνη, Πετρέλαιο ντίζελ, Λιπαντικά Έλαια (υπό την προϋπόθεση ότι για έκτακτες – απρόβλεπτες ανάγκες θα δίνεται η δυνατότητα υλοποίησης ξεχωριστών προμηθειών (πχ. Αντιμετώπιση απρόβλεπτης αύξησης μεταναστευτικών ροών, αντιμετώπιση θεομηνιών, κλπ). Φωτοτυπικό χαρτί. Επιτραπέζιοι Η/Υ (υπό την προϋπόθεση ότι δεν απαιτείται να έχουν εξειδικευμένα τεχνικά χαρακτηριστικά). Οθόνες απεικόνισης. Επίπεδες οθόνες. Καθίσματα. Γραφεία. Κλιματιστικές εγκαταστάσεις. Εκτυπωτικά μηχανήματα, κλπ). Σημειωτέον ότι, 1 ένωση οικονομικών φορέων απάντησε ότι η υποχρεωτική εφαρμογή του συστήματος συγκεντρωτικών αγορών δεν μπορεί να αφορά τις κατηγορίες των έργων.

3: Αναφορικά με τον τρόπο λειτουργίας των κεντρικών αρχών αγορών, θεωρείται σκόπιμο να προβλεφθεί μέσω της πράξης ενσωμάτωσης της Οδηγίας ότι αυτές:

α) θα αποκτούν αγαθά ή/και υπηρεσίες που προορίζονται για αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς, ή β) θα αναθέτουν δημόσιες συμβάσεις ή θα συνάπτουν συμφωνίες-πλαίσιο για έργα, αγαθά ή υπηρεσίες που προορίζονται για αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς ή γ) θα ασκούν και τις δύο δραστηριότητες υπό α) και β) ανωτέρω;

Απαντήσεις: Δόθηκαν 7 απαντήσεις σε αυτήν την ερώτηση (1 δόθηκε μετά το πέρας της προθεσμίας της διαβούλευσης), εκ των οποίων 4 ήταν δημόσιοι φορείς (αναθέτουσες αρχές), 1 ένωση οικονομικών φορέων και 2 Αναθέτοντες Φορείς.

Από τους 7 φορείς που απάντησαν, την Επιλογή γ' προέκριναν 5/7, ήτοι 2 Αναθέτοντες Φορείς και 3 δημόσιοι φορείς. Την Επιλογή β' απάντησε 1 ένωση οικονομικών φορέων και 1 δημόσιος φορέας. Την Επιλογή α' δεν απάντησε κανείς.

4: Εξ όσων είστε σε θέση να γνωρίζετε, οι ελληνικές Κεντρικές Αρχές Αγορών έχουν προβεί, και αν ναι πόσο συχνά, στην άσκηση της ανωτέρω υπό α) δραστηριότητας, ήτοι στην απόκτηση αγαθών ή/και υπηρεσιών που προορίζονται για αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς;

Απαντήσεις: Στην εν λόγω ερώτηση δόθηκαν 3 απαντήσεις προερχόμενες στο σύνολό τους από δημόσιους φορείς (αναθέτουσες αρχές). Εξ αυτών, η μεν πρώτη απάντηση αναφέρει ότι ελληνικές ΚΑΑ (Ένοπλες Δυνάμεις) έχουν προβεί στην απόκτηση καυσίμων για την κάλυψη των δικών τους αναγκών και εν μέρει του Λιμενικού Σώματος, η δεύτερη απάντηση αναφέρεται στο ότι έχουν προβεί σε συγκεντρωτικές αγορές προμηθειών όπως κτηνιατρικά αντιδραστήρια, υλικά δακοκτονίας, α/σ, τόνερ και ταχυδρομικών υπηρεσιών, η δε τρίτη απάντηση αναφέρεται γενικόλογα στο ότι η υφιστάμενη Κεντρική Αρχή Αγορών (Γενική Γραμματεία Εμπορίου) έχει προχωρήσει σε συμφωνίες πλαίσιο για διάφορες αναθέτουσες αρχές, που δεν έχουν ολοκληρωθεί.

5: Εξ όσων είστε σε θέση να γνωρίζετε, έχουν διαπιστωθεί προβλήματα στη λειτουργία των υφιστάμενων εθνικών κεντρικών αρχών αγορών; Παρακαλείσθε να προτείνετε λύσεις για τυχόν διαπιστωμένα προβλήματα καθώς και προτάσεις για την αποτελεσματικότερη λειτουργία των κεντρικών αρχών αγορών.

Απαντήσεις: Στην εν λόγω ερώτηση δόθηκαν 4 απαντήσεις προερχόμενες και αυτές στο σύνολό τους από δημόσιους φορείς (αναθέτουσες αρχές). Και οι 4 απαντήσεις διαπιστώνουν προβλήματα καθυστέρησης/έλλειψη πιστού χρονοδιαγράμματος υλοποίησης των συγκεντρωτικών αγορών. Οι προτεινόμενες λύσεις κατευθύνονται αφενός προς τη δημιουργία σαφούς/ απλουστευμένου/ κωδικοποιημένου νομικού πλαισίου για τις συγκεντρωτικές αγορές και αφετέρου την επαρκή στελέχωση των ΚΑΑ από ικανά, αποτελεσματικά και εκπαιδευμένα στελέχη.

6: Στο πλαίσιο διαμόρφωσης ενός αποτελεσματικού συστήματος συγκεντρωτικών αγορών, θεωρείτε ότι θα πρέπει να συσταθούν νέες κεντρικές αρχές αγορών, είτε σε επίπεδο διαφορετικών κατηγοριών φορέων του δημοσίου τομέα, είτε σε επίπεδο τομέων ή κλάδων της αγοράς, είτε κατά γεωγραφικές ενότητες, είτε με συνδυασμένη εφαρμογή των κριτηρίων αυτών; Σε περίπτωση θετικής απάντησης στην επιλογή 6, παρακαλείσθε να προσδιορίσετε τους λόγους που αιτιολογούν τη σκοπιμότητα σύστασης νέων κεντρικών αρχών αγορών καθώς και τα ειδικότερα κριτήρια που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη για τη σύστασή τους.

Απαντήσεις: Δόθηκαν 6 απαντήσεις σε αυτήν την ερώτηση εκ των οποίων 3 ήταν δημόσιοι φορείς (αναθέτουσες αρχές), 1 ένωση οικονομικών φορέων και 2 σχολιαστές στο www.opengov.gr.

Από τους 6 φορείς που απάντησαν, θετικά απάντησαν 5/6, ήτοι 3 δημόσιοι φορείς και 2 σχολιαστές στο www.opengov.gr, αρνητικά (ειδικά για τα δημόσια έργα) απάντησε 1 ένωση οικονομικών φορέων. Ως προς τα ειδικότερα κριτήρια που προτάθηκε κατά τη διαβούλευση να ληφθούν υπόψη για τη σύσταση των νέων

ΚΑΑ, σημειώνεται ότι όλοι συγκλίνουν, ως ένα βαθμό, ότι τυχόν σύσταση πρέπει να γίνεται με φειδώ/λαμβάνοντας υπόψη τις πραγματικές ανάγκες και ως ένα σημείο, με συνδυασμένη εφαρμογή των προτεινόμενων στην Ερώτηση 6 κριτηρίων.

7: Θεωρείτε ότι η Ελλάδα θα πρέπει να αναβάλει την υποχρέωση χρήσης ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας για τις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων που διενεργούνται από κεντρικές αρχές αγορών μέχρι τις 18 Απριλίου 2017 ή όχι, αναφέροντας συνοπτικά τους λόγους.

(Άρθρο 37 παρ. 3, 90 παρ. 2 εδ. β' της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και άρθρο 55 παρ. 3, 106 παρ. 2 εδ. β' της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ).

Απαντήσεις: Δόθηκαν 7 απαντήσεις σε αυτήν την ερώτηση, εκ των οποίων 3 ήταν δημόσιοι φορείς (αναθέτουσες αρχές), 1 ένωση οικονομικών φορέων, 1 ιδιώτης (εταιρία), 1 σχολιαστής στο www.opengov.gr και 1 Αναθέτων Φορέας.

Από τους 7 φορείς που απάντησαν, θετικά απάντησαν 5/7, ήτοι 2 δημόσιοι φορείς (αναθέτουσες αρχές), 1 ένωση οικονομικών φορέων, 1 ιδιώτης (εταιρία) και 1 σχολιαστής στο www.opengov.gr. Σημειωτέον ότι 1 από τους 2 δημόσιους φορείς κρίνει σκόπιμη την αναβολή της υποχρέωσης χρήσης ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας μόνο για όσες ΚΑΑ θελήσουν να αυτοεξαιρεθούν για αντικειμενικούς λόγους και προκειμένου να υπάρξει ικανός χρόνος να λειτουργήσει το σύστημα. Αρνητικά απάντησαν 2/7, ήτοι 1 αναθέτων φορέας και 1 δημόσιος φορέας (ο τελευταίος αναφέρει ότι όλοι οι δημόσιοι διαγωνισμοί που εμπíπτουν στην Οδηγία γίνονται μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, επομένως ήδη εκτελούνται μέσω ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας).

ΘΕΜΑ 2 – Διασυνοριακή ανάθεση δημοσίων συμβάσεων (Άρθρα 39 οδ 2014/24/ΕΕ και 57 οδ 2014/25/ΕΕ).

8: Ενόψει της διαμόρφωσης νέων κανόνων δικαίου για τη διασυνοριακή χρήση των κεντρικών αρχών αγορών, θεωρείτε ότι αναφορικά με τις συγκεντρωτικές δραστηριότητες αγορών που προσφέρει μια κεντρική αρχή αγορών εγκατεστημένη σε άλλο κράτος μέλος:

α) θα πρέπει να περιορισθεί η ως άνω δυνατότητα, προβλέποντας στο κείμενο ενσωμάτωσης ότι οι ελληνικές αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς μπορούν μόνο να χρησιμοποιούν τις συγκεντρωτικές δραστηριότητες αγορών κατά τα οριζόμενα είτε στο στοιχείο α) («για την απόκτηση αγαθών ή/και υπηρεσιών που προορίζονται για αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς»), είτε στο στοιχείο β) («της ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων ή της σύναψης συμφωνιών-πλαίσιο για έργα, αγαθά ή υπηρεσίες που προορίζονται για αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς») του σημείου 14 της παραγράφου 1 του άρθρου 2 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και του άρθρου 2 σημείο 10 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ ή

β) να μην συμπεριληφθεί σχετικός περιορισμός αναφορικά με τη διασυνοριακή χρήση των κεντρικών αρχών αγορών από τις ελληνικές αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς;

(Αρ 39 παρ. 2 οδ 2014/24/ΕΕ και αρ 57 παρ. 2 οδ 2014/25/ΕΕ).

Απαντήσεις: Δόθηκαν 7 απαντήσεις σε αυτήν την ερώτηση, εκ των οποίων 3 ήταν δημόσιοι φορείς (αναθέτουσες αρχές), 1 ένωση οικονομικών φορέων, 1 σχολιαστής στο www.opengov.gr και 2 Αναθέτοντες Φορείς. Από τους 7 φορείς που απάντησαν, την Επιλογή β' προέκριναν 5/7, ήτοι 2 αναθέτοντες φορείς, 2 δημόσιοι φορείς και 1 σχολιαστής στο www.opengov.gr. Την Επιλογή α' προέκριναν 2/7, ήτοι 1 ένωση οικονομικών φορέων και 1 δημόσιος φορέας (ο τελευταίος προτείνει την Επιλογή α' μόνο σε πρώτο στάδιο).

9: Σε περίπτωση διασυνοριακής από κοινού ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων από ελληνικές αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς και αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς εγκατεστημένους σε άλλο κράτος μέλος, ποιο θεωρείτε ότι θα πρέπει να είναι το αρμόδιο όργανο για τη σύναψη της σχετικής συμφωνίας συνεργασίας με την οποία θα ρυθμίζονται τα ειδικότερα θέματα της διαδικασίας ανάθεσης της δημόσιας

σύμβασης (π.χ. οι ευθύνες των μερών, το εφαρμοστέο δίκαιο, η εσωτερική οργάνωση της διαδικασίας ανάθεσης);

(άρθρο 39 παρ. 4 και 5 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και άρθρο 57 παρ. 4 και 5 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ).

Απαντήσεις: Στην εν λόγω ερώτηση δόθηκαν 6 απαντήσεις, εκ των οποίων 1 απάντηση από δημόσιο φορέα (αναθέτουσα αρχή), 1 από ένωση οικονομικών φορέων, 1 από ιδιώτη (εταιρία), 1 από σχολιαστή στο www.opengov.gr και 2 από Αναθέτοντες Φορείς. Οι 2/6 (πρόκειται για αναθέτοντες φορείς) απάντησαν ότι το αρμόδιο όργανο πρέπει να είναι ο αναθέτων φορέας/τα εταιρικά όργανα κάθε προσώπου/αναθέτοντα φορέα. Οι 2/6 (πρόκειται για 1 ιδιώτη (εταιρία) και 1 σχολιαστή στο www.opengov.gr) απάντησαν ότι το αρμόδιο όργανο πρέπει να είναι η ΕΑΑΔΗΣΥ. Ο 1/6 (πρόκειται για ένωση οικονομικών φορέων) πρότεινε να προσδιορίζεται το θέμα του αρμοδίου οργάνου στη μεταξύ των φορέων/α.α. συμφωνία. Ο 1/6 (πρόκειται για δημόσιο φορέα) πρότεινε το αρμόδιο όργανο να είναι μία από τις υπάρχουσες κεντρικές εθνικές αρχές προμηθειών.

ΘΕΜΑ 3 - Υποδιαίρεση συμβάσεων σε τμήματα (πρόσβαση ΜΜΕ στις δημόσιες συμβάσεις)

(Άρθρο 46 και άρθρο 65 των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ αντιστοίχως).

10: Ως προς τη δυνατότητα που προβλέπεται από τις Οδηγίες να καταστεί υποχρεωτική η ανάθεση συμβάσεων με τη μορφή χωριστών τμημάτων, θεωρείτε ότι πρέπει:

(α) να ενεργοποιηθεί η σχετική δυνατότητα στην πράξη ενσωμάτωσης ή

(β) να επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής/του αναθέτοντος φορέα να αποφασίζει, κατά περίπτωση, εάν θα αναθέσει μια σύμβαση υπό τη μορφή χωριστών τμημάτων, εκτιμώντας ad hoc το είδος της υπό ανάθεση σύμβασης και τις ειδικές κάθε φορά περιστάσεις και απαιτήσεις αυτής;

Παρακαλείσθε να παραθέσετε σχετική τεκμηρίωση ως προς τη σκοπιμότητα, τη χρησιμότητα και την αποτελεσματικότητα της επιλογής σας για τις αναθέτουσες αρχές/τους αναθέτοντες φορείς κατά τη διαδικασία ανάθεσης των συμβάσεων τους.

(Άρθρο 46 παρ. 4 και άρθρο 65 παρ. 4 των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ αντιστοίχως).

Απαντήσεις: Δόθηκαν 11 απαντήσεις σε αυτήν την ερώτηση (1 απάντηση δόθηκε μετά το πέρας της προθεσμίας διαβούλευσης), εκ των οποίων 5 ήταν δημόσιοι φορείς (αναθέτουσες αρχές), 1 ένωση οικονομικών φορέων, 1 ιδιώτης (εταιρία), 2 σχολιαστές στο www.opengov.gr και 2 Αναθέτοντες Φορείς. Από τους 11 φορείς που απάντησαν, την Επιλογή β' προέκριναν 8/11, ήτοι 2 Αναθέτοντες Φορείς, 3 δημόσιοι φορείς, 1 ιδιώτης (εταιρία) και 2 σχολιαστές στο www.opengov.gr. Την Επιλογή α' προέκριναν 2/11, ήτοι 1 ένωση οικονομικών φορέων και 1 δημόσιος φορέας. Τέλος, 1/11 (πρόκειται για δημόσιο φορέα) δεν παίρνει σαφή θέση, αλλά επισημαίνει ότι "ο διαχωρισμός συμβάσεων έργων πληροφορικής σε τμήματα δεν είναι πάντα αποτελεσματικός, ενώ σε αρκετές περιπτώσεις δεν είναι καν εφικτός ή προτιμητέος, ως εκ τούτου να ληφθεί αυτό υπόψη σε οποιαδήποτε εξέταση του θέματος της υποχρεωτικής ή μη ανάθεσης συμβάσεων σε τμήματα".

11: Σε περίπτωση που στο (10) επιλεγεί το (α):

i) να ενεργοποιηθεί:

i-1. σε αμφότερες τις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ ή

i-2. μόνο κατά την ενσωμάτωση της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, ή

i-3. μόνο κατά την ενσωμάτωση της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ;

Απαντήσεις: Δόθηκαν 3 απαντήσεις, εκ των οποίων 1 από δημόσιο φορέα (αναθέτουσα αρχή), 1 από ένωση οικονομικών φορέων και 1 από Αναθέτοντα Φορέα. Το i-1 απάντησαν 2/3, ήτοι 1 δημόσιος φορέας και 1 ένωση οικονομικών φορέων. Το i-2 απάντησε 1 Αναθέτων Φορέας.

ii) η εν λόγω υποχρέωση, να επιβληθεί σε όλες τις αναθέτουσες αρχές/τους αναθέτοντες φορείς ή

ενδεχομένως μόνο σε ένα υποσύνολο αυτών (πχ. Κεντρικές Κυβερνητικές Αρχές); Στην τελευταία περίπτωση, παρακαλείσθε να αναφέρετε το είδος αναθετούσων αρχών/αναθέτοντων φορέων στους οποίους θεωρείτε ότι θα πρέπει να επιβληθεί η σχετική υποχρέωση, καθώς και τους ειδικότερους λόγους για την επιλογή σας. Κατά την απάντησή σας, παρακαλείσθε να λάβετε υπόψη και την περίπτωση κατά την οποία η αναθέτουσα αρχή/ο αναθέτων φορέας λειτουργεί στο πλαίσιο συγκεντρωτικών δραστηριοτήτων αγορών (πχ. αποτελεί Κεντρική Αρχή Αγορών)

Απαντήσεις: Δόθηκαν 2 απαντήσεις, εκ των οποίων 1 από δημόσιο φορέα (αναθέτουσα αρχή) και 1 από ένωση οικονομικών φορέων. Και στις 2 απαντήσεις προτάθηκε να επιβληθεί η υποχρέωση σε όλες τις αναθέτουσες αρχές/σε όλους τους αναθέτοντες φορείς. Προτάθηκε, ωστόσο, από την ένωση οικονομικών φορέων η εξαίρεση των ΟΤΑ, διότι στο παρελθόν είχαν προβεί σε κατάχρηση του συστήματος αυτού.

iii) από την εν λόγω υποχρέωση υποδιαίρεσης σε τμήματα, θεωρείτε ότι πρέπει να εξαιρεθεί κάποιο από τα είδη των υπό ανάθεση συμβάσεων (έργα / προμήθειες / υπηρεσίες); Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, παρακαλείσθε να αναφέρετε το είδος/τα είδη των συμβάσεων που προτείνετε να εξαιρεθούν, καθώς και τους λόγους στους οποίους βασίζετε την απάντησή σας. Κατά την απάντησή σας, παρακαλείσθε να λάβετε υπόψη και την περίπτωση κατά την οποία η σύμβαση συνάπτεται στο πλαίσιο συγκεντρωτικών δραστηριοτήτων αγορών.

Απαντήσεις: Δόθηκαν 2 απαντήσεις, εκ των οποίων 1 από δημόσιο φορέα (αναθέτουσα αρχή) και 1 από ένωση οικονομικών φορέων. Ο 1/2 (πρόκειται για την ένωση οικονομικών φορέων) απάντησε να μην εξαιρεθεί κάποιο από τα είδη των υπό ανάθεση συμβάσεων. Ο 1/2 (πρόκειται για τον δημόσιο φορέα) πρότεινε να εξαιρεθούν μόνο υπηρεσίες που ενδέχεται τα τμήματά τους να έχουν ασαφή ή αδιαίρετα όρια, πχ. πιστοποίηση λογαριασμών ή ταμειακή διαχείριση λογαριασμών.

iv) Σε ό,τι αφορά την αξία της σύμβασης, η σχετική υποχρέωση ανάθεσης συμβάσεων με τη μορφή χωριστών τμημάτων:

(α) να επιβληθεί σε όλες τις συμβάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα άρθρα 4 και 15 των ως άνω Οδηγιών αντιστοίχως σχετικά με τα κατώτατα όρια ή

(β) σε συμβάσεις εκτιμώμενης αξίας πάνω από ένα ειδικότερο όριο, το οποίο να οριστεί με την πράξη ενσωμάτωσης και να είναι ανώτερο από τα προβλεπόμενα όρια στα άρθρα 4 και 15 των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ αντιστοίχως; Σε αυτήν την περίπτωση, ποιο είναι το προτεινόμενο ύψος των συμβάσεων και για ποιους λόγους προτείνετε το σχετικό όριο;

Απαντήσεις: Δόθηκαν 2 απαντήσεις, εκ των οποίων 1 από δημόσιο φορέα (αναθέτουσα αρχή) και 1 από ένωση οικονομικών φορέων. Και οι 2 απαντήσεις προέκριναν την Επιλογή α'.

v) Θεωρείτε ότι πρέπει να καθοριστεί ελάχιστος αριθμός τμημάτων ανά σύμβαση; Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, πιστεύετε ότι ο ελάχιστος αριθμός τμημάτων ανά σύμβαση θα πρέπει να είναι ο ίδιος σε όλες τις περιπτώσεις ή να εξαρτάται από την αξία ή/και το είδος της σύμβασης; Παρακαλείσθε να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Απαντήσεις: Δόθηκαν 2 απαντήσεις, εκ των οποίων 1 από δημόσιο φορέα (αναθέτουσα αρχή) και 1 από ένωση οικονομικών φορέων. Οι απαντήσεις που δόθηκαν στην εν λόγω ερώτηση δεν ανταποκρίνονταν ακριβώς στο "ναι" ή το "όχι". Στην πρώτη απάντηση (από την ένωση οικονομικών φορέων), αναφέρθηκε ότι "στα δημόσια έργα το ίδιο το τεχνικό αντικείμενο υπαγορεύει τον αριθμό των τμημάτων στην υποδιαίρεση της σύμβασης". Στη δεύτερη απάντηση (από το δημόσιο φορέα), ειπώθηκε ότι "Η οριοθέτηση ελάχιστου αριθμού τμημάτων σε μία σύμβαση δέον είναι να εξαρτάται από παραμέτρους όπως το είδος ή/και το οικονομικό ύψος αυτής, προκειμένου να παρέχεται η απολύτως χρήσιμη ευελιξία στην

αναθέτουσα αρχή κατά το στάδιο κατάρτισης ενός διαγωνισμού και αντιμετώπισης ζητημάτων που κατά περίπτωση αναφύονται”.

vi) Θεωρείτε ότι πρέπει να καθοριστούν περαιτέρω/περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τον τρόπο που θα πρέπει να υποδιαιρούνται υποχρεωτικά οι συμβάσεις σε τμήματα; Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, σε ποια βάση πιστεύετε ότι θα μπορούσε να γίνεται η σχετική υποδιαίρεση; [Για παράδειγμα, τα τμήματα θα μπορούσαν ενδεχομένως να αφορούν συγκεκριμένα υποσύνολα της συνολικής ανάθεσης, ήτοι λ.χ. διαφορετικούς τύπους συσκευών (H/Y γραφείου, εξυπηρετητές (“servers”), κ.α.) σε μια σύμβαση πληροφορικής υλικού (“hardware”) ή/και θα μπορούσε να τίθεται ως προϋπόθεση όλα τα τμήματα να είναι - κατά το δυνατό - ίσης ή παρόμοιας αξίας ή/και να ζητούνται διαφορετικά τμήματα σε διαφορετικές γεωγραφικές τοποθεσίες, όπου αυτό είναι δυνατό].

Απαντήσεις: Δόθηκαν 3 απαντήσεις, εκ των οποίων 1 από δημόσιο φορέα (αναθέτουσα αρχή), 1 από ένωση οικονομικών φορέων και 1 από σχολιαστή στο www.opengov.gr. Θετικά, ότι δηλαδή πρέπει να καθοριστούν περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τον τρόπο υποχρεωτικής υποδιαίρεσης σε τμήματα, απάντησαν 2/3 (1 δημόσιος φορέας και 1 σχολιαστής στο www.opengov.gr. Ο 1/3 (η ένωση οικονομικών φορέων) απάντησε ότι στα δημόσια έργα το ίδιο το τεχνικό αντικείμενο υπαγορεύει τον αριθμό των τμημάτων στην υποδιαίρεση της σύμβασης.

vii) Υπό ποιες τυχόν επιπρόσθετες προϋποθέσεις κρίνετε ότι πρέπει να καθίσταται υποχρεωτική η υποδιαίρεση των συμβάσεων σε τμήματα;

Απαντήσεις: Δόθηκαν 2 απαντήσεις, εκ των οποίων 1 από δημόσιο φορέα (αναθέτουσα αρχή) και 1 από ένωση οικονομικών φορέων. Ως προς τις επιπρόσθετες προϋποθέσεις υπό τις οποίες πρέπει να καθίσταται υποχρεωτική η υποδιαίρεση συμβάσεων σε τμήματα, η μεν πρώτη απάντηση (από την ένωση οικονομικών φορέων) προτείνει να γίνεται υπό το πρίσμα γεωγραφικής διασποράς και κατανομής των έργων σε συνδυασμό με τους προϋπολογισμούς τους (μικροί προϋπολογισμοί) ώστε να καθίσταται όσο το δυνατό μεγαλύτερη η συμμετοχή στην εκτέλεση δημοσίων έργων περισσότερων εταιριών ΜΕΕΠ, η δε δεύτερη απάντηση (από δημόσιο φορέα) προτείνει να υπάρχουν σαφή χαρακτηριστικά που να διαφοροποιούν κάθε παρτίδα και να μην χρησιμοποιείται καταχρηστικά και με τρόπο που να στρεβλώνει τον ανταγωνισμό.

12: Σε περίπτωση που είναι δυνατή η ανάθεση περισσότερων του ενός τμημάτων στον ίδιο προσφέροντα: (α) να ενεργοποιηθεί η δυνατότητα που προβλέπεται από τις Οδηγίες, ώστε οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς να μπορούν να αναθέτουν συμβάσεις συνδυάζοντας πολλά ή όλα τα τμήματα, εφόσον έχουν αναφέρει στην προκήρυξη της σύμβασης ή στην πρόσκληση για επιβεβαίωση ενδιαφέροντος ότι διατηρούν το δικαίωμα να το πράξουν και αναφέρουν τον τρόπο συνδυασμού των τμημάτων ή ομάδων τμημάτων ή (β) να μην ενεργοποιηθεί η σχετική δυνατότητα και κατά συνέπεια, οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς να μην μπορούν να αναθέτουν συμβάσεις συνδυάζοντας πολλά ή όλα τα τμήματα;

Παρακαλείσθε να παραθέσετε σχετική τεκμηρίωση ως προς τη σκοπιμότητα, τη χρησιμότητα και την αποτελεσματικότητα της επιλογής σας για τις αναθέτουσες αρχές/τους αναθέτοντες φορείς κατά τη διαδικασία ανάθεσης των συμβάσεων τους, καθώς και να καταγράψετε τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της επιλογής σας. [Για παράδειγμα, σε περίπτωση που στην 12 επιλέξετε το (α), η εν λόγω ρύθμιση θα μπορούσε να συνεπάγεται μεγαλύτερη ευελιξία στους προσφέροντες να δίνουν λύσεις, προκειμένου να επιτευχθεί η καλύτερη δυνατή σχέση τιμής-απόδοσης (“value for money”), αλλά ταυτόχρονα θα μπορούσε να σημαίνει αύξηση της πολυπλοκότητας της διαδικασίας αξιολόγησης, αύξηση του διοικητικού φόρτου, υπονόμηση του στόχου της διευκόλυνσης πρόσβασης των ΜΜΕ στις δημόσιες συμβάσεις και της αξιοποίησης εξειδικευμένων παρόχων, κλπ].

Απαντήσεις: Δόθηκαν 8 απαντήσεις (1 απάντηση δόθηκε μετά το πέρας της προθεσμίας διαβούλευσης), εκ των οποίων 4 δημόσιοι φορείς (αναθέτουσες αρχές), 1 ένωση οικονομικών φορέων, 1 σχολιαστής στο www.opengov.gr και 2 Αναθέτοντες Φορείς. Από τους 8 φορείς που απάντησαν, την Επιλογή α' προέκριναν 6/8, ήτοι 2 αναθέτοντες φορείς, 3 δημόσιοι φορείς και 1 ένωση οικονομικών φορέων (η τελευταία ρητώς αναφέρεται στα δημόσια έργα, σημειώνοντας ότι μπορεί να είναι διαφορετική η προσέγγιση στις προμήθειες/υπηρεσίες). Την Επιλογή β' προέκριναν 2/8, ήτοι 1 δημόσιος φορέας και 1 σχολιαστής στο www.opengov.gr.

13: Εξαιρουμένων των συμβάσεων οι οποίες έχουν τυχόν υποδιαιεθεί υποχρεωτικά σε τμήματα (πρβ. ερώτηση 10), θεωρείτε ότι στην πράξη/στις πράξεις ενσωμάτωσης των Οδηγιών πρέπει να γίνει ειδικότερη αναφορά ή/και να προβλεφθεί ειδικός/αναλυτικός τρόπος αιτιολόγησης της απόφασης των αναθετουσών αρχών να μην υποδιαιρούν τις συμβάσεις σε τμήματα; Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, προτείνετε ενδεικτικούς τρόπους αιτιολόγησης ή/και προτείνετε τα στοιχεία που κατά την άποψή σας πρέπει να περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον η αιτιολόγηση της εν λόγω απόφασης).

Απαντήσεις: Δόθηκαν 9 απαντήσεις (1 απάντηση δόθηκε μετά το πέρας της προθεσμίας διαβούλευσης), εκ των οποίων 4 δημόσιοι φορείς (αναθέτουσες αρχές), 1 ένωση οικονομικών φορέων, 1 ιδιώτης (εταιρία), 1 σχολιαστής στο www.opengov.gr και 2 Αναθέτοντες Φορείς. Από τους 9 φορείς που απάντησαν, το "Ναι" προέκριναν 5/9, ήτοι 2 δημόσιοι φορείς, 1 ένωση οικονομικών φορέων, 1 ιδιώτης (εταιρία) και 1 σχολιαστής στο www.opengov.gr. Το "Όχι" απάντησαν 4/9, ήτοι 2 αναθέτοντες φορείς και 2 δημόσιοι φορείς.

14: Εξαιρουμένων των συμβάσεων οι οποίες έχουν τυχόν υποδιαιεθεί υποχρεωτικά σε τμήματα (πρβ. 10): (α) να καθοριστούν, κατά την ενσωμάτωση των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ, ειδικότερες προϋποθέσεις υποδιαίρεσης, ήτοι να τεθούν λεπτομέρειες για τον τρόπο υποδιαίρεσης των συμβάσεων σε τμήματα από τις αναθέτουσες αρχές/τους αναθέτοντες φορείς ή (β) τούτο να επαφίεται κατ' απόλυτο τρόπο στη διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής/του αναθέτοντος φορέα;

Απαντήσεις: Δόθηκαν 9 απαντήσεις (1 απάντηση δόθηκε μετά το πέρας της προθεσμίας διαβούλευσης), εκ των οποίων 4 δημόσιοι φορείς (αναθέτουσες αρχές), 1 ένωση οικονομικών φορέων, 2 σχολιαστές στο www.opengov.gr και 2 Αναθέτοντες Φορείς. Από τους 9 φορείς που απάντησαν, την Επιλογή β' προέκριναν 8/9, ήτοι 2 αναθέτοντες φορείς, 3 δημόσιοι φορείς, 1 ένωση οικονομικών φορέων και 2 σχολιαστές στο www.opengov.gr. Την Επιλογή α' προέκρινε 1 δημόσιος φορέας.

15: Σε περίπτωση που στο (14) επιλεγεί το (α), προτείνετε: (i) τις ειδικότερες προϋποθέσεις υποδιαίρεσης των συμβάσεων σε τμήματα (πχ. ανά είδος ή/και αξία σύμβασης, γεωγραφική περιοχή, κλπ) (ii) εάν οι εν λόγω προϋποθέσεις θα πρέπει να καθοριστούν στην πράξη/στις πράξεις ενσωμάτωσης των Οδηγιών ή σε δευτερογενές δίκαιο (πδ, κυα, υα).

Απαντήσεις: Δόθηκαν 3 απαντήσεις, εκ των οποίων 1 από δημόσιο φορέα (αναθέτουσα αρχή), 1 από ένωση οικονομικών φορέων και 1 από σχολιαστή στο www.opengov.gr.

Ως προς τις ειδικότερες προϋποθέσεις υποδιαίρεσης των συμβάσεων σε τμήματα και το εάν πρέπει να καθοριστούν στην πράξη ενσωμάτωσης ή σε δευτερογενές δίκαιο, η ένωση οικονομικών φορέων απάντησε ότι οι ειδικότερες προϋποθέσεις υποδιαίρεσης των συμβάσεων σε τμήματα θα πρέπει να γίνουν υπό το πρίσμα γεωγραφικής διασποράς και κατανομής των έργων σε συνδυασμό με τους προϋπολογισμούς τους (μικροί προϋπολογισμοί) ώστε να καθίσταται όσο το δυνατό μεγαλύτερη η συμμετοχή στην εκτέλεση δημοσίων έργων περισσότερων εταιριών ΜΕΕΠ. Ο δημόσιος φορέας ανέφερε παραδείγματα για τις ειδικότερες προϋποθέσεις υποδιαίρεσης των συμβάσεων σε τμήματα: πχ. ανά είδος ή/και αξία, γεωγραφική περιοχή, κλπ, και ανέφερε ότι οι εν λόγω προϋποθέσεις θα πρέπει να καθοριστούν στην

πράξη/στις πράξεις ενσωμάτωσης των Οδηγιών και όχι σε δευτερογενές δίκαιο (πδ, κυα, υα). Ο σχολιαστής στο www.opengon.gr αναφέρθηκε στο ότι οι εν λόγω προϋποθέσεις θα πρέπει να καθοριστούν ειδικότερα, χωρίς ωστόσο να διακρίνει εάν αυτό θα πρέπει να λάβει χώρα στην πράξη/στις πράξεις ενσωμάτωσης των Οδηγιών ή σε δευτερογενές δίκαιο.

7. Κριτήρια ανάθεσης - κοστολόγηση κύκλου ζωής

ΘΕΜΑ 1: Περιορισμοί στη χρήση της τιμής/κόστους ως μοναδικό κριτήριο ανάθεσης

(Άρ 67 παρ 2 τέταρτο εδάφιο οδ 2014/24/ΕΕ και άρθρου 82 παρ 2 τέταρτο εδάφιο οδ 2014/25/ΕΕ)

Επιλογή 1η Κατά την άποψή σας θεωρείτε σκόπιμο,

α) ενσωμάτωση της δυνατότητας αποκλεισμού ή περιορισμού της τιμής ή του κόστους, ως μοναδικού κριτηρίου ανάθεσης για ορισμένα είδη συμβάσεων ή κατηγορίες αναθετουσών αρχών/αναθέτοντων φορέων ή

β) να παραμείνει στην ευχέρεια των αναθετουσών αρχών/αναθέτοντων φορέων η ελεύθερη επιλογή του κριτηρίου ανάθεσης;

Απάντηση : Από τους 9 φορείς που απάντησαν, μια ένωση οικονομικών φορέων προέκρινε την επιλογή α και οι λοιποί (1 σχολιαστής στο www.opengov.gr, 2 ενώσεις οικονομικών φορέων, 3 αναθέτοντες φορείς, 2 αναθέτουσες αρχές) την επιλογή β.

2) Στην περίπτωση που στην προηγούμενη Επιλογή απαντήσετε το 1-α, κατά την άποψή σας θεωρείτε σκόπιμο κατά την ενσωμάτωση

α) να απαγορευθεί η πρόβλεψη της τιμής ή του κόστους ως μοναδικού κριτηρίου ανάθεσης ή

β) να απαγορευθεί η πρόβλεψη της τιμής ή του κόστους ως μοναδικού κριτηρίου ανάθεσης

(i) για συγκεκριμένες κατηγορίες αναθετουσών αρχών / αναθέτοντων φορέων ή

(ii) για ορισμένα είδη συμβάσεων ή

(iii) για ορισμένα είδη συμβάσεων και συγκεκριμένες κατηγορίες αναθετουσών αρχών/αναθέτοντων φορέων; ή

γ) να περιοριστεί η δυνατότητα χρήσης της τιμής ή του κόστους ως μοναδικό κριτήριο ανάθεσης

i) για συγκεκριμένες κατηγορίες αναθετουσών αρχών/αναθέτοντων φορέων ή

ii) για ορισμένα είδη συμβάσεων ή

iii) για ορισμένα είδη συμβάσεων και συγκεκριμένες κατηγορίες αναθετουσών αρχών/αναθέτοντων φορέων

Στην περίπτωση που επιλέξετε το β ή το γ να προσδιορίσετε, τις συγκεκριμένες κατηγορίες αναθετουσών αρχών/ αναθέτοντων φορέων, τα συγκεκριμένα είδη δημοσίων συμβάσεων ή τον συνδυασμό αυτών που προτείνετε.

Απαντήσεις : Ένας σχολιαστής στο www.opengov.gr επέλεξε από την επιλογή 2 το (β) και συγκεκριμένα την περίπτωση (ii) αναφέροντας ως παράδειγμα τις συμβάσεις για προμήθειες ιατροτεχνολογικών προϊόντων και 2 φορείς (1 ένωση οικονομικών φορέων, 1 αναθέτων φορέας) επέλεξαν την επιλογή (γ) και συγκεκριμένα το (ii), αναφέροντας ότι θα πρέπει να περιοριστεί η δυνατότητα χρήσης της τιμής ή του κόστους ως μοναδικό κριτήριο ανάθεσης στην παροχή διανοητικών / πνευματικών εργασιών. Ο ένας απάντησε ότι πρέπει να αποτελεί αποκλειστικό κριτήριο η τιμή για τα δημόσια έργα.

Θέμα 2 : Κοστολόγηση του κύκλου ζωής έργου, προμήθειας, υπηρεσίας

1 : Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων σας, παρακαλείσθε να :

α) μας γνωστοποιήσετε τις γενικές παρατηρήσεις σας επί των άρθρων των νέων οδηγιών που προωθούν την προσέγγιση της κοστολόγησης του κύκλου ζωής,

Απαντήσεις : Στην ως άνω ερώτηση δόθηκαν 8 απαντήσεις (3 ενώσεις οικονομικών φορέων , 2 δημόσιοι φορείς (Υπουργεία), 3 Αναθέτοντες Φορείς).

Στην πλειοψηφία τους οι φορείς κρίνουν θετικά το νέο εργαλείο των οδηγιών, καθώς θα υπάρχει η δυνατότητα ένταξης ποιοτικών κριτηρίων που μπορούν να ποσοτικοποιηθούν, αρκεί οι παράμετροι της

ποσοτικοποίησης να ορισθούν κατάλληλα. Επισημαίνεται ότι θα πρέπει να αναφέρεται στη διακήρυξη ρητώς και με σαφήνεια η μέθοδος που θα χρησιμοποιηθεί από την αναθέτουσα αρχή προκειμένου - βάσει των στοιχείων που ζητούνται από τους προσφέροντες - να κοστολογηθεί ο σχετικός κύκλος ζωής.

Ως προς τις συμβάσεις έργου, ένωση οικονομικών φορέων θέτει ως προϋπόθεση εφαρμογής της κοστολόγησης του κύκλου ζωής ως κριτήριο ανάθεσης από αναθέτουσα αρχή, να ληφθούν υπόψη τα ευρωπαϊκά πρότυπα, ενώ έτερη ένωση οικονομικών φορέων προτείνει σε πρώτη φάση να τεθούν παράμετροι κόστους κύκλου ζωής μόνο ως προς την περίοδο εγγύησης και συντήρησης του έργου.

Διατυπώθηκαν προβληματισμοί αναφορικά με

- τη δυσκολία διαμόρφωσης από τις αναθέτουσες αρχές αντικειμενικής μεθόδου κοστολόγησης και επαλήθευσης με βάση τα στοιχεία που θα υποβάλλουν οι υποψήφιοι

- την αυξημένη πιθανότητα κρίσης πολλών προσφορών ως απαράδεκτες

- τους εξωτερικούς περιβαλλοντικούς παράγοντες που συνδέονται με τον κύκλο ζωής των έργων καθώς κρίνεται ότι είναι εξαιρετικά δύσκολος ο προσδιορισμός της χρηματικής αξίας του εν λόγω κόστους

Τέλος, κρίνεται χρήσιμη η ανάπτυξη κοινών μεθόδων σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης για τον υπολογισμό του κόστους κύκλου ζωής για ειδικές κατηγορίες αγαθών ή υπηρεσιών ή έργων, με την επισήμανση ότι πρέπει να ληφθούν υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του προϊόντος, της υπηρεσίας ή του έργου, όπως αυτά εμφανίζονται σε κάθε κράτος - μέλος κατά τη διαμόρφωση της κοινής μεθόδου υπολογισμού του κόστους του κύκλου ζωής με νομοθετική πράξη της ένωσης.

β) μας γνωστοποιήσετε ποια θα ήταν, κατά τη γνώμη σας, τα πλέον ενδεδειγμένα εφαρμοστικά μέτρα (π.χ κανονιστική πράξη, μη δεσμευτικές κατευθυντήριες οδηγίες κλπ), που θα πρέπει να λάβει η χώρα μας, κατά τη μεταφορά των νέων οδηγιών στην εθνική έννομη τάξη, για την καλύτερη εφαρμογή των σχετικών άρθρων, σε συνάρτηση με τις επικρατούσες εθνικές πολιτικές και συνθήκες

(Άρθρο 2 παρ 1 περ (20), αρ 68 οδ 2014/24/ΕΕ και αρ 2 παρ 16, αρ 83 οδ 2014/25/ΕΕ)

Απαντήσεις : Ομοίως δόθηκαν 8 απαντήσεις (3 ενώσεις οικονομικών φορέων, 2 δημόσιοι φορείς (Υπουργεία), 3 Αναθέτοντες Φορείς). Συγκεκριμένα, 4 προτείνουν ως ενδεδειγμένα εφαρμοστικά μέτρα τις μη δεσμευτικές κατευθυντήριες οδηγίες (1 υπουργείο, 2 α.φ. , 1 παραγωγικός φορέας), 1 μέσω κανονιστικής πράξης απαρέγκλιτης και υποχρεωτικής γενικής εφαρμογής (ένωση οικονομικών φορέων), 1 υπουργείο προτείνει οι ενδεχόμενες ρυθμίσεις σχετικά με την κοστολόγηση του εσωτερικού κόστους του κύκλου ζωής των έργων να μπορούσαν να είναι δεσμευτικές ενώ οι αντίστοιχες για το εξωτερικό κόστος προαιρετικές.

2: Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων σας και εξ όσων είστε σε θέση να γνωρίζετε, έχει θεσπισθεί σχετικό εθνικό θεσμικό πλαίσιο που, είτε καθιστά υποχρεωτική, είτε καταλείπει στη διακριτική ευχέρεια των αναθετουσών αρχών / αναθετόντων φορέων, τη χρήση ποσοτικών ή αριθμητικών δεικτών ή άλλης μεθόδου για την κοστολόγηση του κύκλου ζωής και εάν ναι, πώς και σε ποιους τομείς, εφαρμόζονται μέχρι σήμερα οι σχετικές διατάξεις από τον φορέα σας? Αν όχι, κρίνεται σκόπιμο να θεσπισθεί; Ποιος είναι κατά τη γνώμη σας, ο αρμόδιος φορέας για την θέσπισή του;

Απαντήσεις : Στην συγκεκριμένη ερώτηση απάντησαν 7 φορείς (3 ενώσεις οικονομικών φορέων, 3 αναθέτοντες φορείς, 1 αναθέτουσα αρχή), κανένας εκ των οποίων δεν γνωρίζει το εθνικό θεσμικό πλαίσιο.

8. "1. Ηλεκτρονικές επικοινωνίες 2. Ηλεκτρονικοί κατάλογοι 3. Ηλεκτρονική διαβίβαση/αποστολή γνωστοποιήσεων 4. Ηλεκτρονική πρόσβαση σε έγγραφα του διαγωνισμού"

ΘΕΜΑ 1 – Κανόνες για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες και δυνατότητα αναβολής της εφαρμογής τους.

Εξ' όσων είστε σε θέση να γνωρίζετε, το σύστημα ηλεκτρονικής παραλαβής προσφορών και αιτήσεων συμμετοχής του ΕΣΗΔΗΣ διασφαλίζει με τεχνικά μέσα και κατάλληλες διαδικασίες ότι:

α) τα εργαλεία και οι συσκευές που χρησιμοποιούνται για τις επικοινωνίες με ηλεκτρονικά μέσα, καθώς και τα τεχνικά χαρακτηριστικά τους, δεν δημιουργούν διακρίσεις, είναι γενικώς προσιτά και συμβατά με τις γενικά χρησιμοποιούμενες ΤΠΕ, και δεν περιορίζουν την πρόσβαση των οικονομικών φορέων στη διαδικασία της προμήθειας;

β) σε κάθε επικοινωνία, ανταλλαγή και αποθήκευση πληροφοριών, οι αναθέτουσες αρχές μεριμνούν για τη διαφύλαξη της ακεραιότητας των δεδομένων και του απορρήτου των προσφορών και των αιτήσεων συμμετοχής; Εξετάζουν το περιεχόμενο των προσφορών και των αιτήσεων συμμετοχής μόνο μετά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής τους;

γ) είναι διαθέσιμες στους ενδιαφερομένους οι πληροφορίες σχετικά με τις προδιαγραφές για την ηλεκτρονική υποβολή προσφορών και αιτήσεων συμμετοχής, συμπεριλαμβανομένης της κρυπτογράφησης και της χρονοσήμανσης;

δ) μπορεί να καθοριστεί με ακρίβεια η ώρα και η ημερομηνία παραλαβής των προσφορών, των αιτήσεων συμμετοχής και των σχεδίων και μελετών;

ε) μπορεί να εξασφαλίζεται ευλόγως ότι κανείς δεν θα έχει πρόσβαση πριν από τις καθορισμένες ημερομηνίες στις πληροφορίες που διαβιβάζονται δυνάμει των ως άνω απαιτήσεων;

στ) μόνον τα εξουσιοδοτημένα πρόσωπα μπορούν να καθορίζουν ή να τροποποιούν τις ημερομηνίες αποσφράγισης των παραληφθεισών πληροφοριών;

ζ) η πρόσβαση στο σύνολο ή σε μέρος των υποβαλλόμενων πληροφοριών, κατά τα διάφορα στάδια της διαδικασίας προμήθειας ή του διαγωνισμού μελετών, είναι δυνατή μόνον για εξουσιοδοτημένα πρόσωπα;

η) η παροχή πρόσβασης στις διαβιβαζόμενες πληροφορίες είναι δυνατή μόνον από εξουσιοδοτημένα πρόσωπα και μόνον μετά την προκαθορισμένη ημερομηνία;

θ) στις πληροφορίες που παρελήφθησαν και αποσφραγίσθηκαν κατ' εφαρμογή των προαναφερόμενων απαιτήσεων έχουν πρόσβαση μόνον δεόντως εξουσιοδοτημένα πρόσωπα;

ι) σε περίπτωση παραβίασης ή απόπειρας παραβίασης των απαγορεύσεων ή των όρων πρόσβασης που αναφέρονται στα στοιχεία ε), στ), ζ), η) και θ), μπορεί να εξασφαλίζεται ευλόγως ότι οι παραβιάσεις ή οι απόπειρες παραβίασης είναι σαφώς ανιχνεύσιμες;

ια) υποστηρίζει τη δημιουργία δυναμικών συστημάτων αγορών, τη χρήση ηλεκτρονικών καταλόγων, τη διενέργεια ηλεκτρονικών πλειστηριασμών και τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης;

ιβ) Το πλαίσιο λειτουργίας του ΕΣΗΔΗΣ είναι σε συμφωνία με τον ν. 3979/2011 και την ΥΑΠ/Φ.40.4/1/989/2012 "Πλαίσιο Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης";

Σε περίπτωση διαπίστωσης προβλημάτων ή ελλείψεων είτε στο νομικό πλαίσιο είτε στη λειτουργία του συστήματος (ΕΣΗΔΗΣ) σχετικά με τα εν λόγω ερωτήματα, διατυπώστε [με χρήση ελεύθερου κειμένου] προτάσεις για τη βελτίωση ή τον εξορθολογισμό του συστήματος. Σε περίπτωση που είστε σε θέση να γνωρίζετε την πορεία της ανάπτυξης του ΕΣΗΔΗΣ, αναφέρατε και σχετικό χρονοδιάγραμμα.

Απαντήσεις : Στην ανωτέρω ερώτηση ελήφθη μια απάντηση από δημόσιο φορέα. Συγκεκριμένα, η απάντηση στα γ-θ είναι καταφατική. Στο (α) είναι καταφατική με την παρατήρηση ότι παρόλο που τα εργαλεία και οι συσκευές που χρησιμοποιούνται για τις επικοινωνίες με ηλεκτρονικά μέσα, καθώς και τα τεχνικά χαρακτηριστικά τους, δεν δημιουργούν διακρίσεις, ωστόσο, δεν είναι ιδιαίτερως προσιτά σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις με αποτέλεσμα να εκτιμάται ότι θα μειωθεί ως ένα βαθμό η συμμετοχή τους σε δημόσιους διαγωνισμούς λόγω της τεχνολογίας που απαιτείται πλέον για την υποβολή των προσφορών. Στο (β) η απάντηση είναι, επίσης, καταφατική με την παρατήρηση ότι όπως με όλα τα συστήματα πληροφορικής έτσι και με το ΕΣΗΔΗΣ είναι πιθανή η κακόβουλη πρόσβαση από τρίτους (hacking). Αναφορικά με το (ια) ο δημόσιος φορέας υποστηρίζει τη διενέργεια ηλεκτρονικών πλειστηριασμών ενώ

δεν υποστηρίζει τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης. Κρίνει ότι θα πρέπει σε πρώτη φάση να καθοριστεί νομοθετικά αναλυτικά η διαδικασία διαπραγμάτευσης και στη συνέχεια να δίνεται η δυνατότητα υλοποίησης διαδικασιών διαπραγμάτευσης αποκλειστικά μέσω ΕΣΗΔΗΣ.

Επιλογή 1: Κρίνετε σκόπιμη την αναβολή της υποχρεωτικής εφαρμογής της επικοινωνίας με ηλεκτρονικά μέσα και σε ποιές περιπτώσεις; Παρακαλείσθε να τεκμηριώστε εν συντομία τους λόγους της απάντησής σας. Σε περίπτωση που εκτιμάτε ότι μπορεί να αναβληθεί η υποχρεωτική εφαρμογή της επικοινωνίας με ηλεκτρονικά μέσα, να προτείνετε και τα εναλλακτικά μέσα επικοινωνίας.

Απαντήσεις : Τρεις φορείς απάντησαν συνολικά, δύο δημόσιοι και ένας αναθέτων φορέας, εκ των οποίων οι δύο έδωσαν καταφατική απάντηση, ενώ ο ένας αρνητική.

ΘΕΜΑ 2 – Πρόβλεψη εξαιρέσεων από την υποχρεωτική χρήση ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας κατά τη διαδικασία της υποβολής προσφορών.

Δεδομένου ότι οι οδηγίες προβλέπουν τη δυνατότητα των αναθετουσών αρχών να αποκλίνουν από την υποχρεωτική χρήση ηλεκτρονικών μέσων για περισσότερους λόγους από όσους προβλέπονται στο ισχύον πλαίσιο λειτουργίας του ΕΣΗΔΗΣ, παρακαλείσθε να αναφέρετε τυχόν παρατηρήσεις ή σχόλιά σας.

Απαντήσεις : Δυο δημόσιοι φορείς απάντησαν στην ερώτηση ότι θα πρέπει να εξαιρεθούν από την υποχρεωτική ηλεκτρονική κατάθεση τύποι αρχείων που δεν υποστηρίζονται από το σύστημα του ΕΣΗΔΗΣ (πιθανόν σχέδια μηχανικών). Παράλληλα, θα πρέπει να υπάρξει διασύνδεση των αρχείων των δικαστικών και διοικητικών αρχών ώστε πιστοποιητικά που απαιτούνται να υποβάλλονται από τους συμμετέχοντες να αναζητούνται απευθείας ηλεκτρονικά μέσω του ΕΣΗΔΗΣ.

ΘΕΜΑ 3 - Χρήση προφορικής επικοινωνίας για μη βασικά στοιχεία της διαδικασίας της προμήθειας.

Κρίνετε σκόπιμη τη θέσπιση ειδικών διατάξεων λεπτομερειών σχετικά με τις δυνατότητες χρήσης της προφορικής επικοινωνίας καθώς και τους τρόπους επαρκούς τεκμηρίωσης του περιεχομένου της, προκειμένου να μην εξελιχθεί σε πυλώνα διαφθοράς στις δημόσιες συμβάσεις;

Απαντήσεις : Πέντε φορείς, εκ των οποίων τρεις δημόσιοι φορείς, ένας αναθέτων φορέας και ένας σχολιαστής στο www.opengov.gr, απάντησαν στην ερώτηση του εν λόγω θέματος. Όλοι οι φορείς, εκτός του σχολίου στο [opengov](http://www.opengov.gr) έδωσαν αρνητική απάντηση.

ΘΕΜΑ 4 – Απαίτηση χρήσης συγκεκριμένων ηλεκτρονικών μέσων.

Κρίνετε σκόπιμο να απαιτηθεί η χρήση συγκεκριμένων ηλεκτρονικών μέσων, όπως ηλεκτρονικών εργαλείων μοντελοποίησης κτηριοδομικών πληροφοριών ή παρόμοιων μέσων; Σε περίπτωση που απαντήσετε καταφατικά στην προηγούμενη ερώτηση, ποια είναι τα ηλεκτρονικά μέσα που κατά την άποψή σας θα πρέπει να προβλεφθούν στην εθνική νομοθεσία ως υποχρεωτικά και ποιά τα εναλλακτικά μέσα πρόσβασης, τα οποία σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να πληρούν τις προϋποθέσεις των οδηγιών;

Απαντήσεις : Στην εν λόγω ερώτηση ελήφθησαν απαντήσεις από δύο φορείς, εκ των οποίων ένας αναθέτων φορέας, ο οποίος έδωσε θετική απάντηση, και ένας δημόσιος φορέας, ο οποίος έδωσε αρνητική απάντηση.

ΘΕΜΑ 5 – Προσδιορισμός επιπέδου ασφαλείας που απαιτείται για τα ηλεκτρονικά μέσα επικοινωνίας.

α) Κατά την άποψή σας το επίπεδο ασφαλείας του ΕΣΗΔΗΣ είναι ανάλογο προς τους κινδύνους; Παρακαλούμε να αιτιολογήσετε την άποψή σας.

Απαντήσεις : Συνολικά τέσσερις φορείς απάντησαν στο σκέλος (α) του ερωτήματος, εκ των οποίων τρεις δημόσιοι φορείς και ένας αναθέτων φορέας. Θετική απάντηση έδωσαν οι δημόσιοι φορείς και αρνητική ο

αναθέτων φορέας.

β) Κατά την άποψή σας, διαπιστώνονται ή ενδέχεται να διαπιστωθούν προβλήματα λόγω της ακολουθούμενης, βάσει του ισχύοντος πλαισίου λειτουργίας του ΕΣΗΔΗΣ, πολιτικής ασφαλείας; Ενδέχεται τα προβλήματα αυτά να θέτουν εν κινδύνω τις απαιτήσεις των οδηγίων και ιδίως την κρυπτογράφηση, τη χρονοσήμανση, το απόρρητο των προσφορών εφόσον θεμελιώνονται ειδικά δικαιώματα, την ακεραιότητα των δεδομένων, ή τη δυνατότητα ανίχνευσης των παραβιάσεων; Προτείνετε τρόπους βελτίωσης / εξορθολογισμού της πολιτικής ασφαλείας.

Απαντήσεις : Ένας αναθέτων φορέας απάντησε ότι είναι πιθανή η εμφάνιση προβλημάτων ασφαλείας και τα συστήματα του ΕΣΗΔΗΣ θα πρέπει να ακολουθούν τουλάχιστον τις προδιαγραφές ασφαλείας των αποφάσεων 165/2011 και 205/2013 της ΑΔΑΕ και να αναπροσαρμόζονται ανά πενταετία το αργότερο.

γ) Κρίνετε σκόπιμο να προσδιορίζεται η πολιτική ασφαλείας σε επίπεδο αναθέτουσας αρχής για όλα ή ορισμένα στάδια της διαδικασίας; Προσδιορίστε συγκεκριμένα.

Απαντήσεις : Στο σκέλος (γ) της ερώτησης έδωσαν απάντηση ένας δημόσιος και ένας αναθέτων φορέας. Ο αναθέτων φορέας, σε αντίθεση με τον δημόσιο, έκρινε ότι κρίνεται σκόπιμο να προσδιορίζεται η πολιτική ασφαλείας σε επίπεδο αναθέτουσας αρχής για όλα ή ορισμένα στάδια της διαδικασίας.

ΘΕΜΑ 6 – Απαίτηση προηγμένων ηλεκτρονικών υπογραφών.

α) Κρίνετε σκόπιμο να οριστεί σε εθνικό επίπεδο περαιτέρω περιπτώσιολογία χρήσης προηγμένων ηλεκτρονικών υπογραφών με βάση διάφορα κριτήρια (π.χ. ποσό, είδος διαδικασίας, αναλογικότητα κινδύνων κλπ);

Απαντήσεις : Τρεις φορείς συνολικά απάντησαν στο σκέλος (α) της ερώτησης, εκ των οποίων δυο δημόσιοι, και οι οποίοι έδωσαν καταφατική απάντηση και ένας αναθέτων φορέας, ο οποίος απάντησε αρνητικά. Ο ένας δημόσιος φορέας, συγκεκριμένα, κρίνει σκόπιμο να οριστεί σε εθνικό επίπεδο περαιτέρω περιπτώσιολογία χρήσης προηγμένων ηλεκτρονικών υπογραφών με βάση το ποσό και το είδος της διαδικασίας προκειμένου να δίνεται η δυνατότητα συμμετοχής σε ΜΜΕ στους διαγωνισμούς χαμηλού προϋπολογισμού.

β) Κρίνετε σκόπιμο, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων σας, η περιπτώσιολογία που αναφέρεται στο προηγούμενο υποερώτημα να ορίζεται σε επίπεδο αναθέτουσας αρχής;

Απαντήσεις : Στο σκέλος (β) της ερώτησης απάντησε ένας δημόσιος και ένας αναθέτων φορέας, αμφότεροι δίνοντας αρνητική απάντηση.

γ) Εξ' όσων είστε σε θέση να γνωρίζετε, η Ελλάδα έχει υποβάλει τον κατάλογο εμπίστευσης σύμφωνα με την απόφαση ΕΕ 2009/767 (αμοιβαία αναγνώριση);

Απαντήσεις : Δεν δόθηκαν απαντήσεις στο σκέλος (γ) της ερώτησης.

ΘΕΜΑ 7 – Μέτρα για τη δυνατότητα επεξεργασίας μορφοτύπων ηλεκτρονικών υπογραφών.

α) Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων σας και εξ' όσων είστε σε θέση να γνωρίζετε, παρακαλούμε να αναφέρετε τους αρμόδιους φορείς και τις προβλεπόμενες διαδικασίες για την επεξεργασία ή/και επικύρωση μορφοτύπων ηλεκτρονικών υπογραφών.

Απαντήσεις : Ένας δημόσιος και ένας αναθέτων φορέας απάντησαν στο σκέλος (α) της ερώτησης. Ο αναθέτων φορέας απάντησε ότι θα πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο τυποποιημένοι διεθνώς μορφότυποι προηγμένων ηλεκτρονικών υπογραφών όπως τα ψηφιακά πιστοποιητικά που ακολουθούν το πρότυπο

Χ.509. Για την έκδοση ψηφιακών πιστοποιητικών Χ.509 υπάρχουν και λειτουργούν στην Ελλάδα αρκετές εταιρείες πιστοποιημένες ως έμπιστες οντότητες με δικαίων έκδοσης ή μεταπώλησης ψηφιακών πιστοποιητικών Χ.509. Η επικύρωση ψηφιακών πιστοποιητικών Χ.509 είναι δυνατή από όλα τα σύγχρονα λειτουργικά συστήματα ηλεκτρονικών υπολογιστών εφόσον αυτά είναι γνήσια και ενημερώνονται μέσω του Διαδικτύου άμεσα ή έμμεσα από τον κατασκευαστή. Ο δημόσιος φορέας κρίνει ότι αρμόδιος φορέας για τις ηλεκτρονικές υπογραφές είναι η Εθνική Πύλη Δημόσιας Διοίκησης (ΕΡΜΗΣ).

β) Παρακαλούμε να αναφέρετε τα κατά την άποψή σας αναγκαία μέτρα, προκειμένου να μπορούν οι αναθέτουσες αρχές να επεξεργαστούν του μορφότυπους προηγμένων ηλεκτρονικών υπογραφών.

Απαντήσεις : Στο σκέλος (β) της ερώτησης απάντησε ένας αναθέτων φορέας ότι οι αναθέτουσες αρχές χρειάζονται συστήματα διαχείρισης καταλόγων ηλεκτρονικών υπογραφών (key management servers) αφενός για την διαχείριση των ψηφιακών υπογραφών των στελεχών τους όπως η ασφαλής αποθήκευση (backup) και επαναφορά (restore) αφετέρου δε για την αποθήκευση των δημόσιων κλειδιών των αναδόχων (public keys) εγγεγραμμένων χρηστών. Τα συστήματα διαχείρισης καταλόγων ηλεκτρονικών υπογραφών (key management servers) φροντίζουν και για την επικύρωση όλων των προηγμένων ηλεκτρονικών υπογραφών (πιστοποιητικά Χ.509).

ΘΕΜΑ 8 – Γνωστοποίηση παρόχου υπηρεσιών επικύρωσης.

Παρακαλείσθε να προτείνετε τον, κατά την άποψή σας, κατάλληλο/ αρμόδιο φορέα για την τήρηση της υποχρέωσης κοινοποίησης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή πληροφοριών σχετικά με τον πάροχο των υπηρεσιών επικύρωσης.

Κρίνετε σκόπιμη την υποχρεωτική χρήση ηλεκτρονικών καταλόγων για ορισμένα είδη δημοσίων συμβάσεων; Σε καταφατική περίπτωση, παρακαλείσθε να προσδιορίσετε τα είδη των δημοσίων συμβάσεων για τα οποία θα ήταν θεμιτή η ενεργοποίηση της εν λόγω δυνατότητας.

Απαντήσεις : Τρεις φορείς απάντησαν στο εν λόγω ερώτημα, εκ των οποίων δυο δημόσιοι και ένας αναθέτων φορέας. Οι απαντήσεις που δόθηκαν ήταν οι εξής : 1) η Δ/νση Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού και Υπηρεσιών του Υπουργείου Εργασίας (δημόσιος φορέας), 2) ανεξάρτητη εταιρεία με τις κατάλληλες πιστοποιήσεις (αναθέτων φορέας), 3) Γενική Γραμματεία Εμπορίου (δημόσιος φορέας)

ΘΕΜΑ 9: Υποχρεωτική χρήση ηλεκτρονικών καταλόγων.

Κρίνετε σκόπιμη την υποχρεωτική χρήση ηλεκτρονικών καταλόγων για ορισμένα είδη δημοσίων συμβάσεων; Σε καταφατική περίπτωση, παρακαλείσθε να προσδιορίσετε τα είδη των δημοσίων συμβάσεων για τα οποία θα ήταν θεμιτή η ενεργοποίηση της εν λόγω δυνατότητας.

Απαντήσεις : Δύο δημόσιοι φορείς και ένας αναθέτων φορέας απέστειλαν απάντηση επί του εν λόγω ερωτήματος. Ο ένας δημόσιος φορέας απάντησε καταφατικά, προσδιορίζοντας ότι για συμβάσεις φύλαξης, έργων πληροφορικής, καθαριότητας θα ήταν θεμιτή η ενεργοποίηση της δυνατότητας αυτής. Ο αναθέτων φορέας και ο δεύτερος δημόσιος φορέας έκριναν ότι πρέπει να εναπόκεινται στην ευχέρεια των φορέων η κατά περίπτωση χρήση των καταλόγων. Τέτοιες περιπτώσεις αποτελούν τα corporate agreements (π.χ. μηχανογραφικός εξοπλισμός).

ΘΕΜΑ 10 – E-sender – ΚΗΜΔΗΣ.

Εξ' όσων είστε σε θέση να γνωρίζετε στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων σας, παρακαλείσθε να καταγράψετε τις ενέργειες που έχουν πραγματοποιηθεί στην κατεύθυνση αυτή, ενόψει και των νέων τυποποιημένων εντύπων που θα εκδοθούν από την Ε.Ε.

Απαντήσεις : Ελήφθη απάντηση από έναν δημόσιο φορέα, ο οποίος ενημέρωσε ότι δεν έχει πραγματοποιηθεί καμία ενέργεια για το εν λόγω θέμα.

9. Διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων - Δυναμικό Σύστημα Αγορών - ηλεκτρονικοί πλειστηριασμοί - ηλεκτρονικοί κατάλογοι - συμφωνίες πλαίσιο

ΘΕΜΑ 1 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΣΥΝΑΨΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (αρ 25-32 οδ 2014/24/ΕΕ και 43 -50 οδ 2014/25/ΕΕ

1: Σε ό,τι αφορά τις νέες διαδικασίες που προβλέπονται στις νέες Οδηγίες(πχ. σύμπραξη καινοτομίας, ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση) ή/και τις επιπρόσθετες προϋποθέσεις για προσφυγή σε ήδη προβλεπόμενες διαδικασίες (πχ. Ανταγωνιστικός διάλογος), παρακαλείσθε να:

α) αναφέρετε συνοπτικά επιπλέον προς ρύθμιση θέματα/ θέματα για βελτιωμένη ρύθμιση για την εφαρμογή τους από τις αναθέτουσες αρχές/τους αναθέτοντες φορείς και β) διευκρινίσετε αν κρίνετε σκόπιμο οι ανωτέρω αναφερόμενες νέες διαδικασίες να προβλεφθούν και για τις αναθέσεις συμβάσεων κάτω από τα κατώφλια των Οδηγιών.

Απαντήσεις: Δόθηκαν 11 απαντήσεις, εκ των οποίων 2 δημόσιοι φορείς (αναθέτουσες αρχές), 2 ενώσεις οικονομικών φορέων, 1 ιδιώτης (εταιρία), 2 σχολιαστές στο www.opengov.gr και 4 Αναθέτοντες Φορείς.

Ως προς την Ερώτηση 1 β, ήτοι να προβλεφθούν οι νέες διαδικασίες και για αναθέσεις συμβάσεων κάτω από τα κατώφλια των Οδηγιών, "Ναι" απάντησαν 4 εκ των 7 που έδωσαν απαντήσεις στο 1β (πρόκειται για 1 ένωση οικονομικών φορέων, 1 σχολιαστή στο www.opengov.gr, 1 αναθέτοντα φορέα και 1 δημόσιο φορέα). "Όχι" απάντησαν 3 εκ των 7 που έδωσαν απαντήσεις στο 1β (πρόκειται για 2 αναθέτοντες φορείς και 1 ένωση οικονομικών φορέων).

Επίσης, προτείνονται ποικίλα επιπλέον προς ρύθμιση θέματα ή/και για βελτιωμένη ρύθμιση, για την εφαρμογή τους από τις αναθέτουσες αρχές/τους αναθέτοντες φορείς. Εντοπίζονται στην προετοιμασία αναλυτικού οδηγού με παραδείγματα/δεσμευτικά για την Α.Α. υποδείγματα εγγράφων και best practices για τις νέες διαδικασίες, κλπ. Σημειωτέον ότι, ένωση οικονομικών φορέων, σε έγγραφο με γενικά σχόλια, προτείνει την πάγια εφαρμογή της κλειστής διαδικασίας για τις μελετητικές συμβουλευτικές υπηρεσίες με προεπιλογή έως οχτώ (8) επιχειρήσεων, μέσω κριτηρίων χρηματοοικονομικής επάρκειας, τεχνικών και επαγγελματικών κριτηρίων.

ΘΕΜΑ 2 ΚΛΕΙΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ/ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΜΕ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗ: ΧΡΗΣΗ ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗΣ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗΣ ΓΙΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

2: Κρίνετε σκόπιμο, στις περιπτώσεις κλειστής διαδικασίας ή ανταγωνιστικής διαδικασίας με διαπραγμάτευση:

(α) να ενεργοποιηθεί η δυνατότητα που προβλέπεται από την Οδηγία 2014/24/ΕΕ και να προβλεφθεί ότι οι μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές ή ειδικές κατηγορίες τους μπορούν, εφόσον το επιθυμούν, να προκηρύσσουν διαγωνισμό μέσω προκαταρκτικής προκήρυξης, σύμφωνα με το άρθρο 48 παράγραφος 2 ή (β) να μην ενεργοποιηθεί η σχετική δυνατότητα και κατά συνέπεια, όλες οι αναθέτουσες αρχές, συμπεριλαμβανομένων των μη κεντρικών, να οφείλουν να προκηρύσσουν τους διαγωνισμούς αποκλειστικά μέσω προκήρυξης σύμβασης, κατ' εφαρμογή του άρθρου 49 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ; Παρακαλείσθε να παραθέσετε σχετική τεκμηρίωση ως προς τη σκοπιμότητα, τη χρησιμότητα και την αποτελεσματικότητα της επιλογής σας για τις αναθέτουσες αρχές κατά τη διαδικασία ανάθεσης των συμβάσεων τους, καθώς και να καταγράψετε τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της επιλογής σας (άρθρο 26 παρ.5, 48 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ).

Απαντήσεις: Δόθηκαν 9 απαντήσεις, εκ των οποίων 2 δημόσιοι φορείς (αναθέτουσες αρχές), 2 ενώσεις οικονομικών φορέων, 1 σχολιαστής στο www.opengov.gr και 4 Αναθέτοντες Φορείς. Εκ των απαντήσεων που δόθηκαν, την Επιλογή α' προέκριναν 5/9, ήτοι 1 ένωση οικονομικών φορέων, 1 σχολιαστής στο www.opengov.gr, 1 δημόσιος φορέας και 2 αναθέτοντες φορείς. Την Επιλογή β' προέκριναν 2/9, ήτοι 1 δημόσιος φορέας και 1 ένωση οικονομικών φορέων. Επίσης, 2 αναθέτοντες φορείς απάντησαν ότι "το

θέμα δεν μας αφορά”, καθώς εμπίπτουν στην Οδηγία 2014/25/ΕΕ (όχι στην Οδηγία 2014/24/ΕΕ).

3: Σε περίπτωση που στο (2) επιλεγεί το (α), κρίνετε σκόπιμο η εν λόγω δυνατότητα προκήρυξης διαγωνισμού, μέσω προκαταρκτικής προκήρυξης, να ενεργοποιηθεί:

(α) για όλες τις μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές ή

(β) για ορισμένες μόνο κατηγορίες τους; Στην περίπτωση αυτή, παρακαλείσθε να αναφέρετε τις κατηγορίες των μη κεντρικών αναθετουσών αρχών που προτείνετε, καθώς και τους λόγους στους οποίους βασίζετε την απάντησή σας.

Απαντήσεις: Δόθηκαν 6 απαντήσεις, εκ των οποίων 1 δημόσιος φορέας (αναθέτουσα αρχή), 2 ενώσεις οικονομικών φορέων, 1 σχολιαστής στο www.opengov.gr και 2 Αναθέτοντες Φορείς. Όλοι οι φορείς (6/6) απάντησαν το α'. Σημειωτέον ότι, ο σχολιαστής στο www.opengov.gr έκανε παρατηρήσεις κυρίως σχετικά με το εάν η εν λόγω επιλογή πρέπει να ενεργοποιηθεί για όλες τις αναθέσεις συμβάσεων (βάσει προϋπολογισμού, αντικειμένου ή κριτηρίου ανάθεσης) ή για κάποιες εξ αυτών.

ΘΕΜΑ 3 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΜΕ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗ ΧΩΡΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ

4: Κρίνετε σκόπιμο:

(α) να ενεργοποιηθεί η δυνατότητα που προβλέπεται και από τις νέες οδηγίες, ώστε οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς να δύνανται να προσφεύγουν στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση στις ειδικές περιπτώσεις και περιστάσεις που αναφέρονται ρητά στο άρθρο 32 και στο άρθρο 50 των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ αντιστοίχως ή

(β) να μην ενεργοποιηθεί η σχετική δυνατότητα και οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς να μη δύνανται - σε καμία περίπτωση - να προσφεύγουν στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση;

Παρακαλείσθε να τεκμηριώσετε την απάντησή σας.

(άρθρο 26 παρ. 6 και άρθρο 32 παρ. 1 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, καθώς και άρθρο 44 παρ. 5 και άρθρο 50 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)

Απαντήσεις: Δόθηκαν 9 απαντήσεις, εκ των οποίων 2 δημόσιοι φορείς (αναθέτουσες αρχές), 2 ενώσεις οικονομικών φορέων, 1 σχολιαστής στο www.opengov.gr και 4 Αναθέτοντες Φορείς. Από τους 9 φορείς που απάντησαν, την Επιλογή α' προέκριναν 8/9, ήτοι όλοι προαναφερόμενοι φορείς πλην 1 ένωσης οικονομικών φορέων που προέκρινε την Επιλογή β'.

5: Σε περίπτωση που στο (4) επιλεγεί το (α):

(α) να ενεργοποιηθεί η δυνατότητα προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση σε όλες τις ειδικές περιπτώσεις και περιστάσεις που ρητά προβλέπονται στα άρθρα 32 και 50 των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ αντιστοίχως ή

(β) να ενεργοποιηθεί η σχετική δυνατότητα για ορισμένες μόνο από τις περιπτώσεις ή/και περιστάσεις που περιλαμβάνονται στα ως άνω άρθρα; Στην περίπτωση αυτή, ποιες περιπτώσεις κρίνετε ότι πρέπει να περιληφθούν στην πράξη ενσωμάτωσης των Οδηγιών, για τις οποίες και μόνο θα επιτρέπεται η διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, και για ποιους λόγους;

(άρθρο 26 παρ. 6 και άρθρο 44 παρ. 5 των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ αντιστοίχως).

Απαντήσεις: Δόθηκαν 8 απαντήσεις, εκ των οποίων 2 δημόσιοι φορείς (αναθέτουσες αρχές), 1 ένωση οικονομικών φορέων, 1 σχολιαστής στο www.opengov.gr και 4 Αναθέτοντες Φορείς. Από τους 8 φορείς που απάντησαν, την Επιλογή α' προέκριναν 7/8, ήτοι 2 δημόσιοι φορείς (αναθέτουσες αρχές), 1 ένωση οικονομικών φορέων και 4 Αναθέτοντες Φορείς. Την Επιλογή β' προέκρινε 1 σχολιαστής στο www.opengov.gr.

ΘΕΜΑ 4 ΚΛΕΙΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ: ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ ΚΑΤΟΠΙΝ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ

6: Στην κλειστή διαδικασία, κρίνετε σκόπιμο:

(α) να ενεργοποιηθεί η δυνατότητα που παρέχεται από την Οδηγία 2014/24/ΕΕ, ώστε όλες οι μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές ή ειδικές κατηγορίες αυτών να μπορούν να ορίζουν την προθεσμία παραλαβής των προσφορών με αμοιβαία συμφωνία μεταξύ της αναθέτουσας αρχής και των υποψηφίων που έχουν επιλεγεί ή

(β) να μην ενεργοποιηθεί η σχετική δυνατότητα και όλες οι αναθέτουσες αρχές, συμπεριλαμβανομένων των μη κεντρικών, να οφείλουν να τηρούν τους γενικούς κανόνες που ισχύουν στην κλειστή διαδικασία περί ελαχίστων προθεσμιών παραλαβής των προσφορών (πχ. 30 ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης υποβολής προσφορών);

Παρακαλείσθε να τεκμηριώσετε την απάντησή σας.

(άρθρο 28 παρ. 4 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)

Απαντήσεις: Δόθηκαν 7 απαντήσεις, εκ των οποίων 2 δημόσιοι φορείς (αναθέτουσες αρχές), 2 ενώσεις οικονομικών φορέων, 1 σχολιαστής στο www.opengov.gr και 2 Αναθέτοντες Φορείς. Από τους 7 φορείς που απάντησαν, την Επιλογή α' προέκριναν 6/7, ήτοι 2 δημόσιοι φορείς, 2 αναθέτοντες φορείς, 1 ένωση οικονομικών φορέων και 1 σχολιαστής στο www.opengov.gr. Την Επιλογή β' απάντησε 1 ένωση οικονομικών φορέων.

7: Σε περίπτωση που στο (6) επιλεγεί το (α), θεωρείτε ότι η εν λόγω δυνατότητα πρέπει να ενεργοποιηθεί:

(α) για όλες τις μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές ή

(β) για ορισμένες μόνο κατηγορίες τους; Στην περίπτωση αυτή, παρακαλείσθε να αναφέρετε τις κατηγορίες των μη κεντρικών αναθετουσών αρχών που προτείνετε, καθώς και τους λόγους στους οποίους βασίζετε την απάντησή σας.

Απαντήσεις: Δόθηκαν 6 απαντήσεις, εκ των οποίων 1 δημόσιος φορέας (αναθέτουσα αρχή), 2 ενώσεις οικονομικών φορέων, 1 σχολιαστής στο www.opengov.gr και 2 Αναθέτοντες Φορείς. Όλες οι απαντήσεις (6/6) προέκριναν την Επιλογή α'.

ΘΕΜΑ 5 – ΔΥΝΑΜΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΓΟΡΩΝ

8: Δεδομένου ότι το δυναμικό σύστημα αγορών λειτουργεί ως μια εξ ολοκλήρου ηλεκτρονική διαδικασία και όλες οι επικοινωνίες στο πλαίσιο αυτού πραγματοποιούνται αποκλειστικά με ηλεκτρονικά μέσα, για την εφαρμογή του απαιτείται η ύπαρξη σχετικού ηλεκτρονικού συστήματος και ο καθορισμός των κανόνων και λεπτομερειών λειτουργίας και χρήσης του συστήματος.

α) Υπάρχει δυνατότητα λειτουργίας ηλεκτρονικού υποσυστήματος στο ΕΣΗΔΗΣ για τα δυναμικά συστήματα αγορών;

β) Σε περίπτωση θετικής απάντησης στο α), έχουν ρυθμισθεί οι κανόνες και λεπτομέρειες λειτουργίας και χρήσης του υποσυστήματος;

γ) Σε περίπτωση αρνητικής απάντησης, πότε αναμένεται να ρυθμισθούν τα σχετικά θέματα με την εφαρμογή δυναμικών συστημάτων αγορών και υπό ποιες προϋποθέσεις;

(Άρθρο 34 παρ. 3 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και άρθρο 52 παρ. 3 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)

Απαντήσεις: Δόθηκαν 7 απαντήσεις, εκ των οποίων 2 ενώσεις οικονομικών φορέων, 2 σχολιαστές στο www.opengov.gr και 3 Αναθέτοντες Φορείς. Προτάθηκε να ερωτηθεί σχετικά με τα τεθέντα ερωτήματα η Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή και παρατηρήθηκε ότι τα ηλεκτρονικά συστήματα του ΕΣΗΔΗΣ δεν λειτουργούν επί του παρόντος επαρκώς ικανοποιητικά. Ένας Αναθέτων Φορέας ανέφερε ότι τα ΔΣΑ ναι μεν ενισχύουν τη διαφάνεια και συντελούν στην έγκαιρη σύναψη των

συμβάσεων, απαιτούν ωστόσο Κεντρική Μηχανογραφική υποστήριξη, καθώς και απλοποιημένες διαδικασίες.

9: Σε σχέση με τα δυναμικά συστήματα αγορών, έχετε διαπιστώσει σημεία στα οποία θα ήταν σκόπιμο να επέλθουν βελτιώσεις, προσθήκες ή αλλαγές κυρίως σε επίπεδο διαδικαστικών λεπτομερειών; Παρακαλείσθε να αναφέρετε τα σημεία αυτά και να παραθέσετε τυχόν προτάσεις για βελτίωση.

Απαντήσεις: Δόθηκαν 6 απαντήσεις, εκ των οποίων 1 δημόσιος φορέας (αναθέτουσα αρχή), 2 ενώσεις οικονομικών φορέων, 2 σχολιαστές στο www.opengov.gr και 1 Αναθέτων Φορέας.

Προτάθηκαν βελτιώσεις/προσθήκες/αλλαγές σε επίπεδο διαδικαστικών λεπτομερειών, πχ. να υπάρχει «ηλεκτρονικός χώρος διαβούλευσης» των χαρακτηριστικών του ΔΣΑ ανάμεσα στην Αναθέτουσα Αρχή και στους Οικονομικούς Φορείς. Να μπορούν οι Οικονομικοί Φορείς να ανεβάζουν, να επεξεργάζονται και να επικαιροποιούν τους καταλόγους προϊόντων τους, αλλά να είναι ενεργοί, μετά την έγκριση της Αναθέτουσας Αρχής. Να γίνεται επιλογή των τεχνικών προδιαγραφών που ορίζουν την τεχνική πληρότητα συμμετοχής είδους στο σύστημα, διότι εκεί πρέπει το σύστημα να υποστηρίζει μηχανισμούς διαβούλευσης. Να προσληφθεί προσωπικό ΠΕ Πληροφορικής για την διαχείριση του δυναμικού συστήματος αγορών στους ΟΤΑ. Επίσης, παρατηρήθηκε ότι υπάρχουν καθιερωμένες βέλτιστες διεθνείς πρακτικές που θα πρέπει να ακολουθηθούν και ότι, σε κάθε περίπτωση, τα ΔΣΑ δεν είναι συμβατά, εξ αντικειμένου, στις διαγωνιστικές διαδικασίες για την ανάθεση δημοσίων έργων.

ΘΕΜΑ 6 ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΙ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΙ

10: Από την έως τώρα εμπειρία σας, κατά την χρήση των ηλεκτρονικών πλειστηριασμών, έχετε εντοπίσει σημεία στα οποία θα ήταν σκόπιμο να επέλθουν βελτιώσεις, προσθήκες ή αλλαγές κυρίως σε επίπεδο διαδικαστικών λεπτομερειών; Παρακαλείσθε να αναφέρετε τα σημεία αυτά και να παραθέσετε τυχόν προτάσεις για βελτίωση.

(άρθρο 35, 54 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και άρθρο 53, 56 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ).

Απαντήσεις: Δόθηκαν 5 απαντήσεις, εκ των οποίων 2 ενώσεις οικονομικών φορέων, 2 Αναθέτοντες Φορείς και 1 σχολιαστής στο www.opengov.gr. Προτάθηκαν βελτιώσεις/ προσθήκες/αλλαγές σε επίπεδο διαδικαστικών λεπτομερειών, καθώς και στη νομοθεσία.

ΘΕΜΑ 7 ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΙ ΚΑΤΑΛΟΓΟΙ

11: Θεωρείτε σκόπιμο να καταστεί υποχρεωτική, μέσω της πράξης ενσωμάτωσης των Οδηγιών, η χρήση ηλεκτρονικών καταλόγων για ορισμένα είδη συμβάσεων; Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης παρακαλείσθε να προσδιορίσετε τα είδη των δημοσίων συμβάσεων για τα οποία θα ήταν σκόπιμη μια τέτοια ρύθμιση. Σε περίπτωση αρνητικής απάντησης, παρακαλείσθε να παρέχετε σχετική αιτιολόγηση.

(Άρθρο 36 παρ. 1 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και άρθρο 54 παρ. 1 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ).

Απαντήσεις: Δόθηκαν 9 απαντήσεις, εκ των οποίων 2 δημόσιοι φορείς (αναθέτουσες αρχές), 1 σχολιαστής στο www.opengov.gr, 2 ενώσεις οικονομικών φορέων και 4 Αναθέτοντες Φορείς.

Από τους 9 φορείς που απάντησαν, το "Ναι", δηλαδή να καταστεί υποχρεωτική η χρήση ηλεκτρονικών καταλόγων για ορισμένα είδη συμβάσεων, προέκριναν 5/9, ήτοι 1 δημόσιος φορέας, 1 αναθέτων φορέας, 2 ενώσεις οικονομικών φορέων και 1 σχολιαστής στο www.opengov.gr. Προσμετρήθηκε στις θετικές απαντήσεις η ΠΕΔΜΕΔΕ, που θεωρεί ότι οι μόνοι έγκυροι και εμπειριστατωμένοι κατάλογοι είναι του ΜΕΕΠ, οι οποίοι μπορούν να μετατραπούν σε ηλεκτρονικούς καταλόγους και αυτόματα να γίνονται αποδεκτοί από τις αναθέτουσες αρχές. Την απάντηση "Όχι" (με την έννοια ότι δεν θεωρούν σκόπιμη την υποχρεωτική χρήση ηλεκτρονικών καταλόγων, αλλά προτείνουν την προαιρετική χρήση τους) προέκριναν

4/9, ήτοι 1 δημόσιος φορέας και 3 αναθέτοντες φορείς.

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι προτάθηκαν τα εξής είδη συμβάσεων, για τα οποία θα ήταν σκόπιμη η υπό κρίση ρύθμιση: όλα τα commodity – non critical items (Kraljic Model- Purchasing Portfolio Matrix) στα οποία περιλαμβάνονται τα είδη και αναλώσιμα γραφείου, αναλώσιμα Η/Υ, αναλώσιμα εκτυπωτών, αναλώσιμα φωτοτυπικών μηχανών, καθώς και ο,τιδήποτε άλλο είναι χαμηλής αξίας, περιγράφεται εύκολα, παραγγέλλεται συχνά, αφορά πολλούς χρήστες και δεν είναι «business critical». Έντυπα και υλικά μηχανοργάνωσης, γραφική ύλη και είδη καθαριότητας (λόγω μεγάλης απόκλισης τιμών και άμεσης ανάλωσης), εξοπλισμός/υλικά πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών, καθώς και λογισμικού συστήματος (όχι εφαρμογών λογισμικού). Αναφέρθηκε ότι θα απελευθερώσει πολύ χρόνο από όλους τους εμπλεκόμενους, που σπαταλάται στις μικρές επαναλαμβανόμενες προμήθειες χαμηλής αξίας για αντικείμενα μικρής επιχειρησιακής σπουδαιότητας. Επιπλέον, θα ήταν σκόπιμη και η καθιέρωση ενιαίου μορφότυπου για την απλοποίηση διαδικασιών και την αποφυγή υποβολής προσφορών, ώστε με αυτόν τον τρόπο να υποβοηθούνται οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις να καταρτίσουν την προσφορά και αποφεύγεται η απόρριψη προσφορών για τεχνικούς-εποουσιώδεις λόγους, μεγιστοποιώντας τον ανταγωνισμό.

12: Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων σας και εξ όσων είστε σε θέση να γνωρίζετε, υπάρχει δυνατότητα χρήσης ηλεκτρονικών καταλόγων μέσω του ΕΣΗΔΗΣ; Σε περίπτωση θετικής απάντησης, πότε ενεργοποιήθηκε η δυνατότητα αυτή και υπό ποιες προϋποθέσεις;

Απαντήσεις: Δόθηκαν 3 απαντήσεις, εκ των οποίων 1 ένωση οικονομικών φορέων, 1 Αναθέτων Φορέας και 1 σχολιαστής στο www.opengov.gr. Σημειώθηκε ότι, επί του παρόντος, δεν έχει ενεργοποιηθεί η δυνατότητα χρήσης ηλεκτρονικών καταλόγων μέσω ΕΣΗΔΗΣ (το οποίο, παρεμπιπτόντως, επισημάνθηκε ότι εμφανίζει ποικίλα προβλήματα) και προτάθηκε να υλοποιηθεί προφανώς σε συνεννόηση με τη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή. Προτάθηκε, επίσης, να εξεταστούν και άλλα συστήματα ηλεκτρονικών καταλόγων που υπάρχουν στην αγορά από το 2001.

13: Θεωρείτε ότι είναι σκόπιμη η λεπτομερέστερη ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων για τη χρήση του εργαλείου των ηλεκτρονικών καταλόγων από τις αναθέτουσες αρχές/τους αναθέτοντες φορείς; Παρακαλείσθε να προσδιορίσετε τα προτεινόμενα από εσάς θέματα προς ρύθμιση.

Απαντήσεις: Δόθηκαν 5 απαντήσεις, εκ των οποίων 1 δημόσιος φορέας (αναθέτουσα αρχή), 2 ενώσεις οικονομικών φορέων, 1 σχολιαστής στο www.opengov.gr και 1 Αναθέτων Φορέας.

Από τους 5 φορείς που απάντησαν, το “Ναι”, ότι δηλαδή είναι σκόπιμη η λεπτομερέστερη ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων για τη χρήση των ηλεκτρονικών καταλόγων από τις αναθέτουσες αρχές/τους αναθέτοντες φορείς, προέκριναν 4/5, ήτοι 1 δημόσιος φορέας, 2 ενώσεις οικονομικών φορέων και 1 σχολιαστής στο www.opengov.gr. Την απάντηση “Όχι” έδωσε 1 αναθέτων φορέας.

Τα προτεινόμενα προς λεπτομερέστερη ρύθμιση θέματα αφορούσαν σε γενικές γραμμές: Δομή και δυνατότητες επεξεργασίας ηλεκτρονικών καταλόγων. Ότι πρέπει να καθοριστεί το σχήμα κατηγοριοποίησης και ο μορφότυπος, καθώς και οι μηχανισμοί επεξεργασίας περιεχομένου, ανανέωσης και συντήρησης ηλεκτρονικών καταλόγων. Να ρυθμιστεί ρητά ότι σε περίπτωση που ο ηλεκτρονικός κατάλογος συνοδεύεται από άλλα έγγραφα που συμπληρώνουν την προσφορά υπερσχύουν τα αναφερόμενα στον ηλεκτρονικό κατάλογο σε περίπτωση αντίθεσης, καθώς και ότι τα λοιπά συνοδευτικά έγγραφα θα είναι καθαρά εξηγηματικού χαρακτήρα, ενώ στον ηλεκτρονικό κατάλογο θα πρέπει να διατυπώνονται όλοι οι προβλεπόμενοι επί ποινή απαραδέκτου όροι της τεχνικής προδιαγραφής. Σημειωτέον ότι, 1 ένωση οικονομικών φορέων θεωρεί ότι ως προς το περιεχόμενο των καταλόγων και τις σχετικές ρυθμίσεις, το παράδειγμα του ΜΕΕΠ, ως προαπαιτούμενης βεβαίωσης για συμμετοχή σε δημόσιους διαγωνισμούς ανάθεσης δημοσίων έργων, είναι η βάση/το πρότυπο για την προετοιμασία και λοιπών καταλόγων σε τομείς εκτός των δημοσίων έργων.

14: Ποια θεωρείτε ότι θα μπορούσαν να είναι τα ελάχιστα στοιχεία-πεδία τα οποία θα πρέπει να περιλαμβάνονται στον μορφότυπο του ηλεκτρονικού καταλόγου, ενόψει της τυποποίησης του μορφοτύπου αυτού;

Απαντήσεις: Δόθηκαν 4 απαντήσεις, εκ των οποίων 1 δημόσιος φορέας (αναθέτουσα αρχή), 2 ενώσεις οικονομικών φορέων και 1 σχολιαστής στο www.opengov.gr.

Ως ελάχιστα στοιχεία-πεδία του μορφοτύπου του ηλεκτρονικού καταλόγου προτάθηκαν ιδίως: α) Προσφερόμενο είδος – με αναφορά του CPV (πρότυπο που προτάθηκε), β) Ποσότητα, γ) Τόπος παράδοσης – παραλαβής, δ) Χρόνος παράδοσης, ε) Εγγυήσεις. Επίσης, προτάθηκαν: κωδικός προμηθευτή (αναγνωρίζεται το είδος από τον οικονομικό φορέα), κωδικός κατασκευαστή (για να μπορεί η αναθέτουσα αρχή να ομαδοποιήσει όλα τα είδη ανά κατασκευαστή και να δει το συνολικό κόστος), κωδικός Αναθέτουσας αρχής (για να μπορεί να απογραφεί και να αποτυπωθεί στο σύστημα και στην αποθήκη της αναθέτουσας αρχής), περιγραφή (ώστε να μπορεί να αναγνωριστεί από τον αιτούντα), τιμή μονάδας, μονάδα μέτρησης (ώστε να μπορεί να υπολογιστεί και η ανάλυση), κωδικός κατηγορίας σύμφωνα με το πρότυπο (ώστε να είναι δυνατή τόσο η ανάλυση κόστους αγορών σε βάθος (drill down) όσο και η ομαδοποίηση των κατηγοριών σε ιεραρχικά υψηλότερα επίπεδα (roll up) χωρίς να χάνεται η ακρίβεια της πληροφορίας. Από την άλλη μεριά, 1 ένωση οικονομικών φορέων θεωρεί ότι, ως προς τα δημόσια έργα, το περιεχόμενο του μορφοτύπου του ηλεκτρονικού καταλόγου πρέπει να είναι όπως η ενημερότητα πτυχίου που εκδίδεται από το ΜΕΕΠ και χρησιμοποιείται αυτούσια, ως δικαιολογητικό – πλαίσιο, για να καλύψει τις απαιτήσεις των πρότυπων τευχών διακήρυξης στις διαγωνιστικές διαδικασίες δημοσίων έργων.

ΘΕΜΑ 8 ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΠΛΑΙΣΙΟ: ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΑΝΑΘΕΣΗΣ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

15: Σε ό,τι αφορά στις γνωστοποιήσεις συναφθεισών συμβάσεων, δεδομένης της απαλλαγής των αναθετουσών αρχών/αναθέτοντων φορέων από την υποχρέωση αποστολής γνωστοποίησης με τα αποτελέσματα της διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης για κάθε σύμβαση που βασίζεται σε συμφωνία-πλαίσιο, κρίνετε σκόπιμο:

(α) να ενεργοποιηθεί η δυνατότητα που παρέχεται από τις Οδηγίες, ώστε οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς να οφείλουν, παρά ταύτα, να συγκεντρώνουν σε τριμηνιαία βάση τις γνωστοποιήσεις των αποτελεσμάτων των διαδικασιών σύναψης δημόσιας σύμβασης για συμβάσεις που βασίζονται στη συμφωνία-πλαίσιο, στην περίπτωση δε αυτή, να αποστέλλουν τις συγκεντρωμένες γνωστοποιήσεις το αργότερο 30 ημέρες μετά τη λήξη εκάστου τριμήνου ή
(β) να μην ενεργοποιηθεί η σχετική δυνατότητα και να περιληφθεί στην πράξη ενσωμάτωσης ο κανόνας περί απαλλαγής των αναθετουσών αρχών/αναθέτοντων φορέων από την εν λόγω υποχρέωση αποστολής της σχετικής γνωστοποίησης;

Παρακαλείσθε να αιτιολογήσετε την απάντησή σας και να καταγράψετε τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της.

(άρθρα 33, 50 παρ 2 οδ 2014/24/ΕΕ και 51, 70 παρ 2 οδ 2014/25/ΕΕ)

Απαντήσεις: Δόθηκαν 9 απαντήσεις, εκ των οποίων 2 δημόσιοι φορείς (αναθέτουσες αρχές), 2 ενώσεις οικονομικών φορέων, 1 σχολιαστής στο www.opengov.gr και 4 Αναθέτοντες Φορείς.

Από τους 9 φορείς που απάντησαν, την Επιλογή β' προέκριναν 5/9, ήτοι 2 δημόσιοι φορείς και 3 αναθέτοντες φορείς. Την Επιλογή α' προέκριναν 4/9, ήτοι 2 ενώσεις οικονομικών φορέων, 1 σχολιαστής στο www.opengov.gr και 1 αναθέτων φορέας.

ΘΕΜΑ 9 ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ ΣΤΑΔΙΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΑΝΟΙΚΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

16: Κρίνετε σκόπιμο, στις ανοικτές διαδικασίες και σε ό,τι αφορά στη δυνατότητα που παρέχεται από τις οδηγίες να εξετάζονται οι προσφορές των συμμετεχόντων πριν από την επαλήθευση τόσο της μη ύπαρξης

λόγων αποκλεισμού όσο και της πλήρωσης των κριτηρίων επιλογής:

(α) να αποκλεισθεί η χρήση της ως άνω αναφερόμενης δυνατότητας στην πράξη ενσωμάτωσης των Οδηγιών, ήτοι να μην επιτρέπεται - σε καμία περίπτωση - στις αναθέτουσες αρχές/στους αναθέτοντες φορείς να εξετάζουν τις προσφορές των συμμετεχόντων, πριν από την επαλήθευση της ανυπαρξίας λόγων αποκλεισμού και της πλήρωσης των κριτηρίων επιλογής ή

(β) να περιοριστεί η χρήση της εν λόγω δυνατότητας σε ορισμένα είδη συμβάσεων ή σε ειδικές περιπτώσεις ή

(γ) να επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής/του αναθέτοντος φορέα να αποφασίζει, κατά περίπτωση, εάν θα εξετάσει τις προσφορές των συμμετεχόντων πριν από την επαλήθευση της μη ύπαρξης λόγων αποκλεισμού και της πλήρωσης των κριτηρίων επιλογής, εκτιμώντας κάθε φορά το είδος της υπό ανάθεση σύμβασης και τις ειδικές περιστάσεις και απαιτήσεις αυτής;

Παρακαλείσθε να παραθέσετε σχετική τεκμηρίωση ως προς τη σκοπιμότητα, τη χρησιμότητα και την αποτελεσματικότητα της απάντησής σας για τις αναθέτουσες αρχές/τους αναθέτοντες φορείς κατά τη διαδικασία ανάθεσης των συμβάσεων τους.

(άρθρα 56 παρ. 2 και 76 παρ. 7 των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ & 2014/25/ΕΕ αντιστοίχως).

Απαντήσεις: Δόθηκαν 9 απαντήσεις, εκ των οποίων 2 δημόσιοι φορείς (αναθέτουσες αρχές), 2 ενώσεις οικονομικών φορέων, 1 σχολιαστής στο www.opengov.gr και 4 Αναθέτοντες Φορείς.

Από τους 9 φορείς που απάντησαν, την Επιλογή γ' προέκριναν 6/9, ήτοι 2 δημόσιοι φορείς και 4 αναθέτοντες φορείς. Την Επιλογή β' προέκριναν 2/9, ήτοι 1 ένωση οικονομικών φορέων και 1 σχολιαστής στο www.opengov.gr. Την Επιλογή α' προέκρινε 1 ένωση οικονομικών φορέων.

17: Σε περίπτωση που στο (16) επιλεγεί το (β), προτείνετε:

α) Σε ποια είδη υπό ανάθεση συμβάσεων ή/και είδη διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων ή/και σε ποιες ειδικές περιπτώσεις ή/και υπό ποιες ειδικότερες προϋποθέσεις, πρέπει να παρέχεται στις αναθέτουσες αρχές/στους αναθέτοντες φορείς η εν λόγω δυνατότητα εξέτασης των προσφορών πριν από τον έλεγχο μη συνδρομής λόγων αποκλεισμού και πλήρωσης των κριτηρίων επιλογής; [πχ. έργα/προμήθειες/υπηρεσίες, περιπτώσεις απόκτησης ή/και χρήσης συμβάσεων, σύναψη συμφωνιών πλαίσιο, δικαιώματα προαίρεσης (option), κ.α.].

β) Εάν οι εν λόγω ειδικές περιπτώσεις/προϋποθέσεις, κλπ, πρέπει να καθοριστούν στην πράξη/στις πράξεις ενσωμάτωσης των Οδηγιών ή σε άλλο εφαρμοστικό μέτρο [πχ. δευτερογενές δίκαιο (πδ, κυα, υα), πρότυπα τεύχη δημοπράτησης, κ.α).

Απαντήσεις: Δόθηκε μία και μοναδική απάντηση από σχολιαστή στο www.opengov.gr, η οποία αναλύει τα είδη συμβάσεων και την περιπτωσιολογία που πρέπει να παρέχεται στις αναθέτουσες αρχές/στους αναθέτοντες φορείς, η δυνατότητα εξέτασης των προσφορών πριν από τον έλεγχο μη συνδρομής λόγων αποκλεισμού και πλήρωσης των κριτηρίων επιλογής.

10. A. Σύγκρουση συμφερόντων Β. Λόγοι αποκλεισμού Γ. Πάγιοι όροι συμμετοχής ενώσεων οικονομικών φορέων

A: Σύγκρουση συμφερόντων

ΘΕΜΑ 1: Κατάλληλα μέτρα για την αποτελεσματική πρόληψη, τον εντοπισμό και τη θεραπεία συγκρούσεων συμφερόντων

1. Κρίνετε σκόπιμο, κατά την ενσωμάτωση των ως άνω Οδηγιών στο εθνικό δίκαιο:

α) να περιληφθεί γενική πρόβλεψη για την υποχρέωση των αναθέτουσών αρχών να λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση του φαινομένου της σύγκρουσης συμφερόντων με το βάρος της εξειδίκευσης αυτών στις αναθέτουσες αρχές για κάθε συγκεκριμένη διαδικασία ή

β) να περιληφθούν συγκεκριμένα "κατάλληλα μέτρα". Παρακαλείσθε να προτείνετε τέτοια μέτρα, προκειμένου να ενσωματωθούν με το βέλτιστο δυνατό τρόπο τα οριζόμενα στις Οδηγίες σχετικά με τη σύγκρουση συμφερόντων;

(Άρθρα 24 Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και 42 Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)

Απαντήσεις: Συνολικά υποβλήθηκαν 5 απαντήσεις από αναθέτοντες φορείς.

Την επιλογή (α) πρόκριναν 4 αναθέτοντες φορείς ενώ την επιλογή (β) μόνον 1 αναθέτων φορέας.

2. Στο παραπάνω πλαίσιο θεωρείται σκόπιμο:

(i) να γνωστοποιείται η διαπίστωση/εντοπισμός και σε άλλες Αρχές /φορείς/όργανα του Δημοσίου, ή/και

(ii) να προβλέπεται η επιβολή διοικητικών ή/και πειθαρχικών ή/και ποινικών κυρώσεων σε περίπτωση μη λήψης των κατάλληλων μέτρων;

Απαντήσεις: Συνολικά υποβλήθηκαν 5 απαντήσεις από αναθέτοντες φορείς.

Την επιλογή (i) πρόκρινε 1 αναθέτων φορέας και 1 την επέλεξε υπό όρους, την επιλογή (ii) πρόκριναν υπό όρους 2 αναθέτοντες φορείς, ενώ 1 αναθέτων φορέας απάντησε ότι δεν υποστηρίζει καμία από τις 2 επιλογές.

3. Σε περίπτωση που στην 1 επιλεγεί το (β) παρακαλείσθε να προσδιορίσετε το πλέον ενδεδειγμένο (νομικό) εργαλείο, λαμβάνοντας υπόψη τη δεσμευτικότητα τους, για την υιοθέτηση των "κατάλληλων μέτρων";

(i) μέσω της πράξης ενσωμάτωσης των Οδηγιών, ή

(ii) με κανονιστική πράξη, ή

(iii) με διοικητικές πράξεις της εκάστοτε αναθέτουσας αρχής, ή

(iv) με έκδοση Κατευθυντήριων Οδηγιών (μη δεσμευτικών) προς τις αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς, ή

(v) άλλο ή

(vi) με συνδυασμό των ανωτέρω

Απαντήσεις: Συνολικά υποβλήθηκαν 3 απαντήσεις από αναθέτοντες φορείς.

Και οι 3 αναθέτοντες φορείς υποστήριξαν την επιλογή (vi) και ειδικότερα ο 1 από αυτούς εξειδίκευσε την επιλογή του με συνδυασμό των επιλογών (i) και (iii) και 1 με συνδυασμό των επιλογών (iii) και (iv).

4. Ποιες καταστάσεις- περιπτώσεις θεωρείτε ότι πρέπει να καλύπτονται από την έννοια της σύγκρουσης συμφερόντων προκειμένου να ενσωματωθούν στο εθνικό μας δίκαιο επαρκώς και καταλλήλως οι σχετικές διατάξεις των Οδηγιών;

(Άρθρα 24 Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και 42 Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)

Απαντήσεις: Συνολικά υποβλήθηκαν 5 απαντήσεις από αναθέτοντες φορείς.

Και οι 5 συσχέτισαν την ερώτηση με το άρθρο 45 του ν 4281/2014. Οι 4/5 θεωρούν αυστηρότερη και πιο διευρυμένη τη διάταξη του ν. 4281/2015 σε σχέση με τα προβλεπόμενα στα άρθρα των Οδηγιών και προτείνουν κατά την ενσωμάτωση την επανάληψη των άρθρων των Οδηγιών, τυχόν δε εξειδίκευση να γίνεται από τις αναθέτουσες αρχές. 1 οικονομικός φορέας συμφωνεί με την προσέγγιση του άρθρου 45 του ν 4281/2014.

5. Θεωρείτε πως πρέπει να επεκταθεί το πεδίο εφαρμογής των διατάξεων των Οδηγιών σχετικά με τη σύγκρουση συμφερόντων και στους υπεργολάβους, ως προβλέπεται στις διατάξεις του Ν. 4281/2014; Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, παρακαλώ προσδιορίστε το σημείο της αλυσίδας της υπεργολαβίας έως του οποίου θεωρείτε πως πρέπει να επεκταθεί αυτό (π.χ. στον κύριο υπεργολάβο ή στους υπεργολάβους του υπεργολάβου και ούτω καθεξής στην αλυσίδα της υπεργολαβίας)
(Άρθρα 24 Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και 42 Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)

Απαντήσεις: Συνολικά υποβλήθηκαν 5 απαντήσεις από αναθέτοντες φορείς.

Οι περισσότεροι από αυτούς (3) απάντησαν να επεκταθεί και στους υπεργολάβους έως τον πρώτο υπεργολάβο στην αλυσίδα της υπεργολαβίας. Επισημαίνεται, ωστόσο, ότι ο 1 από αυτούς που επιθυμούν την επέκταση και στους υπεργολάβους, θεωρεί πως αυτό πρέπει να συμβαίνει όταν ο υπεργολάβος αναλαμβάνει να εκτελέσει ποσοστό άνω του 20% του έργου κλπ.

1 αναθέτων φορέας απάντησε αρνητικά και 1 απάντησε να επεκταθεί μόνον στους υπεργολάβους οι οποίοι εν τοις πράγμασι εκτελούν το έργο και χωρίς τη συμμετοχή των οποίων το έργο δεν θα μπορούσε να εκτελεσθεί.

6. Σε ο, τι αφορά στη χωριστή έκθεση που περιλαμβάνεται στο φάκελο της σύμβασης αναφορικά με τα μέτρα που λαμβάνονται από τις αναθέτουσες αρχές/ αναθέτοντες φορείς σε καταστάσεις σύγκρουσης συμφερόντων, ποια ειδικότερα στοιχεία θεωρείτε πως πρέπει να περιλαμβάνει η εν λόγω έκθεση ;

Απαντήσεις: Συνολικά υποβλήθηκαν 5 απαντήσεις από αναθέτοντες φορείς.

Οι περισσότεροι από αυτούς (4) απάντησαν ως προς το περιεχόμενο της έκθεσης και ειδικότερα 1 φορέας θεωρεί πως δύναται η έκθεση να αναφέρει ότι η αναθέτουσα αρχή/ αναθέτων φορέας πρέπει να λαμβάνει μέτρα και εφαρμόζει διαδικασίες/πολιτικές για τον προσδιορισμό των μέσων αντιμετώπισης καταστάσεων σύγκρουσης συμφερόντων αναφορικά με τις προσωπικές συναλλαγές, αμοιβές προσωπικού, προσωπικές συναλλαγές, δώρα και προσωπικά οφέλη, 1/5 θεωρεί πως τα αναφερόμενα στο Ν. 4281/2014 είναι επαρκή, ενώ 2/5 πρέπει να περιλαμβάνει περιγραφή της γενικής πολιτικής του εκάστοτε αναθέτοντος φορέα και καταγραφή/καταχώριση των στοιχείων από τα οποία θα προκύπτει η κατά περίπτωση εφαρμογή αυτής της πολιτικής.

Β' Λόγοι αποκλεισμού

7: Α) Για τις περιπτώσεις υποχρεωτικού αποκλεισμού που προβλέπονται στις παρ. 1 & 2 του άρθρου 57 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ

i) κρίνετε σκόπιμη πρόβλεψη για παρέκκλιση από αυτόν σε περιπτώσεις που συντρέχουν επιτακτικοί λόγοι δημοσίου συμφέροντος, όπως δημόσιας υγείας ή προστασίας του περιβάλλοντος (μόνο για τον αποκλεισμό για τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 57 παρ. 2);

ii) κρίνετε σκόπιμη πρόβλεψη για παρέκκλιση από αυτόν σε περιπτώσεις που ο αποκλεισμός θα ήταν σαφώς δυσανάλογος, ιδίως όταν δεν έχουν καταβληθεί μόνο μικρά ποσά των φόρων ή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης ή όταν ο οικονομικός φορέας ενημερώθηκε σχετικά με το ακριβές ποσό που οφείλεται λόγω αθέτησης των υποχρεώσεών του σχετικά με την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής

ασφάλισης σε χρόνο κατά τον οποίο δεν είχε τη δυνατότητα να λάβει μέτρα πριν την εκπνοή της προθεσμίας αίτησης συμμετοχής ή, σε ανοικτές διαδικασίες, της προθεσμίας υποβολής προσφοράς;

Β) Αναφέρατε εάν οι απαντήσεις σας στα (i)-(ii) ισχύουν και για διαδικασίες συμβάσεων των δραστηριοτήτων που περιγράφονται στο Κεφάλαιο II άρθρα 7-14 της Οδηγίας 25/2014 (φυσικό αέριο, θερμότητα, ηλεκτρισμός, ύδωρ, υπηρεσίες μεταφορών, λιμένες και αερολιμένες, ταχυδρομικές υπηρεσίες, εξόρυξη πετρελαίου και φυσικού αερίου και αναζήτηση ή εξόρυξη άνθρακα και άλλων στερεών καυσίμων) από φορείς που δραστηριοποιούνται στους τομείς ύδατος, ενέργειας, μεταφορών και ταχυδρομικών υπηρεσιών και εάν όχι αναφέρατε αναλυτικά ποια σημεία θεωρείται κρίσιμα να διαφοροποιηθούν για τις δραστηριότητες αυτές.

(Άρθρο 57 παρ. 3 εδ. α , β Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, άρθρο 80 Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)

Απαντήσεις:

Υποερώτηση Α: Συνολικά υποβλήθηκαν 5 απαντήσεις από αναθέτοντες φορείς στην υποερώτηση αυτή. Οι περισσότεροι από αυτούς (3) πρόκριναν την επιλογή (I), 1 την επιλογή (ii) υπό όρους και 1 διατύπωσε σχόλια- παρατηρήσεις.

Υποερώτηση Β: Συνολικά υποβλήθηκαν 4 απαντήσεις από αναθέτοντες φορείς στην υποερώτηση αυτή. Οι περισσότεροι από αυτούς (3) απάντησαν καταφατικά στην ερώτηση, ενώ 1 διατύπωσε σχόλια- παρατηρήσεις.

8:Α) Όταν η αναθέτουσα αρχή μπορεί «με κατάλληλα αποδεικτικά μέσα»—δεδομένου ότι δεν υπάρχει σχετική τελεσίδικη δικαστική απόφαση ή διοικητική απόφαση με δεσμευτική ισχύ- να αποδείξει ότι ο υποψήφιος οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του σχετικά με την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, κρίνετε σκόπιμο η συμμετοχή του υποψηφίου να αποκλείεται υποχρεωτικά πάντα από την α.α. ή να εναπόκειται στη διακριτική της ευχέρεια εφόσον συντρέχει μια ή περισσότερες από τις προαναφερθείσες καταστάσεις με σχετική πρόβλεψη στα έγγραφα της σύμβασης, εκτιμώντας ad hoc το είδος της υπό ανάθεση σύμβασης και τις ειδικές κάθε φορά περιστάσεις και απαιτήσεις αυτής;

Β) Ποια μπορούν κατά την κρίση σας και με βάση την εμπειρία σας να αποτελέσουν τα κατάλληλα αποδεικτικά μέσα (πλην της τελεσίδικης δικαστικής απόφασης ή διοικητικής απόφασης με δεσμευτική ισχύ);

Γ) Αναφέρατε εάν οι απαντήσεις σας στα Α-Β ισχύουν και για διαδικασίες συμβάσεων των δραστηριοτήτων που περιγράφονται στο Κεφάλαιο II άρθρα 7-14 της Οδηγίας 25/2014 (φυσικό αέριο, θερμότητα, ηλεκτρισμός, ύδωρ, υπηρεσίες μεταφορών, λιμένες και αερολιμένες, ταχυδρομικές υπηρεσίες, εξόρυξη πετρελαίου και φυσικού αερίου και αναζήτηση ή εξόρυξη άνθρακα και άλλων στερεών καυσίμων) από Φορείς που δραστηριοποιούνται στους τομείς ύδατος, ενέργειας, μεταφορών και ταχυδρομικών υπηρεσιών και εάν όχι αναφέρατε αναλυτικά ποια σημεία θεωρείται κρίσιμα να διαφοροποιηθούν για τις δραστηριότητες αυτές. Παρακαλώ αιτιολογήστε την απάντησή σας.

(Άρθρο 57 παρ. 2 υποπ. 2, παρ 4, 58, 60, 62 και Παράρτημα XII, Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και αρ 78, αρ. 80 παρ.1, 3 και 81 Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)

Απαντήσεις:

Υποερώτηση Α: Συνολικά υποβλήθηκαν 4 απαντήσεις από αναθέτοντες φορείς στην υποερώτηση αυτή. Οι περισσότεροι από αυτούς (3) απάντησαν να εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια της α.α. και 1 να αποκλείεται υποχρεωτικά.

Υποερώτηση Β: Συνολικά υποβλήθηκαν 4 απαντήσεις από αναθέτοντες φορείς στην υποερώτηση αυτή. Οι 2 από τους 4 αναθέτοντες φορείς που απάντησαν, θεωρούν πως μπορούν ενδεικτικά να αποτελέσουν βεβαιώσεις/ δηλώσεις από αρμόδιες δημόσιες αρχές (ασφαλιστικές, φορολογικές υπηρεσίες / φορείς κλπ). Τα ανωτέρω δύναται να ισχύουν και για διαδικασίες συμβάσεων των δραστηριοτήτων που

περιγράφονται στο Κεφάλαιο II άρθρα 7-14 Οδηγίας 2014/25/ΕΕ.

1 φορέας επισημαίνει ότι λειτουργεί το μητρώο παραβατών εργατικής νομοθεσίας που τηρείται στην Κεντρική Υπηρεσία του ΣΕΠΕ βάσει αρ 68 ν. 3863/2010 και 1 θεωρεί πως αποδεικτικά μέσα, μπορεί να είναι η έναρξη της σχετικής ποινικής ή διοικητικής διαδικασίας, με έμφαση την έκδοση σχετικής δικαστικής απόφασης σε πρώτο βαθμό δικαιοδοσίας ή διοικητικής πράξης, δυναμένης να προσβληθεί είτε απευθείας δικαστικώς είτε στο πλαίσιο ειδικής διοικητικής προσφυγής ή ενδικοφανούς προδικασίας, ενώ 1 αναθέτων φορέας δεν κάνει ειδικότερη αναφορά.

Υποερώτηση Γ: Συνολικά υποβλήθηκαν 4 απαντήσεις από αναθέτοντες φορείς στην υποερώτηση αυτή. Οι περισσότεροι από αυτούς (3) απάντησαν καταφατικά και 1 αρνητικά

9. Σε ποιες από τις κάτωθι περιπτώσεις κρίνετε ότι η συμμετοχή του υποψηφίου πρέπει να αποκλείεται υποχρεωτικά από την Α.Α. και σε ποιες να εναπόκειται στην διακριτική της ευχέρεια, εφόσον συντρέχει μια ή περισσότερες από τις προαναφερθείσες καταστάσεις με σχετική πρόβλεψη στα έγγραφα της σύμβασης, εκτιμώντας ad hoc το είδος της υπό ανάθεση σύμβασης και τις ειδικές κάθε φορά περιστάσεις και απαιτήσεις αυτής;

α) εάν η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποδείξει με κατάλληλα μέσα αθέτηση των ισχυουσών υποχρεώσεων που προβλέπονται στο άρθρο 18 παράγραφος 2, β) εάν ο οικονομικός φορέας κηρύσσει χρεοκοπία ή υπόκειται σε διαδικασία αφερεγγυότητας ή παύσης δραστηριοτήτων, εάν τελεί υπό αναγκαστική διαχείριση από εκκαθαριστή ή από το δικαστήριο, εάν έχει υπαχθεί σε πτωχευτικό συμβιβασμό, εάν έχουν ανασταλεί οι επιχειρηματικές δραστηριότητές του ή εάν βρίσκεται σε οποιαδήποτε ανάλογη κατάσταση προκύπτουσα από παρόμοια διαδικασία προβλεπόμενη σε εθνικές νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις, γ) εάν η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποδείξει, με κατάλληλα μέσα, ότι ο οικονομικός φορέας έχει διαπράξει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα, το οποίο θέτει εν αμφιβόλω την ακεραιότητά του, δ) εάν η αναθέτουσα αρχή διαθέτει επαρκώς εύλογες ενδείξεις που οδηγούν στο συμπέρασμα ότι ο οικονομικός φορέας συνήψε συμφωνίες με άλλους οικονομικούς φορείς με στόχο τη στρέβλωση του ανταγωνισμού, ε) εάν η σύγκρουση συμφερόντων κατά την έννοια του άρθρου 54 δεν μπορεί να επανορθωθεί με άλλα, λιγότερο παρεμβατικά, μέσα, στ) εάν η στρέβλωση του ανταγωνισμού από την πρότερη συμμετοχή των οικονομικών φορέων κατά την προετοιμασία της διαδικασίας προμήθειας, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 41, δεν μπορεί να επανορθωθεί με άλλα, λιγότερο παρεμβατικά, μέσα, ζ) εάν ο οικονομικός φορέας έχει επιδείξει σοβαρή ή επαναλαμβανόμενη πλημμέλεια κατά την εκτέλεση ουσιαστούς απαιτήσης στο πλαίσιο προηγούμενης δημόσιας σύμβασης, προηγούμενης σύμβασης με αναθέτουσα αρχή/αναθέτοντα φορέα ή προηγούμενης σύμβασης παραχώρησης που είχε ως αποτέλεσμα την πρόωρη καταγγελία της προηγούμενης σύμβασης, αποζημιώσεις ή άλλες παρόμοιες κυρώσεις· η) εάν ο οικονομικός φορέας έχει κριθεί ένοχος σοβαρών ψευδών δηλώσεων κατά την παροχή των πληροφοριών που απαιτούνται για την εξακρίβωση της απουσίας των λόγων αποκλεισμού ή την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής, έχει αποκρύψει τις πληροφορίες αυτές ή δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που απαιτούνται κατ' εφαρμογή του άρθρου 59, ή θ) εάν ο οικονομικός φορέας επιχειρεί να επηρεάσει με αθέμιτο τρόπο τη διαδικασία λήψης αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής/ αναθέτοντα φορέα, να αποκτήσει εμπιστευτικές πληροφορίες που ενδέχεται να του αποφέρουν αθέμιτο πλεονέκτημα στη διαδικασία προμήθειας ή να παράσχει εξ αμελείας παραπλανητικές πληροφορίες που ενδέχεται να επηρεάσουν ουσιαστικά τις αποφάσεις που αφορούν τον αποκλεισμό, την επιλογή ή την ανάθεση.

(Άρθρα 57 παρ. 4 Οδηγίας 2014/24/ΕΕ & 80 παρ. 1 υποπ. 3 Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)

Απαντήσεις: Συνολικά υποβλήθηκαν 5 απαντήσεις από αναθέτοντες φορείς.

1 αναθέτων φορέας απάντησε σε όλες τις περιπτώσεις, 2 φορείς απάντησαν σε καμία περίπτωση, 1 απάντησε πως πρέπει να αποκλείεται στις περιπτώσεις β, γ, η, θ και να εναπόκειται στην διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής/αναθέτοντος φορέα στις περιπτώσεις α, δ, ε, στ, ζ. 1 φορέας θεωρεί ότι οι υπόψιν λόγοι αποκλεισμού τίθενται από τον ενωσιακό νομοθέτη ως προαιρετικοί και πρέπει να διατηρηθεί η βούληση αυτή.

Τέλος σημειώνεται ότι 1 από τους αναθέτοντες φορείς που απάντησε σε καμία περίπτωση, σημειώνει πως

πρέπει να επαφίεται σε αυτούς η επιλογή και εξειδίκευση των περιπτώσεων/λόγων αποκλεισμού, σύμφωνα και με τους εσωτερικούς κανονισμούς, καθώς και να υπάρχει υποχρέωση αιτιολόγησης της επιλογής του κάθε φορέα.

10 Σε περίπτωση που η αναθέτουσα αρχή αποδεικνύει ότι ο υποψήφιος - ο οποίος κηρύσσει χρεοκοπία ή υπόκειται σε διαδικασία αφερεγγυότητας ή παύσης δραστηριοτήτων, τελεί υπό αναγκαστική διαχείριση από εκκαθαριστή ή από το δικαστήριο, έχει υπαχθεί σε πτωχευτικό συμβιβασμό, έχουν ανασταλεί οι επιχειρηματικές δραστηριότητές του ή βρίσκεται σε οποιαδήποτε ανάλογη κατάσταση προκύπτουσα από παρόμοια διαδικασία προβλεπόμενη σε εθνικές νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις - δύναται να εκτελέσει τη σύμβαση, λαμβάνοντας υπόψη την εφαρμοστέα εθνική νομοθεσία και μέτρα σχετικά με την συνέχιση της επιχειρηματικής του λειτουργίας.

i) κρίνετε σκόπιμο τον μη αποκλεισμό του υποψηφίου;

ii) κρίνετε ότι ο μη αποκλεισμός του υποψηφίου για την ανωτέρω περίπτωση πρέπει να κρίνετε ad hoc για την κάθε σύμβαση κατά την διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής;

(Άρθρο 57 παρ. 4 β και αρ 57 παρ 4 τελευταίο εδάφιο οδ 2014/24/ΕΕ)

Απαντήσεις: Συνολικά υποβλήθηκαν 5 απαντήσεις από αναθέτοντες φορείς.

Όλοι οι φορείς πρόκριναν την επιλογή (ii).

11. Ποια θεωρείτε, κατά την εκτίμηση σας ότι πρέπει να είναι η μέγιστη χρονική διάρκεια αποκλεισμού του οικονομικού φορέα, σε περίπτωση που δεν έλαβε μέτρα για να αποδείξει την αξιοπιστία του, εφόσον συντρέχει κατάσταση που επιβάλλει τον αποκλεισμό του των παρ. 1 έως 4 του άρθρου 57 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ & 80 παρ 1&3 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ;

Σε περίπτωση που θεωρείτε ότι αυτή πρέπει να είναι μικρότερη των τριών ετών ή να διαφοροποιείται ανάλογα με τον λόγο αποκλεισμού, παρακαλούμε όπως προσδιορίσετε ανά έκαστο λόγο την, κατά την εκτίμησή σας, μέγιστη διάρκεια αποκλεισμού, παρέχοντας και σχετική τεκμηρίωση.

(Άρθρο 57 παρ. 7 εδ. 3 Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)

Απαντήσεις: Συνολικά υποβλήθηκαν 5 απαντήσεις από αναθέτοντες φορείς.

Οι περισσότεροι από αυτούς (3/5) θεωρούν ότι η μέγιστη περίοδος αποκλεισμού δεν πρέπει να υπερβαίνει (υπό όρους) τα 3 έτη, 1 θεωρεί ότι δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 5 έτη, ενώ 1 αναθέτων φορέας προκρίνει την εφαρμογή των προβλεπόμενων στο αρ., 57 παρ. 7 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ.

12 Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων σας παρακαλείσθε να προτείνετε άλλους (πλην του μέγιστου χρόνου αποκλεισμού) ειδικότερους όρους εφαρμογής και ιδίως τις ειδικότερες νομοθετικές ή/και κανονιστικές ή/και διοικητικές διατάξεις που είτε ήδη ενδεχομένως υπάρχουν στο υφιστάμενο εθνικό θεσμικό πλαίσιο είτε απαιτούνται για την εφαρμογή των προβλεπόμενων στα άρθρα 57 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ & 80 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ.

Απαντήσεις: Συνολικά υποβλήθηκε 1 απάντηση από έναν αναθέτοντα φορέα, ο οποίος θεωρεί τον αποκλεισμό του οικονομικού φορέα ως το προσφορότερο μέσο

13: Σε περίπτωση που στο πρόσωπο τρίτου φορέα, στις ικανότητες του οποίου στηρίζεται ο συμμετέχων σε διαδικασία ανάθεσης δημόσιας σύμβασης οικονομικός φορέας για την πλήρωση των κριτηρίων της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας ή/και των κριτηρίων της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, συντρέχουν ένας ή περισσότεροι μη υποχρεωτικοί λόγοι αποκλεισμού:

(α) να αντικαθίσταται υποχρεωτικά ο τρίτος φορέας ή

(β) να εναπόκειται η δυνατότητα αντικατάστασης στη διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσα αρχής / αναθέτοντα φορέα με σχετική πρόβλεψη στα έγγραφα της σύμβασης, εκτιμώντας ad hoc το είδος της υπό

ανάθεσης σύμβασης και τις ειδικές κάθε φορά περιστάσεις και απαιτήσεις αυτής:

(Άρθρα 57 παρ. 4, 63 παρ 1 υποπερ.3 εδάφιο γ Οδηγίας 2014/24/ΕΕ & 79 παρ 2 υποπερ 2 εδάφιο γ, 80 παρ. 1 υποπ. 3 Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)

Απαντήσεις: Συνολικά υποβλήθηκαν 5 απαντήσεις από αναθέτοντες φορείς.

Όλοι οι φορείς πρόκριναν την επιλογή (β).

Γ' Τυποποιημένοι (πάγιοι) όροι για τις ενώσεις οικονομικών φορέων

Θέμα 1: Τυποποιημένοι (πάγιοι) όροι κατά τη συμμετοχή ενώσεων οικονομικών φορέων σε διαδικασία ανάθεσης σύμβασης.

14: Δεδομένης της δυνατότητας που παρέχεται από τις διατάξεις των Οδηγιών στα κράτη μέλη να μπορούν να θέσουν πάγιους όρους όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο οι ενώσεις οικονομικών φορέων θα ικανοποιούν τις απαιτήσεις οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας και τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας και τα κριτήρια προ επιλογής και ποιοτικής επιλογής κατά τα ανωτέρω, κρίνετε σκόπιμο/αναγκαίο/χρήσιμο:

i) να τεθούν πάγιοι όροι που αφορούν στα κριτήρια και τις απαιτήσεις συμμετοχής για τις ενώσεις οικονομικών φορέων, ή

ii) ότι δεν θα πρέπει να τεθούν πάγιοι όροι αλλά να παρέχεται διακριτική ευχέρεια στις αναθέτουσες αρχές/στους αναθέτοντες φορείς να καθορίζουν τους όρους πλήρωσης των κριτηρίων και απαιτήσεων για τις ενώσεις οικονομικών φορέων.

(Άρθρα 19.2 και 37.2 των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ αντίστοιχα)

Απαντήσεις: Συνολικά υποβλήθηκαν 5 απαντήσεις από αναθέτοντες φορείς.

Όλοι οι φορείς πρόκριναν την επιλογή (ii).

15: Σε περίπτωση επιλογής της περίπτωσης (i) ανωτέρω:

με ποιόν τρόπο θεωρείτε πως θα πρέπει να τεθούν οι ως άνω πάγιοι όροι;

i) με την πράξη ενσωμάτωσης των Οδηγιών, ή

ii) με κανονιστική πράξη, ή

(iii) με τη θέση παγίων όρων σε πρότυπα τεύχη διακηρύξεων που να αφορούν την πλήρωση των απαιτήσεων εκ μέρους των ενώσεων οικονομικών φορέων, ή

(iv) με έκδοση Κατευθυντήριων Οδηγιών (μη δεσμευτικών) προς τις αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς, ή

(v) με συνδυασμό των ανωτέρω (προσδιορίστε) ή

(vi) άλλο;

Απαντήσεις: Δεν υποβλήθηκε καμία απάντηση

16: Ποιοι, κατά τη γνώμη σας, πρέπει να είναι οι πάγιοι όροι που πρέπει να τεθούν κατά τη συμμετοχή των ενώσεων οικονομικών φορέων;

(Άρθρο 19 παρ. 2 της Οδηγίας 2014/24 και 37 παρ. 2 της Οδηγίας 2014/25)

Απαντήσεις: 1 απάντηση: να αφορούν στα κριτήρια και τις απαιτήσεις σχετικά με την οικονομική/χρηματοοικονομική επάρκεια και την τεχνική/ επαγγελματική ικανότητα των οικονομικών φορέων.

11. Ονοματολογίες - Σήματα - Εκθέσεις δοκιμών - Πιστοποιήσεις και λοιπά αποδεικτικά μέσα.

Διοικητική συνεργασία Κρατών Μελών

Ενότητα : Ονοματολογίες

1: Εξ όσων γνωρίζετε στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων σας, υφίστανται άλλα κωδικολόγια πέραν του Κοινού λεξιλογίου για τις δημόσιες συμβάσεις (CPV), τα οποία άπτονται των δημοσίων συμβάσεων; παρακαλώ προσδιορίστε αναφέροντας τυχόν σχετικούς νόμους ή κανονιστικές πράξεις καθώς και τους αριθμούς Φύλλων Εφημερίδας της Ελληνικής Κυβέρνησης (ΦΕΚ) στα οποία έχουν δημοσιευτεί.

Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης στην ανωτέρω ερώτηση, τα ως άνω κωδικολόγια θεωρείτε πως είναι συμβατά, εξ όσων γνωρίζετε, με το Κοινό λεξιλόγιο για τις δημόσιες συμβάσεις (CPV); παρακαλώ τεκμηριώστε [με χρήση ελεύθερου κειμένου]. Στην περίπτωση που δεν είναι συμβατά, υπό ποιους όρους θεωρείτε πως θα μπορούσαν να γίνουν συμβατά;

(Άρθρα 23, 87, Παράρτημα ΙΙ Οδηγίας 2014/24 και 41, 103, Παράρτημα Ι Οδηγίας 2014/25)

Απαντήσεις: Δόθηκαν 3 απαντήσεις σε αυτήν την ερώτηση, εκ των οποίων 1 αναθέτων φορέας, 1 ένωση οικονομικών φορέων (Ελληνική Ένωση Εργαστηρίων) και 1 αναθέτουσα αρχή (ΕΣΥΠ – ΕΛΟΤ ΑΕ).

Η ένωση οικονομικών φορέων ανέφερε ότι δεν γνωρίζει να υπάρχει άλλη ονοματολογία, ως προς δε την υφιστάμενη (CPV) θεωρεί ότι η ορολογία στην ελληνική γλώσσα θα πρέπει να ελέγχεται από τον ΕΛΟΤ και να συμφωνεί με την απόδοση στα Ελληνικά των αντίστοιχων προτύπων, προτείνει δε να συγκροτηθεί ομάδα εργασίας που να μεριμνά για τη βελτίωση της ονοματολογίας και την αποφυγή υπερκαλύψεων μεταξύ των κωδικών. Ο αναθέτων φορέας απάντησε ότι, πέραν του CPV, δεν υφίστανται άλλα κωδικολόγια για χρήση από τους Προμηθευτές, για χρήση δε μόνο από τον ίδιο υπάρχει εσωτερική κωδικοποίηση υλικών των αποθηκών.

2. Κρίνετε σκόπιμο, για λόγους ομοιογένειας και λειτουργικότητας, να επεκταθεί η ονοματολογία CPV και στις συμβάσεις των οποίων η αξία δεν υπερβαίνει τα κατώτατα όρια (κατώφλια) που ορίζονται από τις Οδηγίες;

(Άρθρο 5 σημείο 9 και άρθρο 6 Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και άρθρο 16 σημείο 9 και άρθρο 17 Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)

Απαντήσεις: Δόθηκαν 2 απαντήσεις σε αυτήν την ερώτηση, αμφότερες από αναθέτοντες φορείς. Ο 1/2 απάντησε θετικά, ήτοι να επεκταθεί η ονοματολογία CPV και στις συμβάσεις των οποίων η αξία δεν υπερβαίνει τα κατώτατα όρια (κατώφλια) που ορίζονται από τις Οδηγίες και ο 1/2 απάντησε αρνητικά, ήτοι να μην καταστεί υποχρεωτική η εν λόγω επέκταση, αλλά να επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια των αναθέτοντων φορέων.

Ενότητα: Σήματα

(Άρθρα 43 Οδηγίας 2014/24/ΕΚ και 61 Οδηγίας 2014/25/ΕΚ).

3. Κατά την ενσωμάτωση των άρθρων των νέων Οδηγιών για τα σήματα στο εθνικό μας δίκαιο, θεωρείτε πως πρέπει να προβλεφθούν, πέραν των κοινωνικών και περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών που ρητώς αναφέρονται στα ως άνω άρθρα και “άλλα χαρακτηριστικά”, για τα οποία να είναι δυνατό να απαιτείται συγκεκριμένο σήμα ως αποδεικτικό; Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, παρακαλώ προσδιορίστε.

Απαντήσεις: Δόθηκαν 4 απαντήσεις, εκ των οποίων 1 δημόσιος φορέας (ΓΓ Βιομηχανίας), 1 αναθέτων φορέας, 1 ένωση οικονομικών φορέων (ΕΕΕ) και 1 αναθέτουσα αρχή (ΕΣΥΠ-ΕΛΟΤ ΑΕ).

Στις απαντήσεις αναφέρθηκε ότι θα μπορούσε να προβλέπεται συγκεκριμένο σήμα ως αποδεικτικό συμμόρφωσης, με την προϋπόθεση ότι υπάρχει γενική εφαρμογή ή επιταγή από κοινοτική Οδηγία (όπως π.χ. τα σήματα CE, ROHS) ή την εθνική νομοθεσία. Στις άλλες περιπτώσεις δεν θα έπρεπε να θεσπιστεί συγκεκριμένο σήμα ως προαπαιτούμενο κάθε δημόσιας σύμβασης, καθώς, πέρα από το οικονομικό κόστος

της συγκεκριμένης πιστοποίησης, τίθεται και θέμα του χρόνου συμμόρφωσης του προμηθευτή. Επισημαίνεται δε μετ' επιτάσεως ότι η απαίτηση σε συμβάσεις ύπαρξης σημάτων στα προϊόντα από μη Ευρωπαϊκούς φορείς Πιστοποίησης θα πρέπει να απαγορευθεί (π.χ. σήμα UL) όπως και η έγκριση από συγκεκριμένο φορέα ή οργανισμό (π.χ. TUV, FCC κ.λπ). Ο δημόσιος φορέας δεν θεωρεί σκόπιμο να προβλεφθούν ονομαστικά και “άλλα χαρακτηριστικά”.

Τα “άλλα χαρακτηριστικά”, πλην των κοινωνικών και περιβαλλοντικών, αφορούν σε: 1. Φυσικά χαρακτηριστικά (μηχανικά, ηλεκτρικά, χημικά ή βιολογικά χαρακτηριστικά), 2. Λειτουργικά χαρακτηριστικά, 3. Αισθητικά χαρακτηριστικά, 4. Εργονομικά χαρακτηριστικά, 5. Χαρακτηριστικά προσβασιμότητας σε ΑμεΑ ή σε άλλα εμποδιζόμενα άτομα ή σε ευάλωτη κατηγορία πληθυσμού ή 6. Χαρακτηριστικά καινοτομίας.

4: Σε ό,τι αφορά στις προϋποθέσεις που θέτουν οι Οδηγίες προκειμένου να καθίσταται δυνατή η απαίτηση συγκεκριμένου σήματος από τις αναθέτουσες αρχές / τους αναθέτοντες φορείς:

α) Η πρώτη (α) προϋπόθεση που τίθεται από τις οικείες διατάξεις των Οδηγιών, αφορά στην καταλληλότητα των σημάτων για τον προσδιορισμό του αντικειμένου της σύμβασης. Ποια συγκεκριμένα θεωρείτε ως κατάλληλα σήματα, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων σας;

β) Σύμφωνα με την τρίτη (γ) προϋπόθεση, τα σήματα καθιερώνονται μέσω ανοικτής και διαφανούς διαδικασίας, στην οποία έχουν δικαίωμα συμμετοχής όλοι οι ενδιαφερόμενοι.

i) Θεωρείτε πως πρέπει να καθοριστούν τα χαρακτηριστικά και οι όροι τήρησης της ως άνω διαδικασίας;

ii) Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, παρακαλώ προσδιορίστε τον κατάλληλο τρόπο καθορισμού [με χρήση ελεύθερου κειμένου].

Απαντήσεις: Δόθηκε μία απάντηση από δημόσιο φορέα (ΓΓ Βιομηχανίας), με την οποία αναπτύχθηκαν γενικότεροι παράμετροι επί της θεματικής των σημάτων και σχολιασμού των προϋποθέσεων που καθορίζονται στο άρθρο 43 παρ 1 α- ε της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ.

5. α) Ποιο μέσο / τρόπος τεκμηρίωσης κρίνετε κατάλληλο, προκειμένου ένας οικονομικός φορέας να αποδείξει πως, χωρίς δική του υπαιτιότητα, δεν είχε τη δυνατότητα να αποκτήσει το σήμα που απαιτείται μια αναθέτουσα αρχή / ένας αναθέτων φορέας ή ισοδύναμο εντός της τεθείσας προθεσμίας;

β) Πέραν του τεχνικού φακέλου του κατασκευαστή, στον οποίο γίνεται ρητή αναφορά στις ως άνω διατάξεις των Οδηγιών, ποια άλλα μέσα είναι κατάλληλα; Στην περίπτωση αυτή, ποιο θεωρείτε ως κατάλληλο τρόπο απόδειξης πως τα άλλα μέσα πληρούν τις απαιτήσεις του σήματος που έχει θέσει η αναθέτουσα αρχή/ ο αναθέτων φορέας ώστε να θεωρούνται κατάλληλα;

Απαντήσεις: Δόθηκαν 3 απαντήσεις, εκ των οποίων 1 δημόσιος φορέας (ΓΓ Βιομηχανίας), 1 αναθέτων φορέας και 1 ένωση οικονομικών φορέων (ΕΕΕ).

Ως προς το α' ερώτημα, απαντήθηκε ότι τεκμηρίωση μπορεί να συνιστά η αποδεδειγμένη ικανοποίηση όλων των παρακάτω: Έγκαιρη υποβολή αιτήματος έκδοσης σήματος προς τον αρμόδιο φορέα. Πληρότητα του σχετικού συνοδευτικού φακέλου. Καθυστερήση της έκδοσης του σήματος από τον αρμόδιο φορέα πέραν του συνήθους απαιτούμενου χρονικού διαστήματος χωρίς υπαιτιότητα του αιτούντος (επανέλεγχοι, ελλείψεις, συμπληρώσεις κλπ). Επίσης, προτάθηκε η προσκόμιση μιας βεβαίωσης από τον φορέα που χορηγεί το σήμα αυτό, ωστόσο δεν είναι γνωστό αν ο φορέας θα δεχθεί να εκδώσει μία τέτοια βεβαίωση καθώς η χορήγηση του σήματος συνεπάγεται οικονομικό αντάλλαγμα. Η ένωση οικονομικών φορέων εκτίμησε ότι η διαδικασία αυτή είναι υπέρ των μεγάλων επιχειρήσεων οι οποίες έχουν τη δυνατότητα συνεχούς πιστοποίησης των προϊόντων και είναι δυσμενείς ως προς τις επιχειρήσεις οι οποίες περιστασιακά θα μπορούσαν να πιστοποιήσουν τα προϊόντα τους για πρόσθετες απαιτήσεις πλην της συμμόρφωσης με τις ουσιαστικές απαιτήσεις της Ενωσιακής εναρμονισμένης νομοθεσίας.

Ως προς το β' ερώτημα, απαντήθηκε ότι ο προσφέρων πρέπει με την τεχνική προσφορά του να υποβάλει τεχνικό φάκελο του κατασκευαστή ή / και έκθεση δοκιμών από αναγνωρισμένο οργανισμό ή / και στοιχεία δημοσιευμένα στη διεθνή τεχνική βιβλιογραφία, καθώς και κατάλογο επιτυχών συστάσεων (references).

Επιπρόσθετα, αναφέρθηκε ότι μπορεί να υποβάλει και οποιοδήποτε άλλο στοιχείο κρίνει ως υποστηρικτικό της προτεινόμενης ισοδυναμίας.

Ενότητα: Εκθέσεις δοκιμών - πιστοποίηση

(Άρθρα 44 Οδηγίας 2014/24 και 62 Οδηγίας 2014/25).

6: α) ποιοι ελληνικοί οργανισμοί αξιολόγησης της πιστότητας (συμβατότητας) εμπίπτουν στις ανωτέρω διατάξεις των νέων Οδηγιών;

β) ποιοι ελληνικοί οργανισμοί αξιολόγησης της συμμόρφωσης, κατά την έννοια του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 765/2008 εμπίπτουν στις ανωτέρω διατάξεις των νέων Οδηγιών;

γ) ποιοι οργανισμοί αξιολόγησης της συμμόρφωσης είναι δυνατόν να θεωρηθούν ως ισοδύναμοι με τους ως άνω υπό (β) οργανισμούς;

(Άρθρα 44 Οδηγίας 2014/24 και 62 Οδηγίας 2014/25).

Απαντήσεις: Δόθηκαν 4 απαντήσεις, εκ των οποίων 1 δημόσιος φορέας (ΓΓ Βιομηχανίας), 2 αναθέτοντες φορείς και 1 ένωση οικονομικών φορέων (ΕΕΕ).

Ως προς τα ερωτήματα α' και β', αναφέρθηκε ότι στην Ελλάδα υφίσταται Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης (ΕΣΥΔ ΑΕ), στις διατάξεις δε των νέων Οδηγιών εμπίπτουν όλοι οι διαπιστευμένοι οργανισμοί από το ΕΣΥΔ. Τέτοιοι οργανισμοί είναι ο ΕΣΠΕΛ, η ΕΒΕΤΑΜ, αλλά και άλλοι ελληνικοί οργανισμοί αξιολόγησης της συμμόρφωσης που εμπίπτουν στις διατάξεις των Οδηγιών και που αναφέρονται στους καταλόγους του ΕΣΥΔ.

Ως προς το γ' ερώτημα, ως ισοδύναμοι με τους υπό β' οργανισμούς είναι δυνατό να θεωρηθούν οι οργανισμοί που είναι διαπιστευμένοι από αναγνωρισμένο φορέα διαπίστευσης, πλήρες μέλος (υπό καθεστώς *multilateral agreement*) του *European Accreditation (EA)* ή / και του *International Accreditation Forum (IAF)* ή / και του *International Laboratory Accreditation Cooperation (ILAC)*.

7. Πέραν του τεχνικού φακέλου του κατασκευαστή, στον οποίο γίνεται ρητή αναφορά στις διατάξεις των Οδηγιών, ποια συγκεκριμένα άλλα μέσα, εξ όσων γνωρίζετε, είναι κατάλληλα για την απόδειξη της συμμόρφωσης των οικονομικών φορέων προς τις απαιτήσεις ή τα κριτήρια που έχουν θέσει οι αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς; παρακαλώ προσδιορίστε ειδικότερα εάν τα μέσα που αναφέρετε αφορούν σε : i) συμβάσεις προμηθειών, ii) συμβάσεις υπηρεσιών, iii) συμβάσεις έργων
(Άρθρα 44 παράγραφος 2 Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και 62 παράγραφος 2 Οδηγίας 2014/25/ΕΕ).

Απαντήσεις: Δόθηκαν 4 απαντήσεις, εκ των οποίων 1 δημόσιος φορέας (ΓΓ Βιομηχανίας), 2 αναθέτοντες φορείς και 1 ένωση οικονομικών φορέων (ΕΕΕ).

Στις απαντήσεις αναφέρθηκε ότι, για τη σύναψη συμβάσεων προμηθειών απαιτείται στον υποφάκελλο της Τεχνικής Προσφοράς που υποβάλει κάθε οικονομικός φορέας να περιλαμβάνονται: Πιστοποιητικό ISO 9001, Στοιχεία Εμπειρίας, Περιγραφή Εργοστασίου Κατασκευής, Πιστοποιητικά Δοκιμών, Περιγραφή Τεχνικών Χαρακτηριστικών, Τυχόν Σήμανση που επιβάλλεται από τη Νομοθεσία. Πέραν των στοιχείων που περιλαμβάνει η τεχνική προσφορά, όταν κρίνεται απαραίτητο, ζητείται η υποβολή δείγματος. Επίσης, μπορεί να συμπεριλαμβάνεται το δικαίωμα επιτόπιας εξέτασης των δυνατοτήτων του εργοστασίου κατασκευής. Επιπλέον, απαντήθηκε ότι ο προσφέρων πρέπει με την τεχνική προσφορά του να υποβάλει τεχνικό φάκελο του κατασκευαστή ή / και έκθεση δοκιμών από αναγνωρισμένο οργανισμό ή / και στοιχεία δημοσιευμένα στη διεθνή τεχνική βιβλιογραφία, καθώς και κατάλογο επιτυχών συστάσεων (*references*). Επιπρόσθετα, μπορεί να υποβάλει και οποιοδήποτε άλλο στοιχείο κρίνει ως υποστηρικτικό της προτεινόμενης ισοδυναμίας.

Επίσης, αναφέρθηκε ότι, πέραν του τεχνικού φακέλου του κατασκευαστή, το μόνο μέσο κατάλληλο για την απόδειξη της συμμόρφωσης είναι ο εργαστηριακός έλεγχος των προς παραλαβή προϊόντων. Προκειμένου να αποδειχθεί ότι τα προς παράδοση ή ενσωμάτωση στο έργο προϊόντα ανταποκρίνονται στις επιδόσεις ή λειτουργικές απαιτήσεις που ορίζει η διακήρυξη πρέπει να προβλέπεται η διενέργεια εργαστηριακών

ελέγχων με καθορισμένο αντικείμενο, σε δείγματα σειράς παραγωγής.

Τέλος προτείνεται ότι εργαστηριακοί έλεγχοι πρέπει να γίνονται τουλάχιστον:

- Σε υλικά και προϊόντα μαζικής προμήθειας.

- Στις περιπτώσεις που ο εργαστηριακός έλεγχος ορισμένων ιδιοτήτων του προϊόντος επιβάλλεται λόγω ιδιαιτεροτήτων της εγκατάστασης.

- Στις περιπτώσεις που η έλλειψη του προϊόντος σε περίπτωση βλάβης του μέχρις ότου επιδιορθωθεί ή αντικατασταθεί στα πλαίσια της εγγύησης θα δημιουργήσει προβλήματα.

- Στις περιπτώσεις που τα υλικά και προϊόντα ενσωματώνονται σε έργο και είναι από αντιοικονομική έως αδύνατη η αντικατάστασή τους εκ των υστέρων.

- Σε κάθε άλλη περίπτωση που κρίνεται από τον αρμόδιο φορέα.

Τα παραπάνω εφαρμόζονται εκτός από τις συμβάσεις προμηθειών και τις συμβάσεις έργων και σε συμβάσεις υπηρεσιών κατά το μέρος που μπορεί να περιλαμβάνουν προμήθεια υλικών.

Ενότητα : Διοικητική συνεργασία μεταξύ κρατών – μελών

1: Ποια (ή ποιες) θεωρείτε πως πρέπει να είναι η/οι αρμόδια/ες αρχή/ες στην Ελλάδα, για την κοινοποίηση των πληροφοριών όσον αφορά

(α) τις τεχνικές προδιαγραφές και

(β) τα σήματα.

σε σχέση με τους εγκατεστημένους στην Ελλάδα οικονομικούς φορείς:

(Άρθρα 42 παρ 6, 43, 44 παρ. 3 και 62 παρ. 3 Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και 60 παρ 6, 61, 62 παρ. 3 και 81 παρ. 3 Οδηγίας 2014/25/ΕΕ).

Απαντήσεις: Δόθηκαν 3 απαντήσεις, εκ των οποίων 2 ήταν αναθέτοντες φορείς και 1 ήταν ένωση οικονομικών φορέων (ΕΕΕ).

Προτάθηκε ως αρμόδια αρχή στην Ελλάδα ο ΕΣΥΠ - ΕΛΟΤ. Εκφράστηκε και η άποψη ότι η αρμόδια αρχή που θα επιληφθεί των θεμάτων διοικητικής συνεργασίας πρέπει να διαθέτει έμπειρο και επαρκές τεχνικό προσωπικό, που να γνωρίζει τη σχετική κοινοτική νομοθεσία, τις διαδικασίες και τις αρχές πιστοποίησης. Η ένωση οικονομικών φορέων πρότεινε, λόγω της υψηλής τεχνογνωσίας των μελών της, να συνδράμει στο έργο της ΕΑΑΔΗΣΥ ώστε το θεσμικό πλαίσιο συμβάσεων να αναπτυχθεί προς όφελος του Δημοσίου.

2. Ποιο θεωρείτε πως θα μπορούσε να είναι, στο πλαίσιο των ανωτέρω διατάξεων, το κατάλληλο σύστημα συλλογής των στοιχείων, προκειμένου να καταστεί δυνατή η κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο ανταλλαγή πληροφοριών και η διοικητική συνεργασία μεταξύ των Κρατών Μελών;

Απαντήσεις: Δόθηκαν 3 απαντήσεις, εκ των οποίων 2 ήταν αναθέτοντες φορείς και 1 ήταν ένωση οικονομικών φορέων (ΕΕΕ).

Ως κατάλληλο σύστημα συλλογής των στοιχείων για τη διοικητική συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών, προτάθηκε το ΕΣΥΠ. Επίσης, αναφέρθηκε ότι είναι χρήσιμο να δίνεται δυνατότητα πρόσβασης των ενδιαφερομένων Φορέων στα στοιχεία που τηρούνται, μέσω Διαδικτύου. Εκφράστηκε και η άποψη ότι η αρμόδια αρχή που θα επιληφθεί των θεμάτων διοικητικής συνεργασίας πρέπει να διαθέτει έμπειρο και επαρκές τεχνικό προσωπικό, που να γνωρίζει τη σχετική κοινοτική νομοθεσία, τις διαδικασίες και τις αρχές πιστοποίησης. Η ένωση οικονομικών φορέων πρότεινε, λόγω της υψηλής τεχνογνωσίας των μελών της, να συνδράμει στο έργο της ΕΑΑΔΗΣΥ ώστε το θεσμικό πλαίσιο συμβάσεων να αναπτυχθεί προς όφελος του Δημοσίου.

Οι θεματικές 12 -14 αφορούν ειδικούς αποδέκτες

12. Εφαρμογή του δικαίου του ανταγωνισμού και των κανόνων κρατικών ενισχύσεων στο πλαίσιο ενσωμάτωσης των νέων οδηγιών για τις δημόσιες συμβάσεις

ΘΕΜΑ 1: Υπηρεσίες Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος

α) Λαμβάνοντας υπόψη τη διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών να ορίζουν ποιες υπηρεσίες θεωρούν γενικού οικονομικού συμφέροντος (ΥΓΟΣ) σε συνδυασμό με την υποχρέωση συμμόρφωσης με τους ισχύοντες κανόνες της Ένωσης στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων, θεωρείτε ότι κατά την ενσωμάτωση, ενδείκνυται:

i) ειδική και συγκεκριμένη οριοθέτηση του πεδίου εφαρμογής των νέων Οδηγιών για τις δημόσιες συμβάσεις σε σχέση με τις ΥΓΟΣ, ή

(ii) να εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια των αναθέτουσών αρχών/αναθέτοντων φορέων να εκτιμούν ad hoc αν συνιστά ΥΓΟΣ, ανάλογα με το είδος και το εύρος της υπό ανάθεσης σύμβασης, τις ειδικές κάθε φορά περιστάσεις και απαιτήσεις αυτής.

(άρθρο 1 παρ. 4 οδηγίας 2014/24/ΕΕ και άρθρο 1 παρ. 4 οδηγίας 2014/25/ΕΕ)

Απαντήσεις: Ελήφθησαν 3 απαντήσεις από αρμόδιους δημόσιους φορείς.

Το σύνολο των συμμετεχόντων προέκρινε την επιλογή (ii), δηλαδή την παροχή διακριτικής ευχέρειας στις αναθέτουσες αρχές/ αναθέτοντες φορείς ώστε να ορίζουν ad hoc την εκάστοτε ΥΓΟΣ, ανάλογα με τις ειδικές συνθήκες που επικρατούν τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή στην αγορά του συγκεκριμένου τομέα.

β) Σε περίπτωση επιλογής της περίπτωσης (α.i), [ειδική και συγκεκριμένη οριοθέτηση του πεδίου εφαρμογής των νέων Οδηγιών για τις δημόσιες συμβάσεις σε σχέση με τις ΥΓΟΣ], ποιο κατά την άποψή σας δύναται να αποτελέσει, το πλέον ενδεδειγμένο (νομικό) εργαλείο οριοθέτησης, λαμβάνοντας υπόψη τη δεσμευτικότητα των διαφορετικών αυτών εργαλείων:

(i) η πράξη ενσωμάτωσης των Οδηγιών, ή

(ii) κανονιστική πράξη, ή

(iii) διοικητική απόφαση, ή

(iv) Κατευθυντήρια Οδηγία (μη δεσμευτική) προς τις αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς, ή

(v) συνδυασμός των ανωτέρω [προσδιορίστε],

(vi) άλλο.

Απαντήσεις: Οι συμμετέχοντες δεν όφειλαν να απαντήσουν, καθώς στην ανωτέρω ερώτηση προκρίθηκε από το σύνολο τους, η επιλογή (α.ii). Περαιτέρω, βάση των απαντήσεων της ΕΑΣ και της ΜΟΚΕ συνάγεται ότι θα μπορούσαν να εκδοθούν Κ.Ο

γ) Θεωρείτε ότι θα πρέπει να καθορισθούν κριτήρια για τον ορθό χαρακτηρισμό των ΥΓΟΣ;

Απαντήσεις: Ελήφθησαν 3 απαντήσεις από αρμόδιους δημόσιους φορείς.

Οι συμμετέχοντες στο σύνολο τους ανέφεραν την ύπαρξη κριτηρίων όπως έχουν κυρίως διαπλασθεί από τη νομολογία του ΔΕΕ. Διατυπώθηκε και η θέση ότι δεν κρίνεται σκόπιμο να καθοριστούν ειδικά κριτήρια για τον ορθό χαρακτηρισμό των ΥΓΟΣ καθώς η σχετική πρακτική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όσο και η νομολογία του Δικαστηρίου και του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με το πρόδηλο σφάλμα παρέχουν χρήσιμη καθοδήγηση στα κράτη μέλη ως προς τα κριτήρια που πρέπει αυτά να χρησιμοποιούν, προκειμένου να χαρακτηρίζουν ορθά μία υπηρεσία ως ΥΓΟΣ.

δ) Υφίσταται, σε εθνικό επίπεδο, θεσμοθετημένη διαδικασία ελέγχου συμβατότητας της παροχής υπηρεσιών που χαρακτηρίζονται ως ΥΓΟΣ σε σχέση με το δίκαιο της ένωσης;

Απαντήσεις: Ελήφθησαν 3 απαντήσεις από αρμόδιους δημόσιους φορείς.

Υφίσταται θεσμοθετημένη διαδικασία ελέγχου συμβατότητας της παροχής υπηρεσιών που χαρακτηρίζονται ως ΥΓΟΣ σε σχέση με το δίκαιο της ένωσης, βάση του ν. 4152/2013 που αποτελεί το νομοθετικό πλαίσιο που θεσμοθετεί το σύστημα ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων.

ε) Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης στην ανωτέρω ερώτηση (δ), ποιο είναι το αρμόδιο όργανο, ποια η σχετική διαδικασία ελέγχου συμβατότητας και ποιος ο χρόνος διενέργειας αυτού;

Απαντήσεις: Ελήφθησαν 3 απαντήσεις από αρμόδιους δημόσιους φορείς.

Ο ν. 4152/2013 συνιστά το εθνικό νομοθετικό πλαίσιο βάσει του οποίου θεσμοθετήθηκε το σύστημα ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων και συστάθηκε στο Υπουργείο Οικονομικών η Κεντρική Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων (ΚεΜΚΕ) ως αρμόδια εθνική αρχή συντονισμού για τις κρατικές ενισχύσεις, που συνεργάζεται με τις Αποκεντρωμένες Μονάδες Κρατικών Ενισχύσεων (ΑΜΚΕ).

στ) Το Κεντρικό Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων, περιλαμβάνει και τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας οι οποίες χορηγούνται σε επιχειρήσεις που παρέχουν ΥΓΟΣ και χορηγούνται βάση του Κανονισμού (ΕΕ) 360/2012 της Επιτροπής;

Απαντήσεις: Ελήφθησαν 2 απαντήσεις από αρμόδιους δημόσιους φορείς.

Το Κεντρικό Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων θα περιλαμβάνει και τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που χορηγούνται βάσει του Κανονισμού 360/2012 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Σημειώνεται ότι κατά τον παρόντα χρόνο το Κεντρικό Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων βρίσκεται στο στάδιο δημιουργίας του.

ΘΕΜΑ 2: Συμβάσεις υπηρεσιών που ανατίθενται βάσει αποκλειστικού δικαιώματος

α) Υφίσταται, σε εθνικό επίπεδο, διαδικασία ελέγχου ή/και πιστοποίησης της συμβατότητας απονομής αποκλειστικού δικαιώματος για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών, ως προς τις διατάξεις της ΣΛΕΕ; Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης καλείστε να προσδιορίσετε το αρμόδιο όργανο διενέργειας ελέγχου συμβατότητας, το είδος της αρμοδιότητας του (δεσμευτική ή μη), καθώς και τη σχετική διαδικασία.

(Άρθρο 11 Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και άρθρο 22 οδηγίας 2014/25/ΕΕ).

Απαντήσεις: Δεν ελήφθη απάντηση

β) Ποια μέτρα θεωρείτε απαραίτητα να υιοθετηθούν προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι, βάσει αποκλειστικού δικαιώματος, δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών που ανατίθενται από αναθέτουσα αρχή σε άλλη αναθέτουσα αρχή ή σε ένωση αναθετουσών αρχών, δεν προκαλούν στρέβλωση του ανταγωνισμού έναντι των ιδιωτικών οικονομικών φορέων.

Απαντήσεις: Δεν ελήφθη απάντηση

ΘΕΜΑ 3: Αποφυγή στρέβλωσης ανταγωνισμού κατά την προετοιμασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων (Άρθρα 40 και 41 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και άρθρα 58 και 59 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ)

α) Θεωρείτε ότι, για τη βέλτιστη ενσωμάτωση των διατάξεων των Οδηγιών αναφορικά με τις προκαταρκτικές διαβουλεύσεις με την αγορά και τα μέτρα διασφάλισης της μη στρέβλωσης του ανταγωνισμού, επαρκούν και είναι κατάλληλες οι σχετικές διατάξεις του Ν. 4281/2014 ή θα πρέπει να προβλεφθούν διαφορετικές διατάξεις ή/και επιπλέον μέτρα;

β) Ποια θεωρείτε ως κατάλληλα μέτρα με τα οποία μπορεί να διασφαλισθεί ότι κατά τον σχεδιασμό της

διαδικασίας σύναψης δημοσίων συμβάσεων και κατά τη διαβούλευση της εκάστοτε αναθέτουσας αρχής με την αγορά, δεν θα υπάρξει στρέβλωση του ανταγωνισμού και παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης; (Άρθρα 40 και 41 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και άρθρα 58 και 59 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ)

γ) Προτείνετε τρόπο και μέσα επανόρθωσης της στρέβλωσης του ανταγωνισμού εξαιτίας συμμετοχής οικονομικού φορέα κατά την προετοιμασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων, πλήν του αποκλεισμού.

δ) Θεωρείται ότι ο αποκλεισμός του οικονομικού φορέα, εφόσον η στρέβλωση του ανταγωνισμού δεν μπορεί να επανορθωθεί με λιγότερο παρεμβατικά μέσα, ενδείκνυται:

(i) να επιβληθεί ως υποχρέωση των αναθετουσών αρχών/αναθέτοντων φορέων, ή

(ii) να εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια των αναθετουσών αρχών/αναθέτοντων φορέων ώστε να εκτιμούν ad hoc, το είδος της υπό ανάθεσης σύμβασης και τις ειδικές κάθε φορά περιστάσεις και απαιτήσεις αυτής;

ε) Τι είδους στοιχεία δύναται να προσκομίσει οικονομικός φορέας προκειμένου να αποδείξει ότι δε στόχευε στη νόθευση του ανταγωνισμού; παρ. 6 του άρθρου 57 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και άρθρο 80 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ.

Απαντήσεις: Δεν ελήφθη απάντηση

ΘΕΜΑ 4: Αποκλεισμός από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης λόγω πρόθεσης σκόπιμης στρέβλωσης ανταγωνισμού

(Παρ. 4. περ. δ, παρ. 5 του άρθρου 57 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και του άρθρου 80 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ).

α) Κατά την άποψή σας, ποιες δύναται να θεωρηθούν ως επαρκώς εύλογες ενδείξεις που οδηγούν στο συμπέρασμα ότι ο οικονομικός φορέας συνήψε συμφωνίες με άλλους οικονομικούς φορείς με στόχο τη στρέβλωση του ανταγωνισμού; (π.χ. διοικητικές πράξεις κλπ)

β) Ποια θεωρείτε ως κατάλληλα αποδεικτικά μέσα σύναψης συμφωνίας μεταξύ οικονομικών φορέων, με στόχο τη στρέβλωση του ανταγωνισμού;

γ) Υφίσταται κατηγοριοποίηση των σχετικών παραβάσεων του δικαίου του ανταγωνισμού; Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, επιθυμητή είναι η πρόταση, ανά τομέα αρμοδιότητάς σας, για το ποιες από αυτές δύναται να οδηγήσουν σε δυνητικό αποκλεισμό και αντιστοίχως ποιες εξ αυτών θα πρέπει να επιφέρουν υποχρεωτικό αποκλεισμό από τη συμμετοχή σε διαδικασία ανάθεσης δημόσιας σύμβασης.

Απαντήσεις: Δεν ελήφθη απάντηση

ΘΕΜΑ 5: Ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές λόγω ενδεχόμενης χορήγησης κρατικής ενίσχυσης

α) Σε ποιους φορείς δύναται να απευθύνεται η αναθέτουσα αρχή / αναθέτων φορέας προκειμένου να ελέγξει εάν η υποβληθείσα ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά οφείλεται σε ενδεχόμενη χορήγηση κρατικής ενίσχυσης;

(άρθρο 69 παρ. 2 περ. στ της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και άρθρο 84 παρ. 2 περ. στ της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ).

Απαντήσεις: Ελήφθησαν 3 απαντήσεις από αρμόδιους δημόσιους φορείς.

Προκειμένου για την επαλήθευση των δηλώσεων των προσφερόντων υφίστανται οι εξής δυνατότητες:

- Σε περίπτωση συγχρηματοδοτούμενων Κρατικών Ενισχύσεων μπορεί να ανακτηθεί η πληροφορία άμεσα από τον ιστοχώρο του ΕΣΠΑ, για ενίσχυση ανεξαρτήτου μορφής και ύψους.

- Στην περίπτωση Κρατικών Ενισχύσεων άνω των 500.000 € που χορηγούνται δυνάμει του Καν (ΕΕ) 651/2014 της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (Απαλλακτικός), των Ανακοινώσεων και των Κατευθυντηρίων Γραμμών της ΕΕ, η πληροφορία μπορεί να ανακτηθεί από 1-1-

2016 από τον ιστοχώρο Pan European Data Portal

- Από το Πληροφοριακό Σύστημα Παρακολούθησης της Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων μετά από αίτημα στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού.

β) Σε τι εύρος χρόνου θα πρέπει να ανάγεται ο έλεγχος της αναθέτουσας αρχής αναφορικά με το χρόνο χορήγησης της κρατικής ενίσχυσης;

Απαντήσεις: Ελήφθησαν απαντήσεις από 3 αρμόδιους δημόσιους φορείς.

Υποστηρίχτηκαν δύο απόψεις' η μία ότι δεδομένου ότι το δίκαιο των κρατικών ενισχύσεων δεν υπεισέρχεται σε αυτά τα ζητήματα, το ζήτημα πρέπει να εξεταστεί στο πλαίσιο του δικαίου των δημοσίων συμβάσεων υπό το πρίσμα της νομολογίας του Δικαστηρίου της ΕΕ σχετικά με την ερμηνεία της εν λόγω διάταξης, ενώ σύμφωνα με τη δεύτερη, δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν εγείρει ζητήματα ανάκτησης ενισχύσεων μετά την πάροδο δεκαετίας από τη χορήγησή τους, θα μπορούσε κατ' αρχήν να υποστηριχθεί ότι σε αντίστοιχο εύρος χρόνου πρέπει να ανάγεται ο έλεγχος της αναθέτουσας αρχής αναφορικά με το χρόνο χορήγησης της κρατικής ενίσχυσης.

γ) Με ποια δικαιολογητικά έγγραφα και στοιχεία αποδεικνύεται ότι η τυχόν χορηγηθείσα ενίσχυση είναι σύμφωνη με την εσωτερική αγορά, κατά την έννοια του άρθρου 107 της ΣΛΕΕ;

(άρθρο 69 παρ. 4 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και άρθρο 84 παρ. 4 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ).

Απαντήσεις: Ελήφθησαν απαντήσεις από 3 αρμόδιους δημόσιους φορείς, στις οποίες αναφέρθηκαν απαιτούμενα δικαιολογητικά.

δ) Ποια θεωρείτε ως εύλογη προθεσμία για την απόδειξη της συμβατότητας της ληφθείσας κρατικής ενίσχυσης με την ΣΛΕΕ;

Απαντήσεις: Ελήφθησαν απαντήσεις από 3 αρμόδιους δημόσιους φορείς.

Η απόδειξη της συμβατότητας της ληφθείσας ενίσχυσης με την ΣΛΕΕ επί της ουσίας συνίσταται στην υποβολή ενός ή ορισμένων εκ των ως άνω (υπό ερώτημα γ) εγγράφων, τα οποία είναι άμεσα διαθέσιμα στον προσφέροντα. Στο πλαίσιο αυτό, η σχετική προθεσμία προς τον προσφέροντα θα μπορούσε να είναι ολιγοήμερη, εφόσον κρίνεται σκόπιμο με βάση την ανάγκη ταχείας διεκπεραίωσης των διαγωνιστικών διαδικασιών.

13. Θέματα συμβάσεων δυνάμει διεθνών κανόνων και συμβάσεων στους τομείς της άμυνας/ασφάλειας στις νέες οδηγίες για τις δημόσιες συμβάσεις

ΘΕΜΑ 1: Δημόσιες συμβάσεις στους τομείς της άμυνας και ασφάλειας

1η : (α) Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων σας, και σε εφαρμογή των σχετικών διατάξεων των προγενέστερων Οδηγιών (2004/17/ΕΚ, 2004/18/ΕΚ, 2009/81/ΕΚ)1, παρακαλούμε να μας γνωστοποιήσετε αν έχει καθορισθεί, στον τομέα αρμοδιότητάς σας, διαδικασία που ακολουθείται στην περίπτωση επίκλησης προστασίας ουσιώδους συμφέροντος ασφάλειας της χώρας ως λόγου εξαίρεσης εφαρμογής των Οδηγιών για τις δημόσιες συμβάσεις, καθώς και τον τρόπο καθορισμού της (νομοθετική, κανονιστική διάταξη, διοικητική απόφαση).

Άρθρο 15 Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και άρθρο 24 Οδηγίας 2014/25/ΕΕ

Απαντήσεις : Ελήφθησαν απαντήσεις από 5 δημόσιους φορείς. Οι διαδικασίες που ακολουθούνται από κάθε φορέα είναι είτε ειδικοί κανονισμοί, είτε η διαδικασία του άρθρου 3 του ν. 3978/2011, ένας φορέας πρότεινε τη θεσμοθέτηση ειδικής διαδικασίας για την θεμελίωση της εν λόγω εξαίρεσης.

(β) Στην περίπτωση αρνητικής απάντησης κρίνετε σκόπιμο, κατά την ενσωμάτωση των οδηγιών στο εθνικό δίκαιο, να προβλεφθεί τέτοια διαδικασία, (i) μέσω της πράξης ενσωμάτωσης των Οδηγιών, ή (ii) με κανονιστική πράξη, ή (iii) με διοικητικές αποφάσεις, ή (iv) με έκδοση κατευθυντήριων Οδηγιών (μη δεσμευτικών), ή (v) συνδυασμό των ανωτέρω ή (vi) άλλο;

Απαντήσεις : Ένας δημόσιος φορέας απάντησε στην ως άνω ερώτηση, επιλέγοντας το iv.

(γ) Στην περίπτωση θετικής απάντησης, κρίνετε ότι η καθορισμένη διαδικασία είναι επαρκής ή χρειάζεται επανακαθορισμός της; [Στην περίπτωση επανακαθορισμού, παρακαλούμε να αναφέρετε συνοπτικά τις προτάσεις σας]

Απαντήσεις : Στην εν λόγω ερώτηση ελήφθησαν απαντήσεις από 4 δημόσιους φορείς, εκ των οποίων οι τρεις αξιολόγησαν τη διαδικασία ως επαρκή.

2η : Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων σας, παρακαλούμε να μας γνωστοποιήσετε:

(α) το νομοθετικό / κανονιστικό πλαίσιο κήρυξης δημόσιας σύμβασης ως απόρρητης, εφόσον υπάρχει και (β) τις νομικές, κανονιστικές διατάξεις ή τις διοικητικές πράξεις που προβλέπουν ειδικά μέτρα ασφαλείας για κατηγορίες δημοσίων συμβάσεων, είτε στο στάδιο ανάθεσης, είτε στο στάδιο εκτέλεσης, εφόσον υπάρχουν.

Απαντήσεις : Απαντήσεις στο (α) σκέλος της ερώτησης απέστειλαν 5 δημόσιοι φορείς. Δύο δημόσιοι φορείς έδωσαν απάντηση στο σκέλος (β), παραπέμποντας στα αρ 23 κ 35 του ν. 3978/11.

3η : Ποιος κατά τη γνώμη σας πρέπει να είναι ο αρμόδιος δημόσιος φορέας ο οποίος θα αποφασίζει αν η προστασία των ουσιωδών συμφερόντων ασφαλείας της χώρας μπορεί/ δεν μπορεί να διασφαλιστεί με λιγότερα δραστικά μέτρα από την εξαίρεση εφαρμογής των Οδηγιών;

i. η ίδια η αναθέτουσα αρχή;
ii. διαφορετικός φορέας;

Απαντήσεις : Από τους τέσσερις δημόσιους φορείς που απάντησαν στην επιλογή 3, οι δύο κρίνουν ότι η

ίδια η αναθέτουσα αρχή πρέπει να αποφασίζει τα μέτρα, με τα οποία μπορεί να εξασφαλισθεί η προστασία των ουσιωδών συμφερόντων ασφάλειας της χώρας, ενώ οι λοιποί φορείς θεωρούν ότι το ΚΥΣΕΑ πρέπει να ασκεί αυτήν την αρμοδιότητα.

ΘΕΜΑ 2: Μεικτές συμβάσεις που αφορούν στην άμυνα και ασφάλεια – Συμβάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Ν. 3978/2012

(Άρθρο 16 παρ 2, 3 παρ 3 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και άρθρο 25 παρ 2 Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)

4η : Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων σας και με βάση την εμπειρία σας από την εφαρμογή του ν. 3978/2011, (α) κρίνετε ότι η νέα ρύθμιση για τις μεικτές συμβάσεις στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας διευκολύνει το έργο σας ως αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς;

Απαντήσεις : Ελήφθησαν απαντήσεις από πέντε δημόσιους φορείς, οι οποίοι έκριναν ότι διευκολύνει το έργο των αναθετουσών αρχών η νέα ρύθμιση για τις μεικτές προμήθειες. Οι δύο, δε, διευκρινίζουν ότι αντικειμενικά κριτήρια διαχωρισμού των διαφόρων τμημάτων μιας σύμβασης πρέπει να αποτελούν η ενότητα του τεχνικού και οικονομικού αντικειμένου.

(β) κρίνετε σκόπιμο να προβλεφθούν ενδεικτικά μέτρα εφαρμογής της διάκρισης των δημοσίων συμβάσεων από αυτές της οδηγίας 2009/81, με έκδοση κατευθυντήριων Οδηγιών (μη δεσμευτικών);

Απαντήσεις : Οι τρεις από τους τέσσερις δημόσιους φορείς που έδωσαν απάντηση στο εν λόγω ερώτημα, θεωρούν σκόπιμο να εκδοθούν κατευθυντήριες - μη δεσμευτικές οδηγίες.

5η : Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων σας, κρίνετε ότι υπάρχει ανάγκη αναμόρφωσης/εισαγωγή προσθηκών/τροποποίησης του ν. 3978/2011 κατά την ενσωμάτωση των άρθρων 3 παρ 3, 9 και 15 – 17 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ (αντίστοιχα άρθρα 24-27 οδηγίας 2014/25/ΕΕ); Αν η απάντησή σας είναι καταφατική, παρακαλούμε αναφέρετε τα συγκεκριμένα άρθρα του ως άνω νόμου που κρίνετε απαραίτητη την τροποποίησή τους.

Απαντήσεις : Από τις τέσσερις απαντήσεις που ελήφθησαν οι τρεις φορείς κρίνουν σκόπιμη τη τροποποίηση του ν. 3978/11.

ΘΕΜΑ 3: Κοινοποίηση πληροφοριών σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις που ανατίθενται και διαγωνισμοί μελετών που διοργανώνονται δυνάμει διεθνών κανόνων

(Άρθρα 9 οδηγίας 2014/24/ΕΕ και 20 οδηγίας 2014/25/ΕΕ)

6η : Εξ όσων γνωρίζετε και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων σας, παρακαλούμε να μας γνωστοποιήσετε (με αναφορά στους κυρωτικούς τους νόμους) :

(α) τις διεθνείς συμφωνίες ή ρυθμίσεις που δημιουργούν διεθνείς νομικές υποχρεώσεις της χώρας(πχ διμερείς / πολυμερείς συμφωνίες)

Απαντήσεις : Απάντησαν τέσσερις δημόσιοι φορείς

(β) τους διεθνείς οργανισμούς στους οποίους συμμετέχει η Ελλάδα, στο πλαίσιο των οποίων (με παραπομπή στις συγκεκριμένες διατάξεις), η σύναψη δημοσίων συμβάσεων και η διοργάνωση διαγωνισμών μελετών εμπίπτει στις εξαιρέσεις των άρθρων 9 και 20 των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ αντίστοιχα, δυνάμει των οποίων οι αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς υποχρεούνται να ακολουθήσουν άλλες διαδικασίες σύναψης συμβάσεων, πλην των οδηγιών

Απαντήσεις : Απαντήσεις ελήφθησαν από δυο δημόσιους φορείς, οι οποίοι παραπέμπουν στην υπό ερώτημα 6 (α) απάντησή τους.

ΘΕΜΑ 4: Κοινοποίηση πληροφοριών σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις και τους διαγωνισμούς μελετών που αφορούν στην άμυνα και ασφάλεια και ανατίθενται ή διοργανώνονται σύμφωνα με διεθνείς κανόνες. (Άρθρα 17 οδηγίας 2014/24/ΕΕ και αρ 27 οδηγίας 2014/25/ΕΕ)

7η : Εξ όσων γνωρίζετε και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων σας, παρακαλούμε να μας γνωστοποιήσετε (με αναφορά στους κυρωτικούς τους νόμους):

(α) τις διεθνείς συμφωνίες (πχ διμερείς / πολυμερείς συμφωνίες) ή ρυθμίσεις και

Απαντήσεις : Απάντησε ένας δημόσιος φορέας

(β) τους διεθνείς οργανισμούς στους οποίους συμμετέχει η Ελλάδα (πχ ΝΑΤΟ, Οργανισμός για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη, INTERPOL, άλλοι διεθνείς οργανισμοί κλπ) και στο πλαίσιο των οποίων (με παραπομπή στις συγκεκριμένες διατάξεις), η σύναψη δημοσίων συμβάσεων και η διοργάνωση διαγωνισμών μελετών εμπίπτει στις εξαιρέσεις των άρθρων 17 και 27 των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ αντίστοιχα

Απαντήσεις : Οι φορείς παρέπεμψαν στις απαντήσεις του θέματος 3.

8η : Κατά τη άποψή σας, ποιος ο αρμόδιος φορέας για την υποχρεωτική κοινοποίηση στην Επιτροπή όλων των νομικών μέσων που προβλέπονται στο στοιχείο (α) του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 9 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ (αντίστοιχο άρθρο 20 οδηγίας 2014/25/ΕΕ) καθώς και των διεθνών συμφωνιών ή ρυθμίσεων που προβλέπονται στο στοιχείο (α) της παραγράφου 1 του άρθρου 17 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ (αντίστοιχο άρθρο 27 Οδηγίας 2014/25/ΕΕ);

Απαντήσεις : Από τους τέσσερις δημόσιους φορείς που απάντησαν ο ένας προτείνει την ΕΑΑΔΗΣΥ, οι δυο την εκάστοτε αναθέτουσα αρχή και ένας το Υπουργείο Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού.

14. Προστασία δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας κατά τις διαδικασίες ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ

ΘΕΜΑ 1: Η αρχή της εμπιστευτικότητας και η κάμψη αυτής.

Παρακαλούμε όπως παραθέσετε τις ισχύουσες διατάξεις (νομοθετικές ή/και κανονιστικές) του εθνικού δικαίου, οι οποίες α) προβλέπουν τυχόν ειδικές παρεκκλίσεις από την αρχή της εμπιστευτικότητας υπέρ του γενικού δικαιώματος πρόσβασης στα ιδιωτικά έγγραφα και β) προβλέπουν παρεκκλίσεις από το γενικό δικαίωμα πρόσβασης στα ιδιωτικά έγγραφα για λόγους προστασίας των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας με την ευρεία έννοια που αναπτύχθηκε στην προηγούμενη Ενότητα (Άρθρα 21 παρ 1 & 39 παρ. 1 των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ αντίστοιχα).

Απαντήσεις: Υποβλήθηκε 1 απάντηση από αρμόδιο δημόσιο φορέα.

Στην απάντηση του επισημαίνεται ότι υπάρχει μια εμμέσως σχετική πρόβλεψη στο νόμο 2121/1993 για την πνευματική ιδιοκτησία και τα συγγενικά δικαιώματα. Πρόκειται για το άρθρο 24 του ν. 2121/1993 που θεμελιώνει εξαίρεση στο απόλυτο και αποκλειστικό δικαίωμα του δημιουργού σχετικά με την αναπαραγωγή του έργου του για σκοπούς δικαστικούς ή διοικητικούς. Συγκεκριμένα προβλέπεται ότι επιτρέπεται, χωρίς την άδεια του δημιουργού και χωρίς αμοιβή, η αναπαραγωγή έργου για να χρησιμοποιηθεί σε δικαστική ή διοικητική διαδικασία, στο μέτρο που δικαιολογείται από τον επιδιωκόμενο σκοπό.

ΘΕΜΑ 2: Εκ των προτέρων συναίνεση του υποψηφίου/προσφέροντα για τη γνωστοποίηση ειδικών πληροφοριών εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής/αναθέτοντα φορέα

Κρίνετε σκόπιμο η εκ των προτέρων συναίνεση του υποψηφίου/προσφέροντα για τη γνωστοποίηση ειδικών πληροφοριών εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής/αναθέτοντα φορέα στους συνυποψηφίους/λοιπούς προσφέροντες:

(α) να παρέχεται με δήλωσή του (είτε στο πλαίσιο του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ) είτε στο πλαίσιο έγγραφης διαδικασίας) ή (β) να παρέχεται με άλλο τρόπο;

(Άρθρα 21 παρ 1 και 39 παρ. 1 των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ αντίστοιχα)

Ερώτηση 3: Σε περίπτωση που στο (2) επιλεγεί το (α) θεωρείτε ότι αρκεί η συναίνεση να παρέχεται: (α) με απλή υπεύθυνη δήλωση του υποψηφίου/προσφέροντα προς την αναθέτουσα αρχή ή (β) με ιδιωτικό έγγραφο (πχ. συμφωνητικό μεταξύ αναθέτουσας αρχής & προσφέροντα); ή (γ) με άλλο τύπο δημοσίου εγγράφου (π.χ. συμβολαιογραφικό έγγραφο, ένορκη βεβαίωση κλπ).

Απαντήσεις στο ΘΕΜΑ 2, σε συνδυασμό με την Ερώτηση 3:

Υποβλήθηκε 1 απάντηση από αρμόδιο δημόσιο φορέα που δήλωσε ότι χάριν ασφάλειας του δικαίου, θα ήταν σκόπιμο κάθε τυχόν απαιτούμενη άδεια χρήσης προστατευόμενου έργου να πρέπει να έχει περιβληθεί τον έγγραφο τύπο. Πέρα από αυτήν τη βασική απαίτηση, η συναίνεση του προσφέροντα/υποψηφίου θα πρέπει να δίνεται για συγκεκριμένες ρητά προβλεπόμενες πράξεις.

ΘΕΜΑ 4: Μεταβίβαση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας.

Εξ όσων είστε σε θέση να γνωρίζετε, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων σας, σε ποιες περιπτώσεις θεωρείτε ότι πρέπει να “..απαιτείται η μεταβίβαση των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας”, προκειμένου, αφενός, να εκτελείται άρτια μία δημόσια σύμβαση, στο πλαίσιο της οποίας τίθεται ζήτημα προστασίας δικαιωμάτων τέτοιας φύσης και αφετέρου να προασπίζεται το δημόσιο συμφέρον;

(Άρθρα 42 παρ.1 υποπ. 3 και 60 παρ. 1 υποπ. 3 των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ αντίστοιχα)

Απαντήσεις: Υποβλήθηκε 1 απάντηση από αρμόδιο φορέα, με την οποία διατυπώνει γενικά σχόλια παρατηρήσεις, με την επισήμανση ότι θα πρέπει να διατυπώνονται στην προκήρυξη όροι σχετικοί με την μεταβίβαση του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας, βάσει της εκάστοτε βούλησης της αναθέτουσας αρχής, που θα της εξασφαλίζουν την απρόσκοπτη εκμετάλλευση του παραχθέντος έργου στην έκταση που απαιτείται από τις ειδικότερες προδιαγραφές του.

ΘΕΜΑ 5: Γνωστοποίηση πληροφοριών που μπορεί να προκαλέσουν βλάβη σε οικονομικό φορέα.
250 ποιες, κατά την άποψή σας, μπορεί να είναι τέτοιες πληροφορίες, η γνωστοποίηση των οποίων δύναται να προκαλέσει βλάβη, σύμφωνα με τα ανωτέρω, και κατά συνέπεια δεν πρέπει να γνωστοποιούνται από την αναθέτουσα αρχή/ αναθέτοντα φορέα; Άρθρα 41 παρ. 3, 50 παρ 4 & παρ. 49 παρ. 2, 70 παρ 4 των Οδηγιών 2004/18/ΕΚ και 2014/17/ΕΚ αντίστοιχα.

Απαντήσεις: Δεν υποβλήθηκε καμία απάντηση.

**ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ
ΓΙΑ ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΩΝ ΟΔΗΓΙΩΝ
2014/24/ΕΕ ΚΑΙ 2014/25/ΕΕ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ**

Ι. ΔΗΜΟΣΙΟΙ ΦΟΡΕΙΣ - ΟΛΑ ΤΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ

1) ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ

Τηλ: 213 136 4901-3

Φαξ: 213 1364 401

Email: grammateiaypourgou@ypes.gr

Δ/νση: ΣΤΑΔΙΟΥ 27 & ΔΡΑΓΑΤΣΑΝΙΟΥ, 10183.

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΒΕΡΝΑΡΔΑΚΗΣ

Τηλ: 213 1313 590, 508

Φαξ: 210 36 41 048

Email: ypourgos@ydmed.gov.gr

Δ/νση: Β. ΣΟΦΙΑΣ 15, 106 74

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΟΥΖΑΛΑΣ

Τηλ: 213 136 4931-2

Φαξ: 213 136 4418

Email: gram.anaplypourgou@ypes.gr

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΟΣΚΑΣ

Τηλ: 210 69 88 152 & 154

Φαξ: 210 69 17 944/ 210 69 17 944

E mail: minister@morosp.gov.gr

Δ/νση: Π. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ 4, ΚΑΤΕΧΑΚΗ, 10177

2) ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ

Τηλ: 210 33 32 548, 626, 578, 637

Φαξ: 210 33 32 775

Email: minister.sec@mnec.gr

Δ/νση: ΝΙΚΗΣ 5-7, 10180

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΛΕΝΑ ΚΟΥΝΤΟΥΡΑ

Τηλ: 210 37 36 374 / 8

Φαξ: 210 32 29 508

Email: minister@mintour.gr
Δ/νση: Β. ΑΜΑΛΙΑΣ 12, 10557

**3) ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ**

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΜΜΕΝΟΣ

Τηλ: 210 65 98 595 / 605 / 615

Φαξ: 210 65 38 135 , 210-65 98 606

Email: minister@mod.mil.gr

Δ/νση: ΜΕΣΟΓΕΙΩΝ 227-231, ΧΟΛΑΡΓΟΣ 15561

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΙΤΣΑΣ

Τηλ: 210 65 98 515 / 6

Φαξ: 210 65 98 164

Email: anyetha@mod.mil.gr

Δ/νση: ΜΕΣΟΓΕΙΩΝ 227-231, ΧΟΛΑΡΓΟΣ 15561

**4) ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ**

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΦΙΛΗΣ

Τηλ: 210 34 43 644 / 514

Φαξ: 210 34 43 865, 210 34 42 887

Email: minister@minedu.gov.gr

Δ/νση: ΑΝΔΡΕΑ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ 37, 151 80, ΜΑΡΟΥΣΙ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ

Τηλ: 210 344 3523 / 674-6 , 2103443654

Φαξ: 210 344 2882

Email: anypanag@minedu.gov.gr

Δ/νση: ΑΝΔΡΕΑ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ 37, 151 80, ΜΑΡΟΥΣΙ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΦΩΤΑΚΗΣ

Τηλ: 210 344 2865, 3525

Φαξ: 210 344 3383

Email: fotakis@minedu.gov.gr

Δ/νση: ΑΝΔΡΕΑ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ 37, 151 80, ΜΑΡΟΥΣΙ

5) ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΟΤΖΙΑΣ

Τηλ: 210 36 81 800 / 810 / 820

Φαξ: 210 36 81 433

Email: grypex@mfa.gr

Δ/νση: Β. ΣΟΦΙΑΣ 5, 10671

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΞΥΔΑΚΗΣ

Τηλ: 210 36 84 502/527

Φαξ: 210 36 84 052

Email: anypexeu@mfa.gr

Δ/νση: Β. ΣΟΦΙΑΣ 5, 10671

**6) ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ**

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ

Τηλ: 210 77 08 961

Φαξ: 210 77 55 835

Email: grammateia@justice.gov.gr

Δ/νση: ΜΕΣΣΟΓΕΙΩΝ 96, 11527

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

Τηλ: 210 77 14 336, 210 77 14 425, 210 77 76 680

Φαξ : 210 77 58 742

Email: yyddad@justice.gov.gr

Δ/νση: ΜΕΣΣΟΓΕΙΩΝ 96, 11527

**7) ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ**

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΤΡΟΥΓΚΑΛΟΣ

Τηλ: 210 33 68 252/353/354/355

Φαξ: 210 32 44 377

Email: ypourgios_erg@yeka.gr

Δ/νση: ΣΤΑΔΙΟΥ 29, ΑΘΗΝΑ.

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΘΕΑΝΩ ΦΩΤΙΟΥ

Τηλ: 210 33 68 291-2

Φαξ: 210 33 68 210

Email: anypka@yeka.gr

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΟΥΡΑΝΙΑ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ

Τηλ: 210 37 47 901-3

Φαξ: 210 37 47 933

Email: anyrapasxolisi@yeka.gr / gramanyrapasxolisi@yeka.gr

Δ/νση: ΚΟΡΑΗ 4, 10564.

8) ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ

Τηλ: 210-52 33 798/ 210 52 35 815-819

Φαξ: 210-52 39 101

Email: minister@moh.gov.gr
Δ/νση: ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ 17, 104 33.

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΠΑΥΛΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ

Τηλ: 210 52 00 406
Τηλ: 210 52 00 406, 213 2161 120 / 124 / 135
Φαξ: 210 52 31 707
Email: depminister@moh.gov.gr

**9) ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ**

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ – ΝΙΚΟΛΑΟΣ – ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΠΑΛΤΑΣ

Τηλ: 213 1322 648 / 649
Φαξ: 210 82 01 405
Email: minoff@culture.gr
Δ/νση: ΜΠΟΥΜΠΟΥΛΙΝΑΣ 20-22, 106 82.

**10) ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ**

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ

Τηλ: 210 32 21 511, 210 33 32 602 / 607 / 612 / 616
Φαξ: 210 33 32 608
Email: minister@minfin.gr
Δ/νση: Νίκης 5-7, Τ.Κ. 10562.

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΤΡΥΦΩΝ ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ

Τηλ: 210 33 75 718 / 9 / 788
Φαξ: 210 32 32 524
Email: alt.secr@mofadm.gr

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΛΙΑΡΑΚΗΣ

Τηλ: 210 33 32 526, 210 33 32 522
Φαξ: 210 333 2527
Email: soe@minfin.gr

**11) ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ**

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ

Τηλ: 210 69 69 868 / 870 / 1 / 2
Φαξ: 210 69 69 701
Email: secmin@ypapen.gr
Δ/νση: ΜΕΣΟΓΕΙΩΝ 119, ΑΘΗΝΑ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΙΡΩΝΗΣ

Τηλ: (Αμαλιάδος 17) 210 64 75 181/2/3 – (Μεσογείων 119) 210 69 69 802/4/8

Φαξ: (Αμαλιάδος 17) 210 64 32 589 – (Μεσογείων 119): 210 69 69 704

Email: ypcr@ypapen.gr

Δ/νση: ΑΜΑΛΙΑΔΟΣ 17, 11523/ΜΕΣΟΓΕΙΩΝ 119

12) ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΠΙΡΤΖΗΣ

Τηλ: (Αναστάσεως 2 & Τσιγάντε) 210 65 08 852 / 930

(Χαρ. Τρικούπη 182) 210 64 54 347 / 8 / 9

Φαξ: 210 64 27 520, 210 65 08 040

Email: gram-ypourgou@yme.gov.gr και ypourgous@yme.gov.gr

Δ/νση: ΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ 2 & ΤΣΙΓΑΝΤΕ / ΧΑΡ. ΤΡΙΚΟΥΠΗ 182.

13) ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ

Τηλ: 213 13 71717-8, 213 137

Φαξ: 210 42 20 767

Email: minister@yna.gov.gr / minister.office@yna.gov.gr

Δ/νση: ΑΚΤΗ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗ, ΠΥΛΗ Ε1-Ε2, ΠΕΙΡΑΙΑΣ.

14) ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Τηλ: 210 21 24 280 / 392 / 388 / 298

Φαξ: 210 52 37 904

Email: minister-mailbox@hq.minagric.gr

Δ/νση: ΑΧΑΡΝΩΝ 2, ΑΘΗΝΑ, Τ.Κ. 10176.

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΑΡΚΟΣ ΜΠΟΛΑΡΗΣ

Τηλ: 210 212 4128, 4125, 4488, 4242

Φαξ: 210 52 30 472

Email: mbolaris@hq.minagric.gr

Δ/νση: ΑΧΑΡΝΩΝ 2, ΑΘΗΝΑ, Τ.Κ. 10176.

15) ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΠΑΣ

Τηλ: 210-33 85 241 / 244

Φαξ: 210-33 85 274

Email: secretariat.yper@primeminister.gr

Δ/νση: Μέγαρο Μαξίμου, Ηρώδου Αττικού 19, Τ.Κ. 10674

16) ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΦΛΑΜΠΟΥΡΑΡΗΣ

Τηλ: 2103385134 & 2103385305

Φαξ: 21033 85 109 / 210

Email: ypcr.co@ypcr.gr

Δ/ση: Βασ. Σοφίας 15, Αθήνα, ΤΚ 10674

II. ΦΟΡΕΙΣ ΠΟΥ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΘΗΚΑΝ ΣΤΗ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ

A. ΔΗΜΟΣΙΟΙ ΦΟΡΕΙΣ (Α.Α.)

1) Υπουργείο Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού (πρώην Υπουργείο Ναυτιλίας και Αιγαίου), Δ/ση Προμηθειών και Εποπτείας Αποθηκών, Τμήμα 2ο Email: dipea.b@yna.gov.gr

2) Υπουργείο Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης (Ε.Υ.Θ.Υ.) Email: hellaskps@mnc.gr, d.fakitsas@mnc.gr

3) Υπουργείο Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, Εθνική Αρχή Συντονισμού (Ε.Α.Σ.)
E-mail: zgeorgoroulou@mnc.gr

4) Υπουργείο Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, Δ/ση Παλαικής Άμυνας-Πολιτικής Σχεδίασης Εκτάκτου Ανάγκης και Θαλάσσιων Κρατικών Μεταφορών (ΠΑΜ-ΠΣΕΑ και ΘΚΜ)
Email: dpam.pseathkm@hcg.gr

5) Υπουργείο Οικονομικών, Γ.Γ. Πληροφοριακών Συστημάτων και Διοικητ. Υποστήριξης, Γ.Δ. Οικονομικών Υπηρεσιών, Δ/ση Προμηθειών, Διαχείρισης Υλικού και Υποδομών, Email: d5.b1@1990.syzefxis.gov.gr

6) Υπουργείο Οικονομικών, Κεντρική Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων (ΚΕΜΚΕ) E-mail: kemke@minfin.gr

7) Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Αυτοτελές Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σχέσεων. Email: international@ypes.gr

8) Υπουργείο Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας (πρώην Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων), Γ.Δ. Οικονομικών Υπηρεσιών, Δ/ση Προμηθειών, Διαχείρισης Υλικού και Υποδομών. E-mail: me22u114@minagric.gr

9) Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Δ/ση Προμηθειών, Μέριμνας και Τεχνικών Έργων. Email: dplaka@ypakp.gr

10) Υπουργείο Δικαιοσύνης (Κ.Υ. ΥΔΔΑΔ), Δ/ση Οικονομ. Υπηρεσιών Email: lambakis.ioannis@justice.gr

11) Γενικό Επιτελείο Εθνικής Άμυνας (ΓΕΕΘΑ), Γ' Κλάδος. ΤΗΛ. 6575009, 6575010. ΦΑΞ: 2106450463

12) Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, Γενική Διεύθυνση Αμυντικών Εξοπλισμών και Επενδύσεων (ΥΠΕΘΑ – ΓΔΑΑΕ) Email: army-dpc@gdaee.mil.gr

- 13) Αρχηγείο Πυροσβεστικού Σώματος Email: apsviii4@psnet.gr
- 14) Γενικό Επιτελείο Στρατού (Γ.Ε.Σ.), Δ/νση Υποστήριξης Διοικ. Μέριμνας Email: str-ges-dydm@army.gr
- 15) Ελληνική Αστυνομία (ΕΛ.ΑΣ.) Email: informatics.dep@astynomia.gr
- 16) Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών . ΟΧΙ MAIL, ΜΟΝΟ ΦΑΞ : 210 -7799122 (ΓΙΑ ΤΗΝ Ζ' ΔΙΕΘΥΝΣΗ).
- 17) Εθνικό Σύστημα Υποδομών Ποιότητας (Ε.Σ.Υ.Π.) – Ελληνικός Οργανισμός Τυποποίησης (ΕΛ.Ο.Τ.) Α.Ε. Email: fdk@elot.gr
- 18) Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ) Πανεπιστημίων - Πανεπιστήμιο Κρήτης, ως προεδρεύον της Συνόδου Προέδρων Επιτροπών Ερευνών Πανεπιστημίων. Email: kastellaki@uoc.gr
- 19) Δήμος Ιεράπετρας. Email: dimos@ierapetra.gov.gr
- 20) Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων (ΜΟΚΕ) του Κέντρου Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου (ΚΔΕΟΔ). E-mail: moke@cieel.gr
- 21) Κέντρο Είσπραξης Ασφαλιστικών Εισφορών (ΚΕΑΟ) του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΙΚΑ) Email: pliroforiki@keao.gov.gr
- 22) Οργανισμός Πνευματικής Ιδιοκτησίας (Ο.Π.Ι.) E-mail: legal@opi.gr
- 23) Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, - Γραφείο Γενικού Γραμματέα Email: gen_yp@yeka
- 24) Υπουργείο Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας – Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας – Γ.Δ. Εφαρμογής Κανονισμών, Υποδομών και Ελέγχου. Email: papadopA@ggb.gr
- 25) Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Ειδική Υπηρεσία για την Κοινωνική Ένταξη και την Κοινωνική Οικονομία Email: kstaikou@mou.gr

B. ΕΝΩΣΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ

- 1) Πανελλήνιος Σύνδεσμος Τεχνικών Εταιριών (ΣΑΤΕ) E-mail: info@sate.gr
- 2) Πανελλήνια Ένωση Διπλωματούχων Μηχανικών Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (ΠΕΔΜΕΔΕ) E-mail: info@pedmede.gr
- 3) Σύνδεσμος Ελληνικών Εταιριών – Γραφείων Μελετών (ΣΕΓΜ) E-mail: segm@segm.gr
- 4) Σύνδεσμος Τεχνικών Εταιριών Ανωτέρων Τάξεων (ΣΤΕΑΤ) E-mail: info@steat.gr
- 5) Πανελλήνια Ένωση Συνδέσμων Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (ΠΕΣΕΔΕ) E-mail: secretary@pesede.gr
- 6) Σύνδεσμος Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ) E-mail: info@sev.org.gr
- 7) Ένωση Εργοληπτών Δασοτεχνικών Έργων και Πρασίνου E-mail : daso@eedep.gr

8) Ελληνική Ένωση Εργαστηρίων (Ε.Ε.Ε.) Email: info@hellaslab.gr

Γ. ΙΔΙΩΤΕΣ (ΕΤΑΙΡΙΕΣ)

1) ΔΕΚΤΗΣ Σύμβουλοι Μηχανικοί ΕΠΕ Email: consulting@dektis.gr

2) Εφημερίς Δημοπρασιών και Πλειστηριασμών Email: dimonews@dimoprasion.gr

Δ. ΑΝΑΘΕΤΟΝΤΕΣ ΦΟΡΕΙΣ

1) Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού (Δ.Ε.Η.) Α.Ε. E.mail: evatali@dei.com.gr

2) Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Α.Δ.Μ.Η.Ε.) Α.Ε. Email: info@admie.gr

3) Ελληνικά Πετρέλαια (ΕΛ.Π.Ε.) Α.Ε. Email: info@helpe.gr , dpapadimitriou@helpe.gr

4) Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε.) Α.Ε.
email: N.Chatziargyriou@deddie.gr

5) Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών “Ελ. Βενιζέλος” (Δ.Α.Α.) Α.Ε. Email: info@aia.gr , lountzisS@aia.gr

6) Εταιρία Παροχής Αερίου (Ε.Π.Α.) Αττικής Α.Ε. Email: customerservice@aerioattikis.gr
m.kazakou@aerioattikis.gr

III. ΑΝΑΘΕΤΟΝΤΕΣ ΦΟΡΕΙΣ

Δημόσια Επιχείρηση Παροχής Αερίου (ΔΕΠΑ Α.Ε.)	Γραφείο Προέδρου κ. Σπανούδη Γεωργίου Γραφείο Διευθύνοντος Συμβούλου κ. Παλαιογιάννη Σπύρου	Μαρίνου Αντύπα 92, Ν.Ηράκλειο Αττικής Τ.Κ.:141 21 Τηλ: 210 2701000 Fax : 210 2701010 Email: secretariat.chairman@depa.gr administration.office@depa.gr
Διαχειριστής Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου Α.Ε. (ΔΕΣΦΑ ΑΕ)	Γραφείο Προέδρου κ. Νάτσικα Αντώνιου Γραφείο Διευθύνοντος Συμβούλου κ. Ξιφαρά Κωνσταντίνου	Κεντρικά Γραφεία Μεσογείων 357-359 Τηλ: 210 6501200 Fax : 210 6501722 Email: k.megoula@desfa.gr m.alexandraki@desfa.gr
Εταιρεία Παροχής Αερίου (Ε.Π.Α.) Αττικής	Γραφείο Προέδρου κ. Ηλία Τατσιόπουλου Γραφείο Γεν. Δ/ντη κ. Χρήστου Μπαλάσκα	Λεωφ. Σοφοκλή Βενιζέλου 11 & Σερρών, 14123 Λυκόβρυση Τηλ: 210-3406000 Fax:210-3406020

		Email:i.tatsiopoulos@aerioattikis.gr c.balaskas@aerioattikis.gr
Εταιρεία Παροχής Αερίου (Ε.Π.Α.) Θεσσαλονίκης	Γραφείο Προέδρου Καθηγητή κ. Καϊση Αθανάσιου	Μοναστηρίου 256 και Γληνού 7 ΤΚ 54628 Θεσσαλονίκη Τηλ: 2310584000 Fax.:2310546365 Email:info@epathessaloniki.gr
Εταιρεία Παροχής Αερίου (Ε.Π.Α.) Θεσσαλίας	Γραφείο Προέδρου κ. Τομπουλίδη Ανανία	Φαρσάλων 219, ΤΚ Λάρισα Τηλ: 2410582300 Fax:24103406020 Email:info@epathessalia.gr
Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού (ΔΕΗ ΑΕ)	Γραφείο Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου κ. Παναγιωτάκη Εμμανουήλ	Χαλκοκονδύλη 30 104 32 Αθήνα Τηλ: 210 5237129 Fax.:210 5241300 Email:e.sigalas@dei.com.gr
Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ενέργειας ΑΕ (ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ)	Γραφείο Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου κ. Χατζηαργυρίου Νικόλαου	Περραιβού 20 & Καλλιρόης 5 117 43 Αθήνα Τηλ: 210-9249193 Fax:210-9281698 Email: a.kyriazi@deddie.gr
Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας ΑΕ (ΑΔΜΗΕ ΑΕ)	Γραφείο Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου κ. Γιαρέντη Ιωάννη	Δυρραχίου 89 & Κηφισού 104 43 Αθήνα Τηλ:210 5192176 Fax: 210 5192655 Email: s.flamourtzoglou@admie.gr
Λειτουργός Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας Α.Ε. (ΛΑΓΗΕ Α.Ε.)	Γραφείο Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου κ. Γκαρή Αναστάσιου	Κάστορος 72 Πειραιάς Τ.Κ.18545 Τηλ:211-880-6969 Fax:211-880-6766 Email: smichou@lagie.gr
Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτεύουσας Α.Ε. (ΕΥΔΑΠ ΑΕ)	Γραφείο Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου κ. Βαρθολομαίου Αντώνη	Ωρωπού 156 Γαλάτσι Τηλ: 2102144670,-71 Email: ceo@eydap.net
Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης Α.Ε. (ΕΥΑΘ Α.Ε.)	Γραφείο Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου κ. Παπαδάκη Νικόλαου	Εγνατία 127, Τ.Κ.546 35 Θεσσαλονίκη Τηλ: 2310966600, 953553, 9535600 Fax:2310212439 Email: info@eyath.gr
Ένωση Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης Αποχέτευσης (ΕΔΕΥΑ)	Γραφείο Προέδρου κ. Μαρινάκη Γεωργίου	Πατρόκλου 15, Τ.Κ.: 412 22 Λάρισα Τηλ: 2410 258261

		Fax: 2410 532347 Email: info@edeysa.gr
Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών Α.Ε. (ΟΑΣΑ ΑΕ)	Γραφείο Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου κ. Δημητριάδη Γρηγορίου	Μετσόβου 15 Τ.Κ. 106 82 Αθήνα Τηλ. 210 8200999, 3248810 Email: pds@oasa.gr ChristinaV@oasa.gr
ΟΣΥ	Γραφείο Διευθύνοντος Συμβούλου κ. Οικονόμου Ιωάννη	Παρνασσού 6, Τ.Κ.: 412 22 Αγ. Ιωάννης Ρέντης Τηλ: 210 4270796 Fax: 2410 532347 Email: osy@osy.gr
ΣΤΑΣΥ ΑΕ	Γραφείο Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου κ. Παπαθανάση Νικολάου	Αθηνάς 67, Τ.Κ. 105 52 Αθήνα Τηλ: 214.414.1152, -1175, 2103249092 Fax: 214.414.1378 Email: gds@stasy.gr
ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ ΑΕ	Γραφείο Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου κ. Τσίτουρα Χρήστου	Λ. Μεσογείων 191 193, Τ.Κ. 115 25 Αθήνα Τηλ: 210 6792399 Fax: 2106726126 Email: dioikisi@ametro.gr
Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης Α.Ε. (ΟΑΣΘ ΑΕ)	Γραφείο Προέδρου κ. Στεφανίδη Χρήστου	Αλ. Παπαναστασίου 90, 3ος όρ. Τ.Κ. 54644 Θεσσαλονίκη Τηλ: 2310 945246 -811 Fax: 2310 94001 Email: oasth@oasth.gr
Πανελλήνια Ομοσπονδία Αυτ/στών Υπεραστικών Συγκοινωνιών (ΠΟΑΥΣ)	Γραφείο Προέδρου κ. Φάτσιου Σοφοκλή	Πειραιώς 4 Τ.Κ. 104 31 Αθήνα Τηλ: 210 522 5656 Fax: 210 522 5892 Email: mail@poays
Δημοτική Επιχείρηση Λεωφορείων Ρόδου (ΡΟΔΑ)	Γραφείο Προέδρου κ. Παρασκευά Δημητρίου	Αγ. Ιωάννου 54, 85100 Ρόδος Τηλ: 22410 22259 Fax: 22410 27462 Email: des_roda@yahoo.gr
Δημοτική Επιχείρηση Λεωφορείων Κω (ΔΕΑΣ ΚΩ)	Γραφείο Προέδρου κας Πη Βασιλείας	Εθελοντών Παλαιών Πολεμιστών 1 85300 Κως Τηλ: 2242022044 Email: deasko@otenet.gr
Οργανισμός Σιδηροδρόμων Ελλάδας ΑΕ (ΟΣΕ ΑΕ)	Γραφείο Προέδρου και Δ/ντος Συμβούλου κ. Θεοφανόπουλου	Καρόλου 1 104 37 Αθήνα

	Παναγιώτη	Τηλ: 2105297865 Email:a.della@osenet.gr
Έργα ΟΣΕ ΑΕ (ΕΡΓΟΣΕ ΑΕ)	Γραφείο Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου (εξουσιοδοτημένο μέλος) κ. Μιχαήλ Άγγελου Βαρελά	Καρόλου 27 104 37 Αθήνα Τηλ:2105283110, 2105283114 Fax:5283122 Email:mvarelas@ergose.gr
Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε. (ΟΛΠ ΑΕ)	Γραφείο Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου κ. Ανωμερίτη Γεωργίου	Ακτή Μιαούλη 10 185 38 Πειραιάς Τηλ: 210 4550248 Fax:210 4550280 Email:ceo@olp.gr
Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης ΑΕ (ΟΛΘ ΑΕ)	Γραφείο Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου κ. Αγγελούδη Στυλιανού	Α΄ Προβλήτα Τ.Θ.104 67 Θεσσαλονίκη Τηλ: 2310 593102 Fax:2310 593281 Email:saggeloudis@thpa.gr
Οργανισμός Λιμένος Αλεξανδρούπολης ΑΕ (Ο.Λ.Α. ΑΕ)	Γραφείο Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου κ. Σταυράκογλου Σταύρου	Εμπορικός Λιμένας - ΤΟΛ, ΤΚ 68100, Αλεξανδρούπολη Τηλ.: 25510 26251/28463 Fax: 25510 26485 Email: ola@otenet.gr
Οργανισμός Λιμένος Βόλου ΑΕ (ΟΛΒ ΑΕ)	Γραφείο Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου κ. Πρίγκου Ιωάννη	Κεντρικός Προβλήτας Λιμένος Βόλου ΤΚ 382 21, ΒΟΛΟΣ Τηλ:24210-31226,23434 Fax:24210-31115 Email:admin@port-volos.gr
Οργανισμός Λιμένος Ελευσίνας ΑΕ (ΟΛΕ ΑΕ)	Γραφείο Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου κ. Πέππα Αθανάσιου	Κανελλοπούλου 6 ΤΚ 19200 Ελευσίνα Τηλ.: 210 5543755.5548351 Fax: 2105548351 Email: grammatia@olesa.gr
Οργανισμός Λιμένος Ηγουμενίτσας ΑΕ (ΟΛΗΓ ΑΕ)	Γραφείο Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου κ. Διαμαντή Βασιλείου	Κεντρικός Επιβατικός Σταθμός Νέος Λιμένας Ηγουμενίτσας Τ.Κ. 46100 Ηγουμενίτσα Τηλ. 2665099300 Fax: 2665099330 e-mail:olig@olig.gr
Οργανισμός Λιμένος Ηρακλείου ΑΕ (ΟΛΗ ΑΕ)	Γραφείο Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου κ. Μπρα Ιωάννη	Κτίριο Διοίκησης, 1ος όροφος Τηλ: 2810338115, -6 Fax: 2810338126 e-mail:ceo@porthraklion.gr
Οργανισμός Λιμένος Καβάλας ΑΕ (ΟΛ ΑΕ)	Γραφείο Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου κ.	Αβέρωφ 1, ΤΚ 65 403, Καβάλα

	Ηλιάδη Χρήστου- Χριστιανού	Τηλ:2510 223 691 Fax:2510 220 125 Email:info@portkavala.gr
Οργανισμός Λιμένος Κέρκυρας ΑΕ (ΟΛΚΕ ΑΕ)	Γραφείο Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου κ. Ανδριώτη Σπυρίδωνος - Νικολάου	Νέο Λιμάνι Νέος Επιβατικός Σταθμός Τ. Κ. 49100, ΚΕΡΚΥΡΑ Τηλ: 26610 - 45551, 39824 Fax: 26610 - 37173 Email:info@corfuport.gr
Οργανισμός Λιμένος Λαυρίου ΑΕ (ΟΛΛ ΑΕ)	Γραφείο Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου κ. Βίτσιου Αριστείδη	Ακτή Α. Παπανδρέου, Τ.Κ. 19500 Λιμάνι Λαυρίου Τηλ: 2292027711,22089 Fax: 2292022779 Email:info@oll.gr
Οργανισμός Λιμένος Πατρών ΑΕ (ΟΛΠΑ ΑΕ)	Γραφείο Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου κ. Πλατύκωστα Κωνσταντίνου	Κτίριο Υπηρεσιών Νότιου Λιμένα Πατρών Τ.Κ. 26333 Πάτρα Τηλ: 26610 - 365113 Fax: 26610 - 365110 Email:manageroffice@patraport.gr info@patrasport.gr
Οργανισμός Λιμένος Ραφήνας ΑΕ (ΟΛΡ ΑΕ)	Γραφείο Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου κ. Ορκόπουλου Γεωργίου	Ακτή Ανδρέα Γ. Παπανδρέου Ραφήνα Τηλ: 22940 - 22840 Fax: 22940 - 26076 Email:info@rafinaport.gr
Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ)	Γραφείο Διοικητή κ. Δημητρίου Κούκη	Βασ. Γεωργίου 1, Τ.Κ. 16604, Ελληνικό ΤΑΧ. ΘΥΡΙΔΑ: Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας 70360 - 16610 Γλυφάδα Τηλ: 2108916525 Fax:2108944279 Email: coordinator@hcaa.gr governor@hcaa.gr
Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών Α.Ε.	Γραφείο Προέδρου Γραφείο Γεν. Δ/ντη κ. Παράσχη Ιωάννη	Κτίριο Διοίκησης 17,Σπάτα Τηλ: 2103537222 Fax:2103537737 Email: ceosecretariat@aia.gr
Ελληνικά Ταχυδρομεία ΑΕ	Γραφείο Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου κ. Μελαχροινού Κωνσταντίνου	Απελλού 1 Τ. Κ. 101 88 Αθήνα Τηλ: 2103353245 Fax:2103241507 Email: secretary.ceo@elta-net.gr
Ελληνικά Πετρέλαια ΑΕ	Γραφείο Προέδρου	Χειμάρρας 8Α

	Γραφείο Διευθύνοντος Συμβούλου	T.K. 151 25 Μαρούσι Τηλ: 2106302615 , -128 Email: fliori@helpe.gr CEOSEC@helpe.gr
Ελληνική Διαχειριστική Εταιρεία Υδρογονανθράκων ΑΕ (ΕΔΕΥ ΑΕ)	Γραφείο Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου κας Σταματάκη Σοφίας	Δ/νση: Μεσογείων 119 Αθήνα TK. 101 92 Τηλ.:2106969408 Email: edey-hhrme@prv.ypeka.gr
-Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (συγχώνευση πρώην Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού και Εφαρμογής Δράσεων στους Τομείς Ενέργειας, Φυσικού Πλούτου και Κλιματικής Αλλαγής (ΕΥΣΕΔ/ΕΝΚΑ) και Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Περιβαλλοντικών Δράσεων (ΕΥΣ ΠΕΔ)		Τηλ: 210-69 69 812 Email:nikoug@eka.ypeka.gr Δ/νση: Μεσογείων 119 Αθήνα TK. 101 92 Τηλ. 2131500965 Ευρυτανίας και Ιτέας T.K. 115 23 Αθήνα Email:hkourteli@mou.gr
-Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη (συγχώνευση πρώην Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΕΠΠΕΡΑΑ) και πρώην Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Ενίσχυση της Προσπελασιμότητας)	Προϊσταμένη κα Παπασιώπη Ζωή	Αεροπόρου Παπαναστασίου 34, 11527 Τηλ.: 2132142200, 290 Φαξ : 2106920437, 2106926762 Κόνιαρη 15 T.K. 114 71 Αθήνα Τηλ.: 210 6930196 Email: zrapasiopri@epoalaa.gr
Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας		Πειραιώς 132, 118 54, Αθήνα Τηλ.: 210-37.27.400 Fax: 210-32.55.460 e-mail: info@rae.gr
Ρυθμιστική Αρχή Επιβατικών Μεταφορών		Υπουργείο Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού τηλ. 210-6508930, φαξ 210-6508040 (για Αναστάσεως 2 & Τσιγάντε, Παπάγου) email: gr_ypanapl@yme.gov.gr (Προκειμένου να διαβιβαστεί στην Ρυθμιστική Αρχή Επιβατικών Μεταφορών)

Ρυθμιστική Αρχή Σιδηροδρόμων	Γραφείο Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου	Σταδίου 33 105 59 Αθήνα τηλ: 210 3860141-142 φας: 210 3860149 e-mail: info@ras-el.gr
Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων		Λεωφ. Κηφισίας 60 Μαρούσι Τηλ.: 210-6151000 Fax: 210-6105049 e-mail: info@eett.gr

Κ. Βασίλειο Αλεξανδρή, Πρόεδρο του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών, της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος και της Συντονιστικής Επιτροπής των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος	Ακαδημίας 60, Αθήνα ΤΚ 106 79 Τηλ.+30 210 3398270, 210 3398102-3 Φαξ. +30 210 3610537 info@dsa.gr dsa@forthnet.gr
--	--